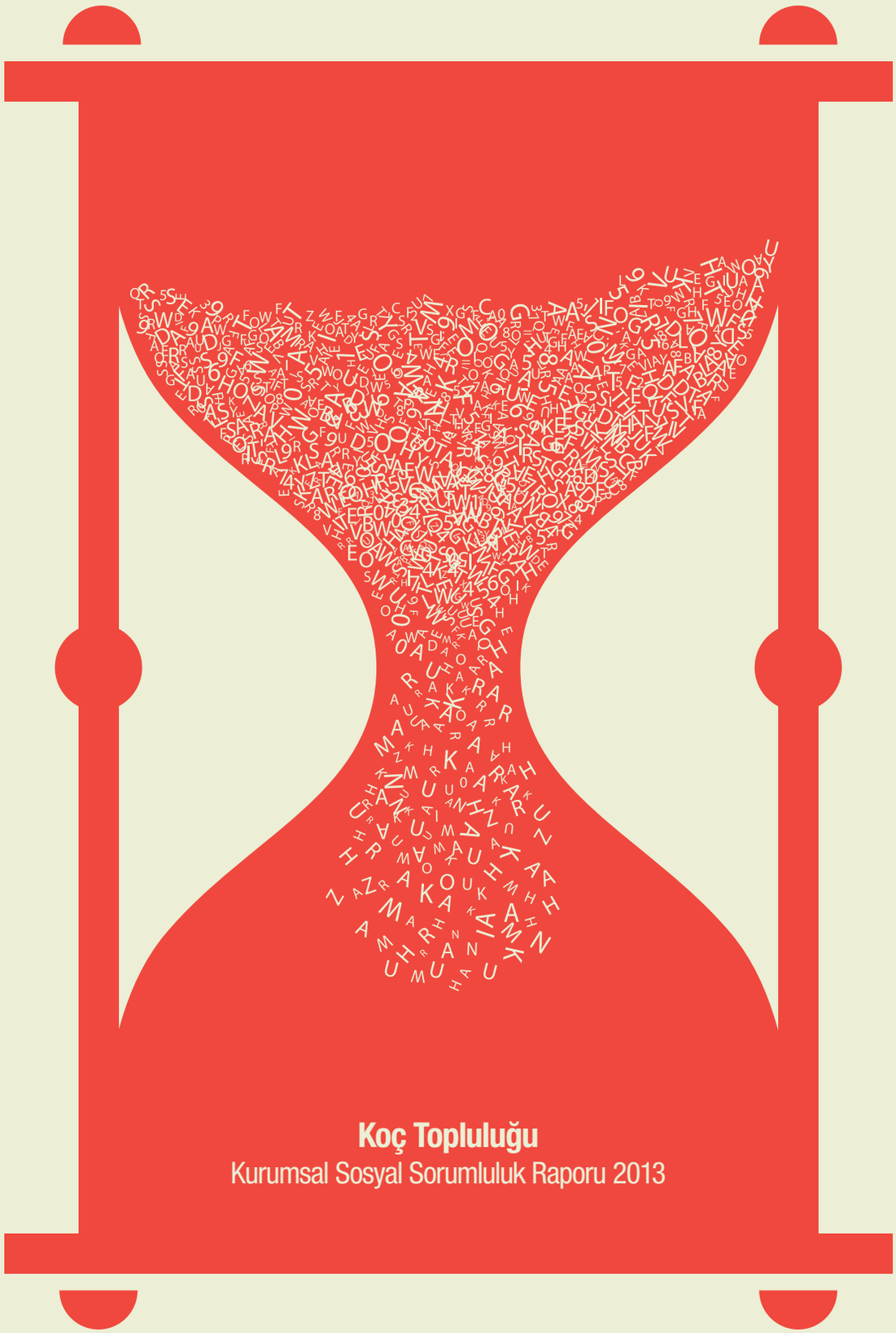
ZAMANIN RUHUNU OKUMAK

Koç Topluluğu
Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu 2013

Koç

KOÇ TOPLULUĞU KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK RAPORU 2013

RAPOR İÇERİĞİ

- Koç Holding'in yürüttüğü çalışmalar
- Topluluk şirketlerinden Arçelik, Aygaz, Ford Otosan, Koç Bilgi Grubu, Opet, Otokar, Otokoç Otomotiv, Tat, Tofaş, TürkTraktör, Tüpraş ve Yapı Kredi'nin yürüttüğü çalışmalar ve en iyi uygulama örnekleri
- Vehbi Koç Vakfı ve bağlı kuruluşları ile Topluluk tarafından desteklenen STK'ların ortak çalışmaları

www.koc.com.tr
Faaliyetlerimiz hakkında daha detaylı bilgi edinmek ve 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren gerçekleşen yenilik ve güncellemeler için Koç Holding kurumsal internet sitesi başta olmak üzere Topluluk şirketleri ve Vehbi Koç Vakfı'nın kurumsal internet sitelerine başvurabilirsiniz. Koç Holding KSS Raporu'nun PDF versiyonuna kurumsal internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

gc@koc.com.tr
Geribildirim, öneri ve eleştirileriniz raporlama çalışmamızın geliştirilmesinde kullandığımız en önemli kaynaktır.

İçindekiler:

1 Rapor Hakkında
2 Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı
3 CEO Mesajı
4 2013'te Koç Topluluğu
6 Koç'ta Yönetişim
12 Koç'ta İnsan Hakları
16 Koç'ta Çalışma Hayatı
24 Koç'ta Çevre Dostu Uygulamalar
36 Koç'ta Etik Değerler
38 MLMM
44 Koç'ta Toplumsal Gelişim
56 GRI Göstergeleri

Küresel İlkeler Sözleşmesi

Küresel İlkeler Sözleşmesi, insan hakları, çalışma koşulları, çevre ve yolsuzlukla mücadele konularında belirlenen 10 ilkeden oluşmaktadır. Bu ilkeler risk yönetimi, verimlilik artışı, çalışan motivasyonu ve bağlılığı, marka bilinci, yeni piyasalara erişim açısından şirket ve kuruluşların daha ileri hedeflere ulaşabilmesi için yol gösteri bir perspektif ile hazırlanmıştır.

Küresel İlkeler Sözleşmesi internet sayfasında (www.unglobalcompact.org) bu raporun yayımlandığı tarihte yer alan bilgilere göre, Küresel İlkeler Sözleşmesi, 8.100'ü iş dünyasından, 4.271'i kamu kuruluşları, yerel yönetimler, dernek ve vakıflar, sendikalar, mesleki örgütler ve akademik kuruluşlardan olmak üzere, 130 ülkeden 12.000'den fazla katılımcıya ulaşmıştır. Küresel İlkeler Sözleşmesi Türkiye'de de 291 katılımcıya ulaşan faal bir yerel ağa sahiptir.

Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 10 Maddesi

İnsan Hakları

S.12-15 İlke 1: İş dünyası, ilan edilmiş insan haklarını desteklemeli ve bu haklara saygı duymalı
S.12-15 İlke 2: İş dünyası, insan hakları ihlallerinin suç ortağı olmamalı

Çalışma Standartları

S.12-15 İlke 3: İş dünyası çalışanların sendikalaşma ve toplu müzakere özgürlüğünü desteklemeli
S.12-23 İlke 4: Zorla ve zorunlu işçi çalıştırılmasına son verilmeli
S.12-23 İlke 5: Her türlü çocuk işçi çalıştırılmasına son verilmeli
S.12-23 İlke 6: İşe alım ve işe yerleştirmede ayrımcılığa son verilmeli

Çevre

S.24-35 İlke 7: İş dünyası çevre sorunlarına karşı ihtiyati yaklaşımları desteklemeli
S.24-35 İlke 8: İş dünyası çevresel sorumluluğu artıracak her türlü faaliyete ve oluşuma destek vermeli
S.24-35 İlke 9: İş dünyası çevre dostu teknolojilerin gelişmesini ve yaygınlaşmasını desteklemeli

Yolsuzlukla Mücadele

S.36-37 İlke 10: İş dünyası rüşvet ve haraç dahil her türlü yolsuzlukla savaşmalı

Koç Holding

RAPOR HAKKINDA

Şirketlerin gelişimlerini uzun yıllar devam ettirebilmeleri için temel kriter, içinde bulundukları koşulları ve paydaş beklentilerini doğru yorumlayarak zamanın ruhunu okuyabilme kabiliyetleridir. 88 yıldır Koç Topluluğu'nun, en zorlu dönemlerde dahi iş başarısını artırmasının, faaliyet gösterdiği coğrafyalarda yaşayanların hayat kalitesini artıran yenilikçi ürün ve hizmetler sunabiliyor olmasının, gelişim beklenti ve ihtiyaçlarına uygun alanlarda toplumsal projeleri uygulayabilmesinin altında yatan temel unsur çalışma ilkeleri ve faaliyetlerinin zamanının ötesinde bir görüşle şekillendiriliyor olmasıdır.

Paydaşlarımızla kurduğumuz iletişimi yapıcı bir ortamda, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda geliştirmek için çalışıyoruz. Bu amaçla 2008 yılından bu yana sosyal, ekonomik ve çevre alanlarındaki yönetim anlayışımızı ve uygulama performansımızı kapsamlı ve güvenilir bir çerçevede paydaşlarımıza sunduğumuz Koç Topluluğu Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporlarımızı yayımlıyoruz.

Koç Topluluğu 2013 KSS Raporu'nu geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi İlerleme Raporlaması İlkeleri ve Küresel Raporlama Girişimi (Global Reporting Initiative - GRI) G3 Raporlama Çerçevesi B uygulama düzeyi gerekliliklerine uygun olarak hazırladık. Raporumuzun içerik yapısı ve iletişim dili oluşturulurken Koç Topluluğu'nun yarattığı etki alanının genişliğini ve paydaşlarının çeşitliliğini göz önünde bulundurmaktayız. Bu bağlamda, raporumuzun hedef okuyucu kitlesini çalışanlarımız, müşterilerimiz, pay sahiplerimiz, yatırımcılarımız, mesleki organizasyon ve sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere geniş bir paydaş kitlesi oluşturmaktadır.

Bu raporun kapsamını, Koç Holding'in 1 Ocak 2013 – 31 Aralık 2013 tarihleri arasında Türkiye'de yürüttüğü faaliyet ve projeler oluşturmaktadır. Rapor içeriği, kapsam ve bağlayıcılık düzeyi tespitinde GRI G3 Çerçevesi tarafından önerilen ilkeler benimsenmiştir. Rapor kapsamında Topluluk şirketlerimizden **Arçelik, Aygaz, Ford Otosan, Koç Bilgi Grubu* şirketleri, Opet, Otokar, Otokoç Otomotiv, Tat, Tofaş, Tüpraş, TürkTraktör** ve **Yapı Kredi**'nin uygulama ve elde ettikleri performans sonuçları sunulmaktadır. Bu sebeple, Koç Holding'in genel profilinin açıklandığı bölümler dışında, sürdürülebilirlik performansına yönelik göstergelerde açıklamalar yapılırken kullanılan verilere aksi belirtilmediği sürece bu şirketlere ait performans sonuçları dahil edilmiştir. Aynı şekilde, rapor dahilinde Vehbi Koç Vakfı kurumsal yapısı, proje uygulama ve elde edilen performans sonuçları da paylaşılıyor olmasına rağmen aksi belirtilmediği sürece performans göstergelerine, tablo ve grafiklere bu kuruluşa ait veriler dahil edilmemektedir. Oluşturduğumuz bu raporlama içeriği Topluluk çalışanlarımızın %87'sini, Topluluk kombine cirosunun ise %94'ünü temsil etmektedir.

*Koç Bilgi Grubu herhangi bir tüzel kişiliğe haiz olmayıp Koç Topluluğu dahilinde bulunan **KoçSistem, Bilkom, Koç Bilgi ve Savunma Teknolojileri** şirketlerinin ortak adı olarak kullanılmaktadır. Rapor kapsamında Koç Bilgi Grubu adına atfen belirtilen tüm performans ve uygulama bilgileri, aksi belirtilmedikçe bu 3 şirketin ortak veri ve çalışmalarından oluşmaktadır.

Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı

Değerli Paydaşlarımız,
Koç Topluluğu, 88 yıl önce kurulan küçük bir aile işletmesinden, ekonominin birçok farklı alanında lider konuma gelen Türkiye'nin en büyük özel sektör kuruluşuna dönüşmüştür. Bu dönüşüme zemin hazırlayan en önemli özelliğimiz, zamanın ruhunu doğru okuyarak, yeni gelişmelere hızlı adapte olup, etkin yanıt verme kapasitemizdir. Bu sayede şartlar ne olursa olsun Koç Topluluğu, her dönemde başarılı ve öncü konumunu korumuştur.

Bugün dünya genelinde, çevre konusundan, iş ve sosyal yaşama, yanıt verilmesi gereken birçok yeni beklenti ve ihtiyaçların doğduğu bir dönüşüm sürecini yaşıyoruz. İçinden geçtiğimiz bu dönemde zamanın ruhu bize, kuruluşumuzdan beri üzerinde önemle durduğumuz, kurumsal değerlerimizin de işaret ettiği sorumlu ve sürdürülebilir iş modellerinin önemini gösteriyor. Bu nedenle Koç Holding ve Topluluk şirketlerimiz sürdürülebilirlik risklerinin etkin biçimde yönetilmesine, sürdürülebilir büyümenin uzun vadeli stratejilerle sağlanmasına odaklanıyor. Bu bakış açısı sayesinde, başarımız her geçen gün artmakta, tüm paydaşlarımız nezdinde itibarımız ve bize duyulan güven yükselmekte ve uluslararası paydaşlarımız nezdinde Türkiye'deki en güvenilir yatırım adreslerinden biri olma kimliğimiz perçinlemektedir. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları S&P ve Moodys'in, Türk holding şirketleri için bir ilk olarak Koç Holding kredi notunu "yatırım yapılabilir" düzeyde belirlemiş olması ilkelerimizin ve hedeflerimizin doğruluğu ve tutarlılığı konusunda bizleri yüreklendirmektedir.

2013 yılında Koç Topluluğu, çeşitli sektörlerde 80.000'i aşkın çalışanıyla, Türkiye milli gelirinin %8'ine denk bir kombine ciro üretmiş, Türkiye'nin toplam ihracatının %10'unu gerçekleştirmiştir. Topluluğumuzun sahip olduğu bu büyük etki alanı, gelecek nesillere karşı sürdürülebilir ve kaliteli bir yaşam standardı sunma sorumluluğumuzu artırmaktadır. Bu sorumluluk, kurucumuz merhum Vehbi Koç'un bizlere bıraktığı değerli bir mirastır. Bu mirasın geliştirilmesi için 88 yıldır olduğu gibi bugün de üretim koşulları ve kullanım nitelikleri bakımından çevreyle dost, sosyoekonomik yaşam kalitesinin geliştirilmesine katkı sağlayan, günün beklenti ve ihtiyaçlarını karşılarken toplumun geniş kesimlerinin de ulaşabileceği ürün ve hizmetler geliştiriyoruz. Gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla faaliyet coğrafyamızın ekonomik, sosyal ve çevresel gelişiminde etkili birçok alanda en iyilere ve en doğrulara örnekler sunmak için çalışıyoruz.

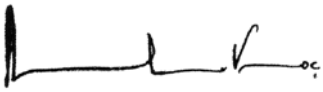
Raporlama döneminde Koç Topluluğu şirketleri, başta çevre olmak üzere sürdürülebilirlik alanlarında yüksek performans göstermeye devam etti. Yıl içinde enerji ve su verimliliği, sera gazı emisyonlarının ve atıkların azaltılması konusunda geçmiş döneme kıyasla performansımızı geliştirdik. Topluluk şirketlerimiz 2013 yılında da sektörlerinin en çevreci ürün seçeneklerini sunarak tüketicilerinin takdirini kazandı. Şüphesiz bu başarılarda Ar-Ge çalışmalarına artan oranda kaynak ayırarak Avrupa'nın bu alandaki sayılı şirketleri arasına girmiş olmamızın etkisi büyüktür.

İklim değişikliği, halen etraflı bir anlayışla çözüm bekleyen günümüzün en önemli çevre sorunu olarak karşımızda duruyor. Gelecek nesiller için sürdürülebilir bir gelecek oluşturmayı hedefliyorsak bu sorunun kamu, özel ve sivil toplum sektörlerince topyekün bir çabayla ele alınması gerekmektedir. Bu nedenle Koç Topluluğu olarak bir yandan faaliyet süreçlerimizi iklim risklerini göz önünde bulundurarak yeniliyor, diğer yandan da düşük karbon ekonomisi mantığına uygun ürün ve hizmetler geliştiriyoruz.

Koç Holding, Topluluk Şirketleri ve Vehbi Koç Vakfı, 2013 yılında da eğitim, sağlık, spor, kültür-sanat, çevre ve daha birçok konuda yüz binlerce kişinin yaşamını olumlu yönde değiştiren toplumsal gelişim çalışmalarına imza attılar. 2006 yılında teknik ve mesleki eğitimin önemi konusunda farkındalığın artırılması amacıyla başlattığımız Meslek Lisesi Memleket Lisesi Projesi, oluşturduğu kamu-özel sektör işbirliği modeliyle dünya çapında büyük övgü kazandı. 2013 itibariyle projeyi başarıyla tamamlarken, projenin etkilerini sürdürülebilir kılmak için de birçok çalışmaya imza attık. Bir yandan 8 Koç Topluluğu Şirketi 5 sektörde, 29 laboratuvar, 7 eğitim merkezi, 1 meslek lisesi ve 1 meslek yüksek okulu kurarken, daha da geniş bir etki alanına ulaşabilmesi adına Meslek Lisesi Koçları Programımızı Özel Sektör Gönüllüleri Derneği aracılığıyla Türk iş dünyasına devrettik. Türkiye genelinde mesleki eğitimin değerinin idrak edilmesinde ve öğrencilerimizin elde ettiği başarılarda katkımızın olduğunu bilmek bizim için en büyük ödüldür.

2013 yılında ekonomik performansın yanında sürdürülebilirlik alanlarında da başarımızı sürdürdüğümüz, paydaşlarımızın beklentilerine yanıt verdiğimiz bir dönemi yaşamış olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Gelecek dönemlerde de zamanın ruhunun bize gösterdiği doğrultuda gelişimimizi sürdüreceğiz. Bu başarıya ulaşmamızı mümkün kılan başta çalışanlarımız, müşterilerimiz, yatırımcılarımız, bayilerimiz, tedarikçilerimiz ve iş ortaklarımız olmak üzere tüm paydaşlarımıza şükranlarımızı sunarız.

Mustafa V. Koç

Yönetim Kurulu Başkanı

CEO Mesajı

Saygıdeğer Paydaşlarımız,
2013 yılında, Koç Topluluğu şirketlerinin kaydettiği güçlü büyümeyle, ekonomik başarılarının perçinlenmesinin yanında çevresel ve sosyal alandaki performansının da geliştirildiği başarılı bir dönem yaşadık. Elde ettiğimiz bu başarıda kuruluşumuzdan bu yana takip ettiğimiz, yaşadığımız toplum için değer üretme amacını taşıyan, uzak görüşlü yönetim kültürümüz önemli rol oynamaktadır.

Koç Holding ve Topluluk şirketleri için kurumsal sorumluluk, zamanın ruhuna uygun şekilde toplumsal gelişim ve şirket hedeflerinin uyumlu hale getirilmesini ifade etmektedir. Bu anlayışı, merhum kurucumuz Vehbi Koç'un döneminin çok ilerisinde bir görüşle belirttiği "Ülkem varsa, ben de varım" sözüyle betimliyoruz. Sektörlerinin en itibarlı ve başarılı kuruluşlarını bünyesinde barındıran Koç Topluluğu'nun ötesinde, bizlere emanet edilen en büyük mirasın bu anlayış olduğuna inanıyoruz. Koç Holding ve Topluluk şirketlerinin tüm yöneticileri, bu mirasın sorumluluğuyla, sürdürülebilirlik hedeflerinde başarının sağlanmasına odaklanmaktadır.

Raporlama döneminde, stratejik planlarımız doğrultusunda Topluluk şirketlerimizin gerçekleştirdiği çalışmalarla başarılı sonuçlar elde ettik. Üzerinde önemle durduğumuz verimlilik uygulamaları sonucunda Topluluk şirketlerimiz toplam enerji tüketimlerini 3,06 milyon GJ, toplam sera gazı emisyonunu ise 208,2 bin ton CO_2e azaltmayı başardı. Aynı anlayışla 12,6 milyon m^3 su geri kazanımı sağlayarak toplam su ihtiyacının %30,2 oranında geri dönüştürülmüş suyla karşılanmasını sağladık.

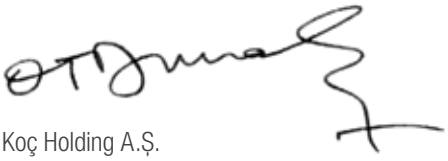
Faaliyetlerimizi yürüttüğümüz yerlerde biyoçeşitliliğin desteklenmesi Topluluk şirketlerimiz için vazgeçilmez bir öncelik oldu. Topluluk şirketlerimiz çevre koruma faaliyetlerinin yanında 55.944 fidan dikerek gelenekselleşmiş ağaçlandırma çalışmalarını 2013'te de devam ettirdiler. Sürdürülebilir bir geleceğin oluşturulmasında iş dünyasına düşen en önemli sorumluluklardan biri de tüketicilerin sorumlu tüketim alışkanlıklarına yönelmelerini kolaylaştırmak ve olumlu etkilerin yaygınlaşmasını sağlamaktır. Bu amaç doğrultusunda şirketlerimiz, ham madde tedarikinden satış sonrası süreçlere kadar ürün yaşam döngüsü genelinde çevresel ve sosyal risklerin bertarafına yönelik uygulamalar takip etmektedir. Topluluk şirketlerimiz, 2013 yılında gerçekleştirdikleri 677 milyon TL tutarındaki Ar-Ge yatırımlarıyla ürün ve hizmetlerinden doğan çevresel etkilerin azaltılarak katma değerin artırılmasını, değer zincirinde gerçekleştirdikleri eğitim ve denetim çalışmalarıyla da sosyal risklerin bertarafını amaçlamışlardır. Bu uygulamalarımız geliştirdiğimiz ürün ve hizmetlerin rekabet gücü üzerinde de olumlu etkiler yaratmaktadır.

Koç Topluluğu kurum değerleri gereği toplumsal kalkınmanın geliştirilmesi adına kaynaklarını en büyük faydayı üretebileceği noktalara yönlendirmiştir. Vehbi Koç Vakfı tekrarlanabilir ve sürdürülebilir mükemmeliyet örnekleri olan kuruluşları ile eğitim, kültür ve sağlık alanında hizmet vermektedir. 2013 yılı itibariyle tamamladığımız "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" Projesi ve dönemsel olarak farklı toplumsal sorunlara odaklayarak binlerce çalışan ve bayiimizin desteğiyle yürüttüğümüz "Ülkem İçin" Projesi ile de şirketlerimizin ve çalışanlarımızın yarattığı sinerji ile toplumsal sorunlara çözümler üretiyoruz. Koç Holding ve Topluluk şirketlerinin gerçekleştirdiği sosyal sorumluluk proje çalışmalarına 2013 yılında 27.114 Topluluk çalışanının ve çeşitli paydaş gruplarından 17.705 kişinin gönüllü olarak destek vermiş olması toplumsal kalkınma yaklaşımımızın başta çalışanlarımız olmak üzere tüm etki alanımızda benimsenmiş olmasının en önemli işaretidir.

Küresel ölçekte iş dünyasının rolünün tartışıldığı, toplumsal beklenti ve ihtiyaçların yeniden şekillendiği önemli bir dönüşüm sürecine tanıklık ediyoruz. Koç Topluluğu olarak bu dönüşümü dikkatle takip ediyor; uzun vadeli stratejilerimizi bu doğrultuda yapılandırıyoruz. Bu kapsamda 2014 yılının, sosyal, çevresel ve ekonomik konularda öncelik ve stratejilerimizin zamanın ruhu doğrultusunda geliştirileceği bir dönem olmasını hedefliyoruz. 88 yıllık tarihimiz boyunca yaşadığımız her değişim sürecinde olduğu gibi bu dönemden de açık görüşümüz, yaratıcı çözümler üretebilme yeteneğimiz ve en iyisini başarma azmimizle güçlenerek çıkacağımıza olan inancımız tamdır.

Geçmişte olduğu gibi gelecekte de bizi başarıya taşıyacak olan başta çalışanlarımız, sermayedarlarımız, tedarikçilerimiz, bayilerimiz ve müşterilerimiz olmak üzere tüm paydaşlarımıza destekleri ve güvenleri için teşekkür ederiz.

Turgay Durak

Koç Holding A.Ş.
CEO

2013'TE KOÇ TOPLULUĞU

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK SANAYİ VE HİZMETLER GRUBU OLAN KOÇ TOPLULUĞU, 2013'TE DE BAŞARILARINI SÜRDÜRDÜ. İSTANBUL SANAYİ ODASI'NIN 2012 YILI 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU ARAŞTIRMASINDA, EN BÜYÜK 10 SANAYİ KURULUŞU ARASINDA 5 KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETİ YER ALMAKTADIR.

Enerji

Başlıca Şirketler
Tüpraş*
Aygaz*
Opet
AES Entek
Aygaz Doğal Gaz
Akpa
Demir Export

Uluslararası Ortaklıklar
AES Corporation

Otomotiv

Başlıca Şirketler
Ford Otosan*
Tofaş*
TürkTraktör*
Otokar*
Otokoç Otomotiv

Uluslararası Ortaklıklar
Ford Motor Co.
Fiat Auto S.p.A
Case New Holland

Dayanıklı Tüketim

Başlıca Şirketler
Arçelik*
Arçelik-LG Klima

Uluslararası Ortaklıklar
LG Electronics

Finans

Başlıca Şirketler
Yapı Kredi Bankası*
Yapı Kredi Leasing*
Yapı Kredi Yatırım Ortaklığı*
Yapı Kredi Koray*
Yapı Kredi Faktoring
Yapı Kredi
Yapı Kredi Portföy Yönetimi
Koçfinans

Uluslararası Ortaklıklar
UniCredit

Diğer

Başlıca Şirketler
Tat*
Düzey
Koçtaş
Setur
Setur Marinaları
Mares*
Divan
KoçSistem
Bilkom
RMK Marine

Uluslararası Ortaklıklar
B&Q
Kagome
Sumitomo

* Halka açık şirketler

TÜRKİYE'NİN TOPLAM İHRACATININ

%10'u

TÜRKİYE'NİN MİLLİ GELİRİNİN

%8'ine

eşdeğer kombine ciro yaratmıştır.

57 adet OHSAS 18001 Belgeli Tesis

65 adet ISO 14001 Belgeli Tesis

243 adet Bağış, Sponsorluk ve Sosyal Proje

27.114 Sosyal Projelere Gönüllü Katılan Çalışan Sayısı

226 milyon TL Çevre Koruma Harcama ve Yatırımları

55.944 adet Ağaçlandırma Çalışmalarında Dikilen Fidan

DÜNYANIN EN BÜYÜK

250 şirketinden biri

23 ülkede

80.996 çalışan

48.298 kişi x saat çalışanlara verilen çevre eğitimi

Fortune Global 500 sıralamasına göre dünyanın en büyük

217. şirketi

Koç Holding, Fortune Global 500 sıralamasındaki tek Türk şirketi olmaya devam etmektedir.

Koç Holding, Fortune Dergisi'nin 2013 araştırmasına göre enerji kategorisinde "Dünyanın en Beğenilen Şirketi" olmuştur.

Dünyada en fazla Ar-Ge yatırımı yapan

614. şirket

AB Komisyonu'nun Ar-Ge yatırımları araştırmasında son 8 yıldır üst üste yer almaktadır. Aynı listedeki 5 Türk şirketinden 2'si Koç Topluluğu Şirketidir.

Boston Consulting Group (BCG)'un "2013 BCG 100: Yükselen Yıldızlar" listesine giren 3 Türk şirketinden biri Koç Holding olmuştur.

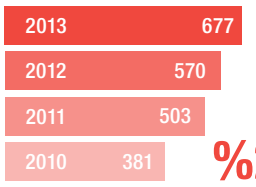
Türkiye İhracatçılar Meclisi "2012 Yılı İlk 1000 İhracatçı Araştırması"ndaki ilk 10 şirket içinde 4 Koç Topluluğu Şirketi yer almaktadır.

Koç Holding, "Ülkem İçin Projesi - İletini Bağışla" sosyal medya uygulamasıyla, Farmaskop Ulusal Sağlık İletişimi Ödülleri'nde "En İyi Kurumsal Sosyal Sorumluluk Kampanyası" ve "En İyi Engellilere Yönelik Kampanya" dalında iki ödüle layık görülmüştür.

Koç Holding, Capital tarafından yayınlanan "Türkiye'nin En Beğenilen Şirketleri" Araştırması'na göre, 2013 yılında "Türkiye'nin En Beğenilen Şirketi" olmuştur.

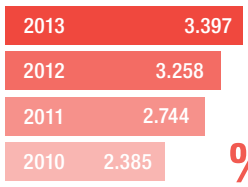
Değerler (Milyon TL)	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012	Değişim %
Toplam Gelirler	66.182	65.666	1
Brüt Kar	7.006	6.589	6
Esas Faaliyet Karı	3.727	3.811	-2
Vergi Öncesi Kar	3.055	3.778	-19
Vergi Gelir / Gideri	945	-34	2.885
Net Dönem Karı	4.000	3.744	7
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	1.321	1.420	-7
Ana Ortaklık Payları	2.680	2.324	15
Toplam Varlıklar	58.790	48.688	21
Toplam Özkaynaklar	26.191	24.261	8
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	18.035	16.286	11

KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETLERİ TOPLAM AR-GE HARCAMALARI
(MİLYON TL)

2010 - 2013 AR-GE HARCAMASINDA YILLIK ORTALAMA ARTIŞ **%21**

KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETLERİ TOPLAM AR-GE PERSONELİ SAYISI

2010'dan 2013'e AR-GE PERSONELİ SAYISINDA **%42** ARTIŞ

%30,2

Toplam Su Tüketiminde Geri Dönüştürülmüş Su Oranı

3,06

MİLYON GJ

Tasarruf Edilen Toplam Enerji Miktarı

208,2

BİN TON

Sera Gazı Emisyonu Azaltımı

Koç'ta Yönetişim

> "Daima en iyi olmak, vazgeçilmez hedefimizdir."
>
> Kurucumuz Vehbi Koç"

Koç'ta Kurumsal Yönetim

Topluluk kültürümüzün bir parçası olan dürüstlük, saygınlık, etik davranış, yasa ve düzenleyici kurallara uyum, Koç Holding ve Topluluk şirketlerinin etkin ve güçlü kurumsal yönetim yapılarının omurgasını oluşturan ilkelerdir. Kurucumuz Vehbi Koç'un vizyoner bakışıyla kurumsallaşmanın önemi, güncel bir yönetim anlayışı olarak günümüzdeki konumuna yerleşmeden çok önce kavranarak Topluluk şirketlerinin hedefi haline gelmiştir. Bu nedenle Koç Holding kurumsal yönetimde yüksek standartlara ulaşmak için gönüllü girişimlerde bulunan ilk şirketlerden biri olmuştur. Faaliyet gösterdiği sektörlerde olduğu kadar, yönetsel yeteneklerin geliştirilmesinde de zamanın ruhunu okuyan Koç Holding, yönetim kurulunda bağımsız üye bulunduran, üst düzey yöneticilerinin ücretlendirmesini sürdürülebilir finansal ve operasyonel performansla ilişkilendiren ilk Türk şirketlerindendir. Şeffaf, adil, sorumlu ve hesap verebilir bir yönetim anlayışı sergilemek, yönetsel yapı, politika ve süreçler bakımından düzenleyici kurallara tam uyum sergilemek Koç Holding ve Topluluk şirketlerinin daima uymak zorunda olduğu ilkelerdir.

Kurumsallaşmaya Topluluk değerleri gereği sıkı sıkıya bağlı olan Koç Holding ve Topluluk şirketleri, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından hazırlanan "Kurumsal Yönetim İlkeleri"ni benimsemekte, büyük oranda uygulamakta, uygulama düzeyini artırmak için çalışmakta ve gelişmelerin paylaşılması amacıyla her yıl hazırladığımız Kurumsal Yönetim Uyum Raporu, Faaliyet Raporu içinde paydaşlarımızın bilgisine sunulmaktadır. Borsada işlem gören Topluluk şirketlerimizden **Arçelik, Aygaz, Otokar, Tofaş, TürkTraktör, Tüpraş** ve **Yapı Kredi Bankası** düzenli aralıklarla kurumsal yönetim derecelendirmesi yaptırmakta ve aldıkları yüksek notlar sonucunda Kurumsal Yönetim Endeksi'nde işlem görmektedir.

Yönetim Kurulu

Koç Holding'in Yönetim Kurulu yapısı SPK'nın belirlediği Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum göstermektedir. Alanlarında uluslararası başarı ve itibara sahip profesyonellerin bağımsız üye olarak Yönetim Kurulu'nda görev aldığı Koç Holding, bu alanda öncü Türk şirketlerindendir. Bu kapsamda şirketimizin Yönetim Kurulu'nda hiçbir üye icrada görev almamaktadır. Mevcut durumda 15 Yönetim Kurulu Üyesi'nin 5'i SPK'ya yapılan başvurularımız sonucunda İlkeler kapsamında bağımsız üye olarak kabul edilmiştir. SPK tarafından bağımsız üye olarak kabul edilen 5 üyemize ek olarak 2 üyemiz Gelir Vergisi Kanunu uyarınca Türkiye'de yerleşik olma kriteri ile süre koşulu dışındaki diğer bağımsızlık kriterlerini taşımaktadır. Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanlığı ve CEO fonksiyonları farklı kişiler tarafından icra edilmektedir.

Koç Holding Yönetim Kurulu üyeliğine her zaman yüksek bilgi ve beceri düzeyine sahip, nitelikli, belli bir tecrübe ve geçmişe sahip olan kişiler seçilmektedir. Yönetim Kurulu üyelerimizin öz geçmişleri internet sitemizde ve faaliyet raporunda kamuoyuna duyurulmaktadır. Şirketimizde, Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmek amacıyla oluşturulmuş komiteler mevcuttur.

Denetim Komitesi

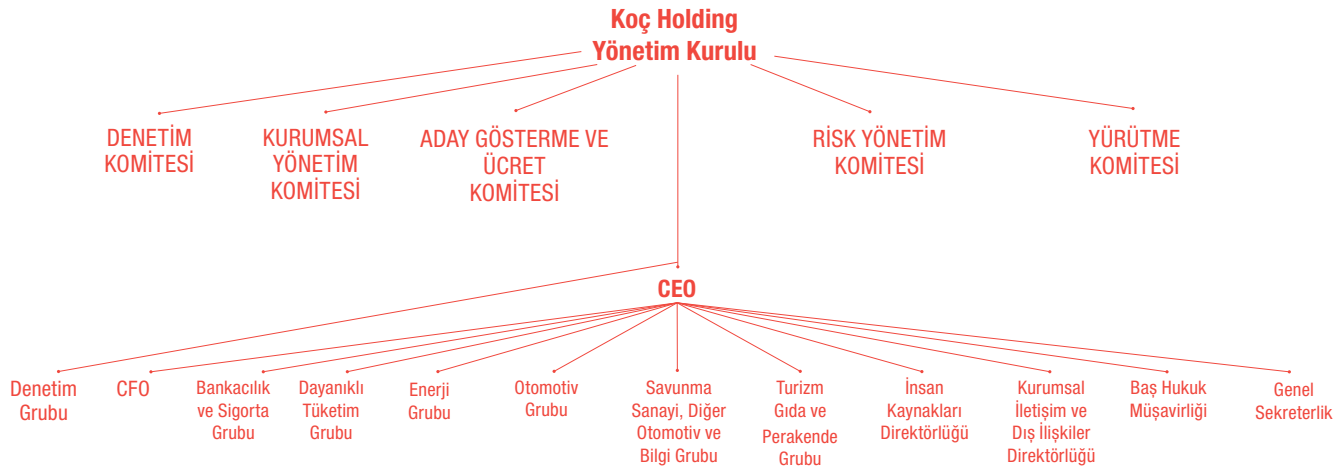
Denetim Komitesi, şirketin muhasebe sistemi, finansal bilgilerin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve ortaklığın iç kontrol sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapmaktadır. Bağımsız denetim kuruluşunun seçimi, bağımsız denetim sözleşmelerinin hazırlanarak bağımsız denetim sürecinin başlatılması ve bağımsız denetim kuruluşunun her aşamadaki çalışmaları denetimden sorumlu komitenin gözetiminde gerçekleştirilir. Komite, 3 bağımsız üyeden oluşmaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Komite, şirketin Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumunu izlemek, henüz uygulamaya konulmamış ilkelerin uygulanamama gerekçelerini inceleyerek Yönetim Kurulu'na uygulamaları iyileştirici önerilerde bulunmak üzere kurulmuştur. Kurumsal Yönetim Komitesi 2 üyeden oluşmakta, başkanlığını bağımsız yönetim kurulu üyesi yürütmektedir.

Aday Gösterme ve Ücret Komitesi

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yönetim kurulu üyeliklerine aday gösterme ile Yönetim Kurulu ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirilmesi konularında öngörülen görevleri yerine getirmek üzere kurulan Aday Gösterme ve Ücret Komitesi, bağımsız yönetim kurulu üyesi başkanlığında 2 üyeden oluşmaktadır.

Risk Yönetimi Komitesi

Şirketin varlığını, gelişimini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, karşı önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmak üzere oluşturulan Risk Yönetimi Komitesi, 2 üyeden oluşmakta ve başkanlığını bağımsız yönetim kurulu üyesi sürdürmektedir.

Yürütme Komitesi

Kuruluş amacı, Yönetim Kurulu ile idari yapı arasında etkin koordinasyonun sağlanmasıyla Yönetim Kurulu'nun etkinliğinin artırılması, stratejik hedeflere uygun alanlarda yatırım ve iş geliştirme konularında etkinliğin sağlanması olan Yürütme Komitesi icrada bulunmayan yönetim kurulu üyelerinden oluşmaktadır.

Yönetim Kurulu ve komitelerin oluşumu, çalışma esasları ve üye kompozisyonları hakkında detaylı bilgiye *www.koc.com.tr* adresinden erişilebilmektedir.

Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi

Koç Topluluğu'nun sürdürülebilirlik yönetimi temel referansını bugüne kadar geliştirdiği kurumsal yönetim, iş etiği ve sosyal sorumluluk kültürünün yanında 2006 yılında imzalanan Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nden almaktadır. Bu sözleşmede belirtilen çalışma koşulları, insan hakları, çevre ve yolsuzlukla mücadele ana başlıkları altında yer alan 10 ilkeye ve Koç Holding tarafından belirlenen politika ve stratejilere tüm Topluluk şirketleri faaliyette bulunduğu coğrafyalarının tamamında uyum göstermekle yükümlüdür. Koç Holding ve Topluluk şirketleri düzeyinde tespit edilen performans alanlarında sürekli gelişim odaklı çalışmalar yürütülmekte, elde edilen performansı raporlamaktadır.

Stratejik Planlama

Koç Holding Yönetim Kurulu, aldığı stratejik kararlarla, şirketin risk, büyüme ve getiri dengesini en uygun düzeyde tutarak akılcı ve tedbirli risk yönetimi anlayışıyla şirketin öncelikle uzun vadeli çıkarlarını gözeterek, şirketi idare ve temsil etmektedir. Yönetim Kurulumuz Koç Holding stratejik hedeflerini tanımlamakta, ihtiyaç duyulan insan ve finansal kaynakları belirlemekte ve yönetimin performansını denetlemektedir.

Koç Holding Yönetim Kurulu, yılda 4 defa yaptığı stratejik toplantılarla Koç Topluluğu'nun 3'er aylık dönemler itibarı ile finansal performansını bütçeye göre karşılaştırmalı olarak takip ederken; stratejik konulardaki gelişmeleri de takip eder ve öneriler geliştirir. Sene sonu performans değerlendirme sürecinde finansal ve operasyonel göstergelerin yanı sıra, şirket stratejilerinin hayata geçirilmesine yönelik hedeflerin gerçekleşme düzeyi de ölçülerek, performans ve ödüllendirmeye girdi teşkil etmesi sağlanır.

Koç Holding Çalışanları

Risk Yönetimi

Koç Holding Yönetim Kurulu Risk Yönetimi ve Raporlanması konusuna büyük önem vermektedir. Koç Holding'in risk analizi ve yönetimine yönelik çalışmalar Finans Başkanlığı liderliğinde, diğer başkanlıklar ile koordineli olarak yürütülmektedir. Periyodik olarak gerçekleştirilen toplantı ve raporlama çalışmalarıyla, Koç Holding'in maruz kalması muhtemel riskler finansal riskler, stratejik riskler, operasyonel riskler ve hukuki riskler ana başlıklarında sorgulanmakta ve ayrıntılı bir değerlendirmeye tabi tutulmaktadır.

Sosyal ve Ekonomik Konuların Yönetimi

En önemli sermayenin insan kaynağı olduğuna inanan Topluluk şirketleri; insan onuruna yaraşır, insan haklarının korunduğu, emniyetli, adil, çalışanların mesleki gelişimini destekleyen ve herkese eşit fırsatların tanındığı iş yerleridir. Koç Holding tarafından belirlenen insan kaynakları politikaları ve stratejileri, Topluluk şirketleri tarafından faaliyet gösterdikleri sektörün niteliklerine uygun olarak yapılan özelleştirmelerle şekillendirilerek takip edilir. Şirketlerinin yayımladığı personel yönetmelikleriyle, çalışanların sosyal hakları, çalışma koşulları, iş sağlığı ve güvenliği gibi konulara yönelik ilkeler belirlenmekte, oluşturulan sistem ve prosedürlerle yönetilmekte, uygulama ve elde edilen performans sonuçları şirket ve Holding düzeyinde takip edilmektedir. Başta Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin ilgili maddeleri olmak üzere, ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelerle ilan edilmiş insan hakları hükümleri uyarınca düzenlenmiş politika ve prosedürlerle, başta örgütlenme hakkı olmak üzere insan hakları güvence altına alınmakta, Topluluk şirketlerinin faaliyetleri dahilinde ayrımcılığın, çocuk işçiliğin, zorla ve zorunlu çalıştırma uygulamalarının önüne geçilmektedir. Topluluk şirketleri, tedarikçi ve iş ortaklarından da benzer çalışma normlarını karşılamalarını bekleyerek ve çeşitli takip uygulamaları gerçekleştirerek etki alanları dahilinde de bu koşulların sağlanmasına katkıda bulunmaktadır. Topluluk şirketlerinde, insan kaynakları politika ve süreçleri uzmanlık birimlerince yönetilmekte, başta iş sağlığı ve güvenliği olmak üzere birçok konuda çalışan temsilinin sağlandığı organlar oluşturulmaktadır.

Koç Topluluğu Etik Davranış Kuralları tüm Topluluk şirketleri için bağlayıcı olup, çalışanların müşterilerle, devletle, hissedarlarla, rakiplerle, tedarikçi, bayi, yetkili satıcı ve servislerle olan ilişkilerini düzenlemektedir. Bu kapsamda tüm şirketlerde kural ihlallerini denetlemek ve uyumu sağlamak üzere görevli Etik Davranış Kurulları oluşturulmuştur.

Çevresel Konuların Yönetimi

Koç Topluluğu, tüm Topluluk şirketlerine çevresel konularda yol gösterici olarak bir çevre politikası, çevre vizyonu ve İklim Değişikliği Stratejisi oluşturmuştur. Topluluk şirketlerinin katılımı ile oluşturulan "Çevre Kurulu" ilgili politika ve stratejilerin uygulanması ve şirketlere yaygınlaştırılması ile ilgili çalışmalarda bulunmaktadır. Çevresel konular Koç Topluluğu çevre politikası ve vizyonu ile uyumlu olarak her şirketin kendi hedef dağılım süreci içinde ele alınmaktadır. Düzenli aralıklar ile çevre denetimleri yapılmakta ve politika ve stratejilere uygun çevre hedefleri şirketlerin üst düzey yöneticilerine atanarak konuya verilen önem vurgulanmaktadır.

Sürdürülebilirlik Performansı Yönetimi

Topluluk şirketlerinin kurumsal sürdürülebilirliğin güvence altına alınması Koç Holding'in temel hedefidir. Bu hedef doğrultusunda sosyal, ekonomik ve çevresel sorumluluk alanlarında geliştirilen yönetsel yaklaşımlar 2010 yılında hayata geçirilen Koç Topluluğu Sürdürülebilirlik Performansı Değerlendirme ve Raporlama Sistemi'yle objektif bir metodoloji düzleminde takip edilmektedir. Her yıl elde edilen geri bildirim ve deneyimler doğrultusunda sistem üzerinde geliştirme çalışmaları yapılmaktadır. Her raporlama döneminin başlangıcında gerçekleştirilen çalıştaylarla ilgili Topluluk çalışanlarına sistemin genel özellikleri hatırlatılmakta ve ortaya konan yenilikler aktarılmaktadır. Sistemin içerik ve bilişim altyapısı bakımından etkin kullanılabilmesi için gerekli el kitapları ve bilgilendirici dokümanlar hazırlanmıştır. Performans değerlendirmeye yönelik veri toplama süreçleri esnasında Topluluk çalışanlarının uzman desteğine doğrudan erişimi de sağlanarak veri güvencesi artırılmaktadır.

7

Kurumsal Yönetim Endeksine Dahil Olan Şirket Sayısı

84

Aygaz'ın Tüpgaz Müşterileri Bağlılık Puanı

Paydaşlarımız

Koç Holding gerek yönetsel ilkeleri gerekse sürdürülebilirlik anlayışının bir gereği olarak paydaş diyaloğuna özel önem vermektedir. Bu nedenle paydaşlarıyla sürekli ve yapıcı bir iletişim içerisindedir. Koç Holding ve Topluluk Şirketleri'nin kurumsal paydaşları gerçekleştirilen etki analizlerine dayalı olarak tanımlanmaktadır. Bir Holding şirketi olması nedeniyle Koç Holding'in müşteriler, bayiler vb. kişilerle doğrudan ilişkisi bulunmamaktadır. Fakat iştirakleri aracılığıyla oldukça geniş bir paydaş portföyüne hitap etmektedir. Koç Holding'in başlıca paydaş grupları, pay sahipleri, şirketler, çalışanlar, bayiler, acenteler, müşteriler, sivil toplum kuruluşları ve kamu kuruluşlarıdır.

Paydaş katılımı süreçleri iletişim sıklığı ihtiyacına göre şekillenebilmektedir. Buna ilaveten proje bazlı ortaklık, karşılıklı görüşme, tek ve çift yönlü bilgilendirme ve geribildirim alma gibi uygulamalar paydaş katılımı süreçlerinde ihtiyaca göre yer alabilmektedir.

İşbirliği geliştirilecek kurumsal paydaşların belirlenmesinde dürüstlük, saygınlık, etik davranış, yasalara ve düzenleyici kurallara uyum temel prensiptir. Ayrıca paydaşlarla geliştirilecek işbirliklerinin toplumsal alanda katma değer ve çarpan etki yaratma potansiyelleri, yenilikçilik ve yaratıcılık boyutları ve sürdürülebilirlikleri göz önünde bulundurulan diğer önemli kriterlerdir.

Yatırımcı İlişkileri Birimi'ne intikal eden sorular, gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, ilgili olduğu konunun en yetkili kişisi ile görüşülerek gerek telefonla, gerek yazılı olarak gerekse e-posta ile cevaplandırılmaktadır. Paydaşlarımız tarafından iletilen sorular ağırlıklı olarak Topluluk şirketlerinin operasyonları, hissedar yapısı ve gelecek planları ile ilgili olmaktadır. Üst yönetimin de katıldığı ve ilgili soruların yanıtlandığı toplantılar ile ilgili ayrıntılı bilgiye *http://www.koc.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri* adresinden ulaşabilirsiniz.

Yatırımcı İlişkileri Birimi 2013 yılı içinde yurt içinde ve yurt dışında toplam 23 roadshow ve konferansa katılmış, 600'ün üzerinde mevcut ve potansiyel yatırımcı ile görüşmüştür. Yaklaşık 30 adet toplantı düzenleyerek analistler ile birebir görüşme gerçekleştirmiş ve pay sahiplerinin güncel gelişmeler konusunda daha iyi bilgilendirilmesi sağlanmıştır.

Halka açık bir şirket olmasının yanı sıra, toplam net aktif değerinin yaklaşık %90'ını oluşturan şirketleri de halka açık olan Koç Holding için şeffaflık, eşitlik ve sürekli iletişim büyük önem arz etmektedir. Halka açık Koç Topluluğu şirketlerinin yöneticilerinin performans değerlemelerinde ve ücretlendirmelerinde şirket hisselerinin Borsa İstanbul ve emsal grup şirketlerine göre performansları, internet ve yatırımcı sunumları üzerinden güncel ve eşit olarak iletişim kurmaları gibi kriterler önemli rol oynamaktadır.

Şirketimiz ile ilgili menfaat sahipleri, kendilerini ilgilendiren hususlarda düzenli olarak toplantılara davet edilerek veya gerekli durumlarda kurum içi internet sitesi ve elektronik iletişim araçları kullanılarak bilgilendirilmektedir. Kamuoyuna ilişkin bilgilendirmeler gerek hazırlanan basın toplantıları gerekse medya aracılığı ile verilen demeçlerle yapılmakta; yayınlanan basın bültenleri eş zamanlı olarak kurumsal web sitesi ve kurumsal sosyal medya hesaplarından duyurulmaktadır.

Paydaşlarımızca çalışma yılı içerisinde sponsorluk, burs, kişisel ve kurumsal destek gibi konularda talepler almaktayız. Bu talepler, mevcut imkanlar dahilinde, Koç Holding Kurumsal İletişim Direktörlüğü ve Vehbi Koç Vakfı tarafından alanlarına göre değerlendirilerek gelecek planları doğrultusunda cevaplanmaktadır. İlgili konularda iletişim için Koç Holding ve VKV internet siteleri, kurumsal e-posta adresleri ve *gc@koc.com.tr* adresleri kullanılmaktadır.

Çalışanlarımız duyuru ve düzenlenen çeşitli organizasyonlar ile düzenli olarak bilgilendirilmektedir. Ayrıca, Topluluk çapında çalışanlarımızın erişimi olan intranet'te önemli duyurular, yönetim değişiklikleri ve basın açıklamaları yayınlanmaktadır. Çalışanlarla iletişimin artırılması amacıyla kamuoyu tarafından da takip edilen "Bizden Haberler" isimli aylık bir kurum içi dergisi yayınlanmaktadır.

Koç Topluluğu şirketleri müşterileri çeşitli kanallarla görüş, öneri, şikayet ve isteklerini paylaşabilmektedir. Çağrı merkezi ve ilgili birimlere telefon ve e-posta yoluyla iletilen paydaş görüşlerinin yanı sıra paydaşlarımız web sitesinde yer alan iletişim formu,

Tüpraş İzmit Rafinerisi

telefon ve e-posta gibi araçlarla Koç Holding ile iletişime geçebilmektedir. Paydaşlarımızca iletilen temel konular ürün ve hizmetlere yönelik görüş, öneri ve şikâyetlerden oluşmaktadır. Bu geribildirimlere dönük yanıtlar şirketlerin çağrı merkezleri, Halkla ilişkiler, İnsan Kaynakları ve Kurumsal İletişim birimlerince sağlanmaktadır.

Topluluk Şirketleri'nin farklı bölgelerdeki bayilerinin bir araya gelerek görüş alışverişinde bulunması ve fikir üretmesi amacıyla düzenlenmeye başlanan "Anadolu Buluşmaları" isimli bayi toplantılarına Yönetim Kurulu Başkanımız, CEO ve Koç Holding üst düzey yöneticileri katılmaktadır. Toplantılar kapsamında bayilere Koç Topluluğu'ndaki güncel gelişmelerle ilgili bilgi verilmekte ve fikirleri alınmaktadır. Benzer şekilde, Topluluk Şirketleri, bayi ve tedarikçileriyle geniş kapsamlı toplantılar düzenlemektedir. Toplantılar neticesinde bayilerin ve tedarikçilerin önerileri üzerine çalışmalar yapılmakta, karşılıklı fikir alışverişlerinde bulunulmaktadır.

Koç Holding, Topluluk Şirketleri'nin müşterilerine ulaştığı noktalarda firma-bayi-müşteri ilişkisinin öneminden hareketle bayilerin bağlı bulundukları firmalardan duydukları memnuniyeti de takip etmektedir. Bağımsız bir araştırma şirketi tarafından bu yıl 10. kez gerçekleştirilmiş olan Bayi Memnuniyeti Araştırması Türkiye genelinde 81 ilde yaklaşık 6.700 bayiyi kapsamaktadır. Bayi memnuniyetine yönelik iyileştirme hedefleri de müşteri memnuniyetinde olduğu gibi şirket yönetimlerinin performans hedeflerine yansıtılmaktadır.

Koç Topluluğu şirketlerince müşteri memnuniyetine yönelik çalışmalar periyodik olarak sürdürülmektedir. Bu çalışmalar kapsamında farklı uygulamalarla müşteri memnuniyeti ölçülmekte, geleceğe yönelik projeksiyonlar yapılmakta ve ilgili konularda aksiyon planları oluşturulmaktadır. 2003 yılından bu yana aralıksız olarak gerçekleştirilen Müşteri Memnuniyeti Araştırması Türkiye'nin 22 farklı sektörde en geniş kapsamlı nihai tüketici araştırması niteliğini taşımaktadır. Araştırmaya, 12 Koç Topluluğu Şirketi'ne ait 22 marka ve bunların rakipleri olan 125 marka dahil edilmektedir. Türkiye genelini temsil eden 51 ilde 45.115 yüz yüze görüşme ile gerçekleştirilen araştırma sonuçları Bayi memnuniyeti Araştırması'nda olduğu gibi şirket yönetimlerinin performans hedeflerine yansıtılmaktadır.

Aygaz, raporlama döneminde 34 ilde 4.930 tüketiciyle yapılan tüpgaz müşteri memnuniyeti araştırmasında, tüpgaz müşterilerinin bağlılık puanı bir önceki döneme göre 6 puan daha artarak 84 olarak gerçekleşmiştir. Bu puan sektör bağlılık endeksinin 9 puan üzerindedir. Ayrıca, yine raporlama döneminde otogaz sektörü için 30 ilde 3.193 kişiyle yürütülen müşteri memnuniyeti araştırmasında ise, 74 puan ile sektör bağlılık endeksinin 4 puan üzerinde yer alınmıştır. Aygaz, tüplügaz ve otogaz sektöründe araştırmanın yapılmaya başlandığı 2003 yılından beri sektör liderliğini sürdürmektedir. Aygaz, Mogaz ve Lipetgaz markaları, 2013 TMME (Türkiye Müşteri Memnuniyeti Endeksi) LPG Distribütörleri Tüpgaz kategorisinde birincilik ödülünü kazanan markalar arasındadır.

Arçelik, 2013 yılında tüketici/müşterileri arasındaki ilişki dinamiklerinin ölçümlenmesi amacıyla yapılan müşteri bağlılık endeksi çalışmasında Arçelik markası ile %84, Beko markası ile %85'lik performans göstererek Türkiye ve sektör geneli üzerinde yer almıştır. Klima kategorisinde Arçelik ve Beko markaları 90 puanlık performansları ile geçen dönemdeki konumunu korumuştur. LCD-Plazma televizyon kategorisinde marka bazında Arçelik %83, Beko %80 müşteri bağlılık endeksi performansı göstermiştir.

KoçSistem, müşterilerinin genel algısını şirket içinde kullanılan çevrimiçi anket yöntemi ile ölçmektedir. Bu uygulama ile hem süreçler hem de ana ürün ve hizmet alanları değerlendirilmektedir. KoçSistem, müşteri memnuniyetini ve şikâyetlerini değerlendirmeye yönelik, kurumsal web sayfasından girilen ve Kalite Yönetimi Sistemine doğrudan bağlı bir sisteme sahiptir. 2013 Müşteri Memnuniyet Değerlendirmesinde 80 puan alınarak, ilgili alandaki bir önceki dönem performansı korunmuştur.

Raporlama döneminde **Opet**, Türkiye Kalite Derneği (KalDer) tarafından yürütülen Türkiye Müşteri Memnuniyeti Endeksi Araştırması Akaryakıt Sektörü kategorisinde üst üste 8. birinciliğini elde etmiştir. Müşteri memnuniyeti alanındaki liderliğin korunması amacıyla yürütülen "Kusursuza Yolculuk" çalışmaları sadece müşterilerle ilişkileri belirleyen bir iş yapma biçimini değil, aynı zamanda ekonomi, toplum ve çevre alanlarında sergilenen performansı mükemmelleştirme stratejisini de tanımlamaktadır. Ayrıca, Opet-

TürkTraktör Fabrikası

Kusursuzluk Elçileri gönüllü olarak sağladıkları sürekli denetimlerle Opet'in sosyal, çevresel ve ekonomik performansını değerlendirerek konu ile ilgili geribildirimlerini şirkete sağlamaktadır.

Tat, Türkiye Kalite Derneği (KalDer) ve uluslararası araştırma kuruluşu KA Araştırma tarafından gerçekleştirilen Türkiye Müşteri Memnuniyeti Endeksi (TMME) 2013 sonuçlarına göre, konserve, sos ve salça kategorisinde müşterilerin en beğendiği marka oldu. Tat ayrıca Türk markalarının uluslararası arenada güçlendirilmesini hedefleyen TURQUALITY® destek programına alındı.

Tat çatısı altında bulunan SEK Süt İşletmesi'nin üretim süreci ve ürün kalitesi, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı liderliğinde, tarım il müdürlükleri tarafından denetlenerek tamamen AB norm ve direktiflerine uygun olarak hijyenik ortamda gerçekleşen üretimin şeffaf bir şekilde izlenebildiği tescillendi.

TürkTraktör, üretmekte olduğu New Holland ve CASE IH markalarının Türkiye pazarına sunulan ürünleri için düzenli olarak müşteri memnuniyeti araştırması yaptırmaktadır. 2011-2013 dönemi boyunca toplamda yaklaşık 45.000 müşteri ile görüşülmüş olup yapılan bu çalışma, sektörün en büyük araştırmasıdır. 2012 yılında müşteri memnuniyetini arttırmak ve müşteri bağlılığını korumak için New Holland ve Case IH markası için Müşterinin Sesi (VOC) Komisyonu kurulmuştur. VOC ekibi tarafından yürütülen Müşteri Kalite Denetimi (CQA) çalışmalarına nihai kullanıcılar da davet edilmeye başlanmıştır.

Yapı Kredi, kalite ekibinin müşterilere yapmış olduğu "Şubede İşlem Deneyimi Araştırması" ile şubelerde verilen hizmetin kalitesini günlük olarak takip etmekte ve ilgili tüm birimlerle paylaşmaktadır. 2013 yılında şubede işlem yapan yaklaşık 350.000 müşteri otomatik sesli yanıt sistemi ile aranarak araştırmaya katılmıştır. Buna ek olarak banka geneli ürün ve hizmet kalitesini, servis kanallarındaki deneyimi anlamaya yönelik farklı araştırmalar da gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda yıllık olarak yaklaşık 20.000 müşterinin banka genelinden memnuniyeti takip edilmektedir.

Koç Holding, toplumsal sorunların çözümüne yönelik sivil toplum kuruluşları ve kamu kuruluşları ile iletişim ve işbirliği içerisindedir. Holding Kurumsal İletişim Direktörlüğü tarafından eğitim, sağlık, çevre ve kültür-sanat alanlarında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ile toplantılar gerçekleştirilmekte, konferans ve çalıştaylarda fikir ve deneyimler paylaşılmakta ve işbirlikleri geliştirilmektedir.

Koç Holding sosyal, çevresel ve ekonomik konular ve bu konulardaki gelişim alanlarına yönelik yapılan çalışmalarda ulusal ve uluslararası alanda birçok sivil toplum kuruluşu ve üniversitelerle işbirliği içerisindedir. Bu uygulamalara paralel olarak Koç Holding, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, Uluslararası Yatırımcılar Derneği, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Metal Eşya Sanayicileri Sendikası, Türkiye Yatırımcı İlişkileri Derneği, Türkiye Dış Ticaret Derneği, Kurumsal İletişimciler Derneği, Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu, Özel Sektör Gönüllüleri Derneği, Türkiye Kalite Derneği, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği, Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı, PERYÖN, İstanbul Kültür Sanat Vakfı, Global Compact Türkiye gibi birçok sivil toplum kuruluşunun aktif üyesi olup, yönetim kurullarında görev yapar konumdadır. Ayrıca, Topluluk şirketlerinin faaliyet gösterilen tüm alanlarda Ticaret ve Sanayi Odalarına, İhracatçı Birliklerine ve TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) Sektör Meclislerine üyelikleri ve aktif katılımları bulunmaktadır.

Koç'ta İnsan Hakları

"Dileğim, ülkelerin ve insanların birbirleriyle daha yakın ilişki kurmaları ve bizden sonraki nesillerin sulh içinde müreffeh bir dünyada yaşamalarıdır."

Kurucumuz Vehbi Koç

Koç Topluluğu şirketleri için bazı değerler zamandan ve mekandan bağımsızdır. İnsan onurunun yüceltilmesi bu evrensel değerlerin başında gelir. Bu nedenle Koç Holding ve Topluluk şirketleri kuruldukları günden beri insan haklarının korunması ve yüceltilmesini vazgeçilmez bir ilke olarak benimsemekte, iş süreçlerini çağın gerektirdiği en modern politika ve öncü uygulamalarla destekleyerek zamanın ruhunu özümsemektedir. Bu anlayışın sonucu olarak Koç Topluluğu, ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelerle belirlenmiş insan haklarına saygılı davranır, işyerlerinde insan hakkı ihlaline izin vermez. Topluluk olarak insan haklarına verdiğimiz önemi değer zincirimize de yansıtmak diğer önemli bir öncelik alanımızdır. Başta çalışanlarımız olmak üzere tüm paydaşlarımızı insan hakları konusunda bilinçlendirerek insan haklarının yüceltilmesine yönelik uygulamaları daha yaygın hale getirmeye çalışırız. Bu konuya gösterdiğimiz önem ve hassasiyete uygun şekilde Koç Topluluğu'nda kesinlikle çocuk işçi çalıştırılmamakta, zorla çalıştırma bulunmamakta, ilgili hususlarda aynı hassasiyetin tedarikçilerimiz tarafından da gösterilmesi beklenmektedir.

Koç Topluluğu'nda tüm iş süreç ve ilişkilerinde dil, ırk, cinsiyet, siyasal düşünce, felsefi görüş, din, mezhep ve benzeri nedenlere dayalı hiçbir konuda ayrımcılık yapılmaz ve bu tür farklılıklara saygı gösterilir. İş süreçleri göz önünde bulundurulduğunda işin riski, çalışan güvenliği, yasal zorunluluklar gibi işin niteliğine ilişkin sebepler zorunlu kılmadıkça iş sözleşmesinin yapılmasında, ilgili şartların oluşturulmasında, uygulanmasında ve sona ermesinde biyolojik nedenlerle ilgili doğrudan veya dolaylı farklı işlem yapılmaz.

İş'te Eşitlik Bildirgesi

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı liderliğinde ve Dünya Ekonomi Forumu işbirliği ile toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin azaltılması amacı ile oluşturulmuş en kapsamlı girişim olan İş'te Eşitlik Platformu'nun hazırladığı "İş'te Eşitlik Bildirgesi"ni, Koç Holding adına 15 Ocak 2013 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Mustafa V. Koç imzalamıştır. Buna göre, Türkiye'nin en fazla kadın istihdamı sağlayan Topluluğu olarak, cinsiyet temelli ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına yönelik aşağıdaki ilkelere gönüllü olarak uyacağımızı ve ülkemiz genelinde bu ilkelerin yaygınlaştırılmasında öncü olacağımızı taahhüt etmiş bulunuyoruz:

1- İnsan haklarına saygılıyız. Tüm çalışanlarımıza eşitlik temel ilkesi ile davranırız.
2- Kadın, erkek çalışanımızın cinsiyet farkı gözetmeksizin sağlık, güvenlik ve refahlarını sağlarız.
3- Kadınların iş gücüne katılımını özel olarak destekleriz.
4- Kadın-erkek fırsat eşitliği kriterlerini tüm İnsan Kaynakları politikalarımızda tanımlarız.
5- Eşit işe eşit ücret politikası ile hareket eder, takipçisi oluruz.
6- Kariyer fırsatlarından eşit düzeyde faydalanılması için gerekli mekanizmaları kurarız.
7- Eğitim politikaları oluşturur, izler, kadınların katılımına özel olarak dikkat ederiz.
8- İş-aile yaşam dengesini koruyan çalışma ortam ve uygulamalarını oluştururuz.
9- Fırsat eşitliği plan ve kazanımlarımızla ilgili gelişmeleri iç ve dış iletişimle duyururuz.
10- Bildirgenin tüm etki alanımıza (iş ortaklarımız, tedarikçilerimiz) yayılmasını sağlarız.
11- Bildirgede yer alan hususların takibi için kurumumuzda bir liderlik ekibi oluştururuz.

209.687
kişi x saat

Topluluk Çalışanlarına Verilen İSG Eğitimi

59.806
kişi x saat

Müteahhit Çalışanlarına Verilen İSG Eğitimi

İnsan hakları ve çalışma standartları konularına Topluluk şirketlerinin öncelikli hedefleri arasında yer verilerek şirketlerin bu konuları sahiplenmeleri hedeflenmektedir. Bu hedefler doğrultusunda en iyi uygulamalar öncelikle Topluluk şirketlerinde yaygınlaştırılmaktadır. Koç Holding İnsan Kaynakları Direktörlüğü bünyesindeki Endüstri İlişkileri Koordinatörlüğü'nün görev alanında bulunan bu konularda Koç Holding, Topluluk şirketlerine danışmanlık, eğitim sunmakta; Topluluk şirketleri, sivil toplum kuruluşlarının çalışma gruplarına,eğitim ve seminer etkinliklerine katılmaktadır.

Evrensel insan haklarına ve uygulamalarına verdiğimiz önemi Koç Topluluğu Etik Davranış Kuralları'nın 3.8.2. maddesinde yer alan "Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi ile belirlenmiş ilkelere uygun olarak hareket etmek, çalışanlarımız, bayilerimiz, tedarikçilerimiz ve yetkili servislerimiz ile kurumsal vatandaşlık örneği göstermek" ilkemizle desteklemekteyiz. Bu ilke gereği çalışma süreci başlangıcında tedarikçilerimizden de yazılı taahhüt alınmakta ve ilgili uygulamaları tarafımızca yakından takip edilmektedir.

Koç'ta Çalışan Sağlığı ve Güvenliği

Koç Topluluğu'nda çalışanların sağlık ve güvenliğine, çalışma ortamının fiziki özelliklerinin sürekli iyileştirilip geliştirilmesine büyük bir önem verilmektedir. Tüm Topluluk şirketlerinin üyesi olduğu İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinasyon Kurulu, işyerlerindeki iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının takip ve sürekli gelişimini amaçlamaktadır.

Topluluk genelindeki uygulamaları düzenli olarak gözden geçirerek, iyileştirme ve yaygınlaştırma önerileri geliştirmek; iyi uygulamaların diğer Topluluk şirketlerince de benimsenerek yüksek iş güvenliği standartları belirlenmesini sağlamak ve mevzuata tam uyum hedefini yakalamak Kurul'un temel fonksiyonları arasındadır. İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinasyon Kurulu, düzenli aralıklarla toplanarak değişen mevzuatı, iyi uygulama örneklerini, kaza raporu ve istatistiklerini ayrıntılarıyla değerlendirmektedir. Bu kapsam çerçevesinde, Koç Topluluğu'nda 2013 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği alanında kurul toplantıları, seminer ve eğitimler artarak devam etmiştir.

HOLDİNG ŞİRKETLERİ	Faal İSG Komite Sayısı	İSG Komitelerinde Çalışan Görevli Çalışan Temsilcisi	Faal İSG Komitelerinin Toplam Üye Sayısı
Arçelik	11	17	171
Aygaz	13	31	76
Ford Otosan	4	5	62
KoçSistem	3	17	34
Opet	6	17	90
Otokar	1	6	13
Otokoç	26	26	208
Tat	9	31	97
Tofaş	9	9	95
Tüpraş	10	18	78
TürkTraktör	2	6	30

Aygaz Gebze İşletmesi

Raporlama kapsamındaki Topluluk şirketlerine ait 82* tesisten 57 tanesi OHSAS 18001 "İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi" sertifikasyonu kapsamındadır. 2013 itibariyle tesislerimizin sertifikasyon oranı %69,5'tur.

Topluluk şirketlerinde çalışanların sağlığı ve emniyeti çeşitli uygulamalarla güvence altına alınmıştır. Her bir Topluluk şirketinde müstakil İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları bulunmaktadır. Bu sayede yürütülen çalışmalar periyodik olarak takip edilmekte, iş sağlığı ve güvenliği süreçlerinde çalışan temsili sağlanmaktadır. İşyerlerimizde düzenli iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri verilmekte, işyeri hekimleri, iş sağlığı ve güvenliği uzmanları ve gerekli olduğu takdirde ek sağlık personeli istihdam edilmekte; gerekli alanlarda dışarıdan hizmet temini sağlanmaktadır.

Tüm bu uygulamalar dahilinde Topluluk genelinde ilgili mevzuata dair eğitimlerle risk değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmekte, sonuçlara göre tedbirler alınmakta, teknoloji ve iş yapış şekilleri gözden geçirilmektedir. İlgili süreçlerde Topluluk çalışanları ve müteahhit firma çalışanlarına eğitimler sağlanmaktadır.

2013 yılı içerisinde 55.584 Topluluk çalışanına 209.687 kişi x saat; 31.745 müteahhit çalışanına 59.806 kişi x saat olmak üzere toplamda 269.493 kişi x saat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmiştir.

Topluluk işyerlerinde iş kazası istatistikleri tutulmakta, kaza sıklık oranı, kaza ağırlık oranı, kayıp işgünü sayısı gibi veriler yılda iki kez toplanıp merkezi olarak konsolide edilerek önceki yılların ilgili dönemleriyle karşılaştırmalı şekilde takip edilmektedir. İstatistiklerdeki hareketler, toplam çalışma saati verileriyle karşılaştırılarak artış ve azalış sebepleri değerlendirilmektedir.

Tüm Topluluk şirketlerinde çalışanların işe giriş esnasında, yasal olarak da gerekli olan sağlık bilgileri ve işe uygunluğa dair sağlık raporları istenmektedir. Topluluk şirketlerinin sendikalarla yaptığı toplu iş sözleşmeleri kapsamında tanımlanan sağlık ve güvenlik konuları ve ilgili yönetmeliklerin hükümleri eksiksiz uygulanmaktadır. Topluluk bünyesinde yapılan işe uygun olarak farklı görev tanımları için özel muayene ve periyodik sağlık taraması uygulamaları mevcuttur. Ayrıca Topluluk genelinde rutin sağlık taraması, tıbbi konularda çalışanların ve ailelerinin bilgilendirildiği eğitim uygulamaları ve sağlık konulu topluma yönelik projeler gerçekleştirilmektedir.

Koç'ta Sendikal Haklar

Koç Topluluğu için iş barışının korunması öncelikli bir konudur. Sürekli ve yapıcı bir sosyal diyalog endüstriyel ilişkilerin en önemli unsuru olarak görülmektedir. Koç Topluluğu, ulusal ve uluslararası platformlarda dahil olduğu mevzuat ve gönüllü girişimlerle sendikalarla olan ilişkilere verdiği önem düzeyini ortaya koymaktadır. Endüstri İlişkileri Koordinasyon Kurulu, periyodik olarak gerçekleştirilen toplantılar ile Topluluk kapsamında sürdürülebilir ve yapıcı endüstri ilişkileri kültürünü geliştirmektedir.

Koç Topluluğu, çalışanların sendikaya üye olma ve toplu iş sözleşmesi yapma özgürlüğüne saygılıdır. Raporlama döneminde çalışan sendikalılık oranı %61 düzeyinde gerçekleşmiştir. Topluluk bünyesindeki 6 farklı işkolunda 30'dan fazla işyerinde çalışan 43.000'in üzerinde çalışanımız sendikalıdır. Bu işyerlerinde yetkili sendikalarla (Türk Metal-İş Sendikası, Petrol-İş Sendikası, Tek-Gıda İş Sendikası, Türkiye Denizciler Sendikası, Dok Gemi-İş Sendikası ve Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası) müzakere edilerek toplu iş sözleşmeleri imzalanmaktadır. Toplu sözleşmelerde ücret ve benzeri özlük haklarına ilişkin nor-

** Yapı Kredi faaliyet tesisleri hesaplama kapsamı dışındadır.*

matif hükümlerin yanında İş Sağlığı ve Güvenliği ve insan hakları konuları gibi iş yaşamına ilişkin düzenleyici hükümlere de yer verilmektedir. Toplu görüşme hedeflerinin tespitinde, iş güvenliği, insan hakları ve çalışma hayatı unsurlarını da içeren şirket hedefleri baz alınmaktadır. Bu uygulamalar ile birlikte tedarik süreçlerinde sendikal hak ihlallerinin önlenebilmesi amacıyla takip sistemleri oluşturulmaktadır.

Koç Topluluğu çalışanları, işçi ve işveren kuruluşlarının yerel ve merkezi yönetim organlarına seçilebilmekte ve kendi meslek örgütlerine (tabip odası, barolar, mühendis-mimar odaları gibi) üye olabilmektedir. 2013 yılında 1.167 Koç Topluluğu çalışanı işçi sendikalarında, 7 çalışanımız ise işveren sendikalarında görev almıştır. Bazı çalışanlar ise İl İstihdam Kurulları'nda, Sanayi ve Ticaret Odaları'nda ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarında görev yaparak istihdama, ülke ekonomisine, sosyal hayata yönelik katkı sağlamaktadır. Koç Topluluğu, yurt içinde ve yurt dışında sendikalarla ilişkilerin geliştirilerek güçlendirilmesine ve kalıcı sosyal diyalogun tesisine sürekli katkı sunmaktadır.

Toplu İş Sözleşmesi Kapsamında Bulunan Çalışan Dağılımları

Koç'ta Çalışma Hayatı

> **En değerli sermayemiz, insan kaynağımızdır.**
>
> Kurucumuz Vehbi Koç

Topluluk olarak başarılı yarınlara, başarılı çalışanlar ile ulaşıldığına inanmaktayız. Koç Topluluğu, sürdürülebilir büyüme için zamanın ruhunu yakalayarak yüksek katma değer yaratan, alanının en başarılı profesyonellerinin çalıştığı, tüm paydaşlarının faaliyetlerinin bir parçası olmaktan gurur duyduğu, Türkiye'nin en beğenilen ve tercih edilen kurumu olmayı hedeflemektedir.

İnsan kaynakları süreçleri tüm Topluluk bünyesinde etkinliği kanıtlanmış sistemler ile desteklenerek yönetilmektedir. Bu uygulamalar bütünü ile çalışanların sürekli gelişiminin sağlanması, motivasyonlarının yükseltilmesi, verimliliklerinin ve memnuniyetlerinin artırılması amaçlanmaktadır. Bu uygulamalar sonucunda büyük önem verdiğimiz "karşılıklı saygı ve güvenin hakim olduğu, çeşitliliğin değer gördüğü, katılımcı bir organizasyon olarak faaliyetlerimizi sürdürme" anlayışımızı sürdürülebilir kılmaktayız.

2013 yılı sonu itibariyle raporlama kapsamındaki şirketlerimizin Türkiye operasyonlarında 16'sı yabancı 241'i Türk olmak üzere toplam 257 üst düzey yönetici bulunmaktadır.

2013 yılında başlatılan "İnsan Kaynakları Süreç İyileştirme Projesi" kapsamında tespit edilen iyileştirme alanlarıyla ilgili olarak Topluluk şirketlerine verilen danışmanlık ve eğitim içerikleri gözden geçirilmiştir. Bu alanlarda uygulamaların iyileştirilmesi ve en iyi uygulamaların yaygınlaştırılması adına kurulan çalışma grupları toplantılarına başlanmış ve "İyi Uygulamalar Günü" düzenlenmiştir. Katkı sağlamak üzere, çalışma gruplarından beklenen veri akışının bütünleşik ve paylaşımlı bir yapıyla oluşturulması sağlanmıştır. Oluşturulan bu yapının geliştirilmesine gelecek dönemlerde de devam edilmesi hedeflenmektedir.

Raporlama kapsamındaki Topluluk şirketlerinde 2013 yılı çalışan demografisi:

Cinsiyete Göre Çalışan Dağılımı

53.229	Erkek
17.279	Kadın

İş Akdine Göre Çalışan Dağılımı

2.091	Belirli Süreli
68.417	Belirsiz Süreli

Yaş Aralıklarına Göre Çalışan Dağılımı

2.931	50 Yaş Üstü
45.022	30-50 Yaş Arası
22.555	30 Yaş Altı

İstihdam Türüne Göre Çalışan Dağılımı

40.848	Mavi Yaka
29.660	Beyaz Yaka

Çalışma Türüne Göre Çalışan Dağılımı

508	Yarı Zamanlı
70.000	Tam Zamanlı

2013 Yılı Stajyer Öğrenci Dağılımı

3.243	Yüksek Okul / Üniversite
2.470	Lise

70.508

Raporlama Kapsamındaki Şirketlerde Çalışan Sayısı

5.713

Staj Yapan Toplam Öğrenci Sayısı

Topluluk şirketleri işyerlerinde, çalışanların sosyal hakları ve çalışma şartları, görev ve sorumlulukları, disiplin hükümleri ve iş sözleşmeleriyle ilgili bazı genel prosedürleri personel yönetmelikleriyle düzenlenmektedir. Bu yönetmelikler, Koç Topluluğu şirketlerinde görev alan çalışanlara işe alım aşamasında tebliğ edilmektedir ve tüm çalışanların iş sözleşmesinin bir parçasıdır. Personel yönetmelikleri, sektöre, şirket ve işyerlerine uyarlanarak uygulamaya alınmaktadır. Yönetmelikler, yasal değişiklikler, çalışma mevzuatı ve ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli olduğu dönemlerde güncellenmektedir.

Koç Topluluğu dahilindeki tüm şirketleri kapsayacak şekilde uygulamada olan ve çocuk işçiliğin, ayrımcılığın ve zorla çalıştırmanın önlenmesi gibi insan hakları konularını da içeren "Etik Davranış Kuralları" tüm seviyedeki çalışanların tabi olduğu sosyal ve etik kuralları tanımlamaktadır. Çalışanların bu kurallara uygun davranması beklenmektedir. Her Topluluk şirketi çalışanının işe giriş itibariyle Etik Davranış Kuralları'nı okuyarak imzalaması beklenir. Çalışanlar bu metne intranet ve internet sayfalarından da ulaşabilmektedir. Koç Topluluğu Etik Kuralları ve Personel Yönetmeliği içeriğinde bulunan konuların Topluluk şirketlerinde yaygınlaştırmakla sorumlu ana personelle paylaşıldığı Çalışma Mevzuatı eğitimleri düzenlenmektedir. Endüstri İlişkileri Koordinatörlüğü'nce gerçekleştirilen bu eğitimlerin 2014 yılı içerisinde kapsam ve içeriğinin genişletilmesi hedeflenmektedir.

Tüm Topluluk şirketlerinde etik davranış kuralı ihlallerini denetleyen ve uyumu sağlamak üzere görevli Etik Davranış Kurulları mevcuttur. Etik Davranış Kuralları'nın Topluluk genelinde yönetiminden Koç Holding Denetim Grubu ve İK Direktörlüğü sorumludur. Periyodik denetimler sırasında Etik Davranış Kuralları'nın ihlali gibi bir durumla karşılaşıldığı takdirde, vakalar üst yönetime raporlanmakta ve önleyici tedbirler alınmaktadır. Sonuçlar Denetim Grubu ve İnsan Kaynakları Direktörlüğü'ne de iletilerek verilerin merkezi bir arşivde toplanması sağlanmaktadır. Olası çıkar çatışması veya ihbarlarla ilgili olarak bilgiler mutlak suretle Etik Kurul Üyelerinden birine bildirilmektedir. Etik Davranış Kurulu tarafından değerlendirilen ve karara bağlanan her konu Denetim Grubu'na, her türlü disiplin cezası ise İnsan Kaynakları Direktörü'ne bildirilmektedir.

Etik Davranış Kurallarımız hakkında ayrıntılı bilgiye *http://www.koc.com.tr/tr-tr/hakkinda/hedef-ve-ilkeler* adresinden ulaşabilirsiniz.

Koç@İnsan platformu tüm çalışanlarımız için İK politikalarının uygulanmasına yönelik sistemlere tek bir çatı altında ulaşabilme imkânı sağlamaktadır. Bu platform aracılığıyla insan kaynakları politika ve uygulamaları şeffaf bir şekilde paylaşılmaktadır.

Asgari Bildirim Süreleri

Çalışanlarımızın yeni görevlere atanması, yasal mevzuatlarla belirlenmiş koşullara bağlı olarak işyerlerinin kapanması veya toplu işten çıkarma gibi durumlardan mümkün olduğunca az etkilenmesini sağlamak için makul sürelerde bilgilendirilmelerinin sağlanması temel ilkelerimizdendir.

İşe Alım

Topluluk hedef ve ilkelerinden yola çıkarak, alanında en yetkin profesyonelleri bünyemize katabilmek için Topluluk olarak belirlediğimiz yetkinliklerin yanı sıra ilgili pozisyonun gerektirdiği bilgi ve deneyim seviyesi işe alım sürecinde dikkate alınan en önemli kriterlerdir. İş Yasası'nda da belirtildiği gibi işe alımda ayrımcılık yapılmaz; işin niteliklerine uygun kişiler, yetkinlikleri değerlendirilerek işe alınır ve çalışma hayatları süresince fırsatlardan eşit olarak faydalanmaları sağlanır. İşe alım süreçlerimiz ile ilgili ayrıntılı bilgiye *http://www.koc.com.tr/tr-tr/hakkinda/insan-kaynaklari/* adresinden ulaşabilirsiniz.

Topluluk Şirketlerinde Eğitim ve KoçAkademi

Koç Topluluğu çalışanların sürekli gelişimine gösterdiği önemi sistematik insan kaynaklarını süreçleri ile entegre bir şekilde çalışan uygulamalar ile desteklemektedir. Bu anlayışın bir sonucu olarak Topluluk bünyesinde yer alan tüm şirketler çalışma alanlarına özel eğitim ve gelişim uygulamalarıyla birlikte bir öğrenme, gelişim ve paylaşım ortamı olan KoçAkademi platformunu kullanmaktadır.

Topluluk çalışanlarının gelişim planlama süreçlerinin yönetildiği bu platformda öncelikli olarak çeşitli değerlendirmeler, hedefler, çalışan ve yönetici talepleri gibi kaynaklardan yola çıkılarak ihtiyaç alanları belirlenerek gelişim planları oluşturulmaktadır. Bu uygulamaları takiben gelişim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Bu faaliyetler kısa süreli eğitimler olabileceği gibi, uzun dönemli programlar şeklinde de gerçekleşebilmektedir.

Tüpraş İzmit Rafinerisi

2013 Yılında İstihdam Türüne Göre Toplam Eğitim Saati (kişi x saat)

1.228.055	Mavi Yaka
776.671	Beyaz Yaka

Tüm bu süreç içinde yıl içinde takip, yılsonunda ise değerlendirme görüşmeleri yapılmaktadır. Yılsonu değerlendirme görüşmelerinin ardından bir sonraki yılın planlama görüşmeleri gerçekleşmektedir.

Koç Topluluğu Ücret Sistemi

Koç Topluluğu'nda ücretlendirme adil ve rekabetçi bir politika ve yüksek performans standartları ile başarıyı ödüllendirmek ve sürdürülebilir kılma amacıyla Ücret Yönetim Sistemi ile gerçekleştirilmektedir. Sistem dahilinde temel olarak ücret piyasası, mevcut ücret yapısı ve ödeme gücü, ücret politikası, bireysel performans ve iş kademesi parametreleri değerlendirilmektedir. Ayrıca her yıl yapılan ücret kıyaslama çalışmaları sayesinde rekabetçi ücret seviyeleri, şirket imkanları doğrultusunda sağlanmaktadır. Cinsiyet, çalışan ücretlendirmesinde farklılaşma yaratan bir faktör değildir.

Ücret yönetim sisteminin temelini iş değerlendirmeleri sonucunda belirlenen iş kademeleri oluşturmaktadır. İş değerlendirme sürecinde Topluluğun faaliyette bulunduğu her alanda, tüm işlerin, kurum hedeflerine ulaşılmasına katkısı ve sorumluluk seviyelerine göre göreceli olarak sıralanmasını sağlayan uluslararası bir sistem kullanılmaktadır.

Ücret seviyelerinin tespitinde çalışanın yaptığı iş ve üstlendiği sorumluluk önem taşımaktadır. Ayrıca istikrarı ve üstün başarıyı ödüllendirmeyi hedefleyen uzun vadeli sonuçlara odaklı prim sistemi uygulanmaktadır. Çalışanların yıllık performanslarının ödüllendirilmesi amacı ile Üstün Başarı ve Özel Görevlendirme Ödülü verilmektedir.

Kapsam içi çalışanlar için üye oldukları sendika ile yapılan toplu görüşme sonucu imzalanan Toplu İş Sözleşmesi'nde ücret ve diğer parasal haklar belirlenmektedir.

Topluluk genelinde brüt ücretlere ilave olarak yılda 4 maaş tutarında ikramiye aylık olarak ödenmekte ve sosyal yardım paketi uygulanmaktadır. İkramiye ve sosyal yardım paketinin etkisi dikkate alındığında, Topluluk genelinde uygulanmakta olan standart başlangıç ücret düzeyi, yasal aylık brüt asgari ücret tutarının yaklaşık %48 üzerine çıkılmaktadır. Ayrıca toplu sözleşmelerin yürürlükte olduğu Topluluk işyerlerinin çoğunda toplu sözleşme gereği olarak yeni işe alınacak kişinin ücreti asgari ücrete göre yükseltilerek ödenmektedir. İkramiye ve sosyal yardımların ve toplu sözleşme hükümlerinde belirlenen asgari giriş ücretlerinin etkisi dahil edildiğinde Topluluk şirketlerinde ödenen fiili ücretler asgari ücretin oldukça üzerine çıkmaktadır.

Koç Topluluğu çalışanlarına sunulan yan haklar ile ilgili ayrıntılı bilgiye *http://www.koc.com.tr/tr-tr/hakkinda/insan-kaynaklari/calisanlara-sunulan-haklar* adresinden ulaşabilirsiniz.

Koç Holding, Üst Düzey Yöneticilerinin sabit ücretleri; piyasadaki makroekonomik veriler, piyasada geçerli olan ücret politikaları, şirketin büyüklüğü ve uzun vadeli hedefleri ve kişilerin pozisyonları dikkate alınarak uluslararası standartlar ve yasal yükümlülüklere uygun olarak belirlenmektedir. Üst Düzey Yönetici primleri ise prim bazı, şirket performansı ve bireysel performansa göre hesaplanmaktadır. Topluluk şirketlerinin iş sağlığı ve güvenliği, enerji, su, emisyon, atık, malzeme verimliliği, çevreci ürün geliştirme gibi konulardaki faaliyetleri de performans değerlendirme ve performansa dayalı ücretlendirme sistemlerinin bir parçası olarak üst düzey yöneticilere de atanmaktadır. Üst düzey yönetici ücretlendirmesinin finansal ve operasyonel performansla ilişkilendirilmesi açısından Koç Holding sayılı Türk şirketleri arasında yer almaktadır.

Çalışanlarımızın performansı Koç Topluluğu Performans Yönetim Sistemi dahilinde değerlendirilmektedir. Uygulamanın temel amaçları belirlenen hedeflerin, tüm yönetim seviyelerine yaygınlaştırılması, çalışanların performanslarının ortak ilkeler çerçevesinde objektif olarak yönetilmesi ve performansta en üst seviyenin yakalanmasıdır.

Performans Yönetim Sistemiyle çalışanların her yıl kendi katılımları ile belirlenmiş olan hedeflerin değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesi, dönem sonunda hedeflere ne derece ulaştıklarının tespiti, hedef gerçekleşmelerini olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen faktörlerin araştırılması, olumsuz yöndeki sapmaları iyileştirmek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi, çalışanlara

2013 Yılı İçerisinde Gelen Çalışan Öneri Sayısı

Uygulamaya Konulan Öneri Sayısı

geri bildirim verilmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda tüm beyaz yakalı personel yıllık olarak performans değerlendirmesine tabi olmaktadır. 2013 yılında 3.000'in üzerinde orta kademe ve üst düzey yönetici performans değerlendirme sürecine dahil olmuştur.

Çalışan Bağlılığı Araştırması

2011 yılından itibaren her yıl düzenli olarak uygulanan araştırma ile Topluluk çalışanlarının bağlılık ve memnuniyetleri ölçülmekte, ayrıca bağlılığa etki eden faktörler incelenmektedir. 2013 yılı araştırması kapsamında 46.290 adet anket çalışanlarımızca doldurulmuş ve anket doldurma oranı %86 olarak gerçekleşmiştir. Uygulama sonuçlarına göre çalışan bağlılığı hedefleri belirlenmekte ve iyileştirme faaliyetleri takip edilmektedir.

Öneri Sistemleri

Çalışan önerileri Koç Topluluğu genelinde sürekli gelişim ve iyileştirmenin sağlanması için en önemli etmenlerden biri olarak değerlendirilmektedir. Bu anlayışla çalışanlarımızca sağlanan geribildirimler Topluluk şirketlerimizce öneri sistemleri kapsamında değerlendirilerek uygulamaya alınmaktadır. Ayrıca başarılı olan öneri sahibi çalışanlarımız belirlenen prosedürler kapsamında ödüllendirilmektedir. Bu uygulama sayesinde çalışanlarımız operasyonel hedeflerimizin etkili bir şekilde gerçekleşmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

2013 yılı içerisinde raporlama kapsamındaki Topluluk çalışanlarınca sağlanan **341.215** öneriden **240.152** tanesi uygulamaya konulmuştur. Bu önerilerden **275.215** tanesi **Tofaş** çalışanlarınca sağlanmıştır.

Lider Geliştirme Programları

Temel amacı Koç Topluluğu'nda ortak bir yönetim ve liderlik kültürünün oluşmasını ve kalıcı hale gelmesini sağlamak olan Koç Topluluğu Lider Geliştirme Programları, aynı zamanda, Topluluk şirketlerinden programa katılan yöneticiler için bilgi ve deneyimlerini paylaşabildikleri bir öğrenme ve işbirliği geliştirme ortamı yaratmayı amaçlamaktadır. Topluluk kapsamında 2002 yılından itibaren düzenlenen eğitimlere 549'u 2013 yılında olmak üzere toplamda 5.673 yönetici katılmıştır.

Liderlik Potansiyel Tespit Süreci ve LiderSensin Yetenek Yönetimi Programı

Topluluk şirketlerimizde, potansiyel çalışanlar her seviyedeki pozisyon için yetkinliğe dayalı değerlendirme süreciyle belirlenmektedir. Üst seviye liderlik yetkinlikleri taşıyan başarılı çalışanlarımız ise Değerlendirme Merkezi uygulamasıyla tespit edilerek özel bir yetenek geliştirme programına katılmaktadır. Bu sayede, Koç Topluluğu üst yönetim pozisyonları etkin şekilde yedeklenmekte, ileride bu seviyede görev alabilecek yöneticiler önceden belirlenmekte ve gelişimleri desteklenmektedir.

Kurumsal Koçluk Programı LiderSensin Yetenek Geliştirme ve Yönetimi programının bir parçası olarak hayata geçirilmiştir. Bu program kapsamında geleceğin lider adaylarına kurum içinde birebir koçluk ve grup koçluğu hizmetleri sağlanmaktadır. Koçluk yaklaşımını yaygınlaştırmak üzere, Topluluk şirketlerinde iç koçlar yetiştirilmektedir. İç koçlarımız, farklı şirketlerdeki çalışanlara birebir koçluk yaparak onların gelişim süreçlerine katkı sağlamaktadır.

En Başarılı Koçlular

2003 yılından bu yana uygulanmakta olan "En Başarılı Koçlular Ödül Sistemi", çalışanların başarılarını tanımak, takdir etmek, Topluluk'taki en iyi uygulamaların ortaya çıkarılmasını ve paylaşılmasını sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. "Fark Yaratanlar", "İşbirliği Geliştirenler", "Müşteri Mutluluğu Yaratanlar", "Yaratıcı Yenilikçiler" ve "Yaşama Değer Katanlar" olmak üzere 5 farklı kategoride beyaz yaka ve mavi yaka projelerinin değerlendirildiği uygulamada, 2013 yılında 10 proje birinci seçilmiş, bu projelerde görev alan 93 çalışan ödüllendirilmiştir. En Başarılı Koçlular sisteminde 2013 yılı sonuna kadar 51 şirket ve 693 proje dahil olmuş ve 635 çalışan ödüllendirilmiştir.

2013 Yılında Topluluk Şirketleri'nce Gerçekleştirilen Faaliyetlere

27.114
Gönüllü Çalışan

17.705
Gönüllü Katılımcı İştirakiyle

44.819
Kişi Katılmıştır

2013 Yılı En Başarılı Koçlular birincileri ve projeleri

	Beyaz Yaka	Mavi Yaka
Fark Yaratanlar	**AYGAZ** Dönüşümcülerle Tüketicileri Dijital Dünyada Buluşturuyoruz	**TÜPRAŞ** 26F-1 Fırının Söndürülmesi
Yaratıcı Yenilikçiler	**FORD OTOSAN** Realise Gerçek Zamanlı Kalibrasyon Geliştirme Platformu	**OTOKAR** Cam Çizik Giderme
Müşteri Mutluluğu Yaratanlar	**TOFAŞ - FIAT** Yol Arkadaşım Mobil Uygulaması	**ARÇELİK** Plastik Stacking Kit
İşbirliği Geliştirenler	**AYGAZ** Aygaz Aytemiz Temin ve Depolama İşbirliği	**TOFAŞ** Doblo Montaj Hattı
Yaşama Değer Katanlar	**KOÇ ÜNİVERSİTESİ** Bir Çocuk Bin Umut	**FORD OTOSAN** Ford Otosan Engel Tanımaz Tiyatro Kulübü

Koç Ailem Programı

KoçAilem programı, Koç Topluluğu çalışanlarının, Topluluk içi ve Topluluk dışı firmaların ürün ve hizmetlerinden ve düzenlenen dönemsel kampanyalar ile ekstra avantajlardan faydalanmasına olanak sağlayan bir uygulamadır. Bu olanaklara ek olarak, gerçekleştirilen sosyal faaliyetler ve sosyal sorumluluk projeleri ile Topluluk çalışanlarının memnuniyetinin artırılması, bağlılığının kuvvetlendirilmesi ve ortak bir Topluluk kimliği geliştirilmesi amaçlanmaktadır. KoçAilem programında yaklaşık 93.000 üye bulunmaktadır.

Koç Holding Emekli Sandığı Vakfı

Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı, Koç Topluluğu şirketlerinde görev yapan çalışanlara resmi sosyal güvenlik sistemine ek bir sosyal güvence ve yardım sağlamak amacıyla 1 Kasım 1967 tarihinde kurulmuştur. Vakıf, üyelerine toptan ödeme, emekli aylığı, sağlık sigortası, finansman yardımı hizmetlerini sunmakta, üyelere rahat ve huzurlu bir emeklilik dönemi geçirebilmeleri için destek olmaktadır. Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı'nın 2013 yıl sonu itibariyle 53.277 aktif, 308 emekli üyesi mevcuttur.

Çalışanlarının emeklilik döneminde ikinci bir güvenceye sahip olmalarını destekleyen **Yapı Kredi**, 2006 yılından bu yana Grup Bireysel Emeklilik Planı'na katkıda bulunarak çalışanları için farklı bir olanak yaratmaktadır.

Koç'ta İş Hayatı Özel Yaşam Dengesi

Koç Topluluğu'nda çalışanlarımızın iş hayatı-özel hayat dengesine özen gösterilmekte ve bu dengeyi pozitif yönde destekleyecek uygulamalar gerçekleştirilmektedir. Topluluk şirketlerinde yasalarca öngörülen limitler dahilinde haftalık 45 saat çalışma sistemi uygulanmakta, yasalarca öngörülen sürelerin üzerinde yıllık ücretli izin uygulamalarına yer verilmektedir. Topluluk şirketlerinin insan kaynakları departmanları çağdaş insan kaynakları politikalarına riayet ederek çalışanların iş-özel yaşam dengelerini gözetecek bir yaklaşımla hareket etmektedir.

Çalışan Gönüllülüğü

Koç Topluluğu şirketleri "Meslek Lisesi Memleket Meselesi", "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" ve "Koç Spor Şenliği" gibi tüm Topluluk şirketlerini kapsayan sosyal sorumluluk uygulamalarına çalışanlarının gönüllü katılımları ile destek verirken, şirketler seviyesinde KSS projelerini sürdürmekte, eğitim, kültür, sanat ve spor alanlarında çalışan gönüllülüğü esasıyla yürüttükleri muhtelif uygulamalarla toplumsal gelişime ve çevrenin korunmasına katkıda bulunmaktadır.

Koç Topluluğu Acil Durum Arama ve Kurtarma Ekibi

Koç Topluluğu Acil Durum Arama ve Kurtarma Ekibi

Türkiye, dünyanın en aktif deprem kuşaklarından birinin üzerinde yer almaktadır. Geçmişte yaşanan depremlerde ciddi anlamda can ve mal kaybı yaşandı. Gelecekte bu tür doğal afetlerle karşılaşılması ise kaçınılmaz bir gerçek. Bu nedenle vakit kaybetmeden gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Bu önlemlerin önemli bir ayağını da hayat kurtaran güç birlikleri oluşturmaktadır. 1999 Gölcük Depremi sonrasında Koç Topluluğu çatısı altında kurulan Arama Kurtarma Ekibi, 2011 Van depreminden bu yana çalışmalarını aralıksız sürdümekte ve, 2013 yılı sonu itibariyle, olası doğal afetlere karşı harekete geçebilecek 495 kişilik bir ekipten oluşmaktadır.

2011 yılında bir araya gelen ekip liderleri, iki yıl süren çalışma sonrasında, Koç Topluluğu Acil Durum Prosedürünü oluşturmuş; ekiplerin ekipman, araç, kıyafet konularındaki standartlarını belirlemiş ve eksiklerini tamamlamıştır. Topluluğa bağlı sekiz şirketteki gönüllülerden oluşan arama kurtarma ekiplerinin, afet zamanı tutulan kayıtlar, davranış şekilleri ve eğitimleri konularında standardizasyon oluşturulması çalışmaları başlatılmıştır.

Raporlama döneminde gerçekleştirilen "Koç Topluluğu Acil Durum Arama ve Kurtarma Ekipleri Koordinasyon Toplantısı"nda ekiplerin 2013 yılı faaliyetleri gözden geçirilmiş, 2014 yılı hedefleri belirlenmiş ve tüm ekiplerin bir araya gelerek, Koç Topluluğu Arama Kurtarma Ekibini oluşturmaları kararlaştırılmıştır. Toplantı ile birlikte Topluluk Arama Kurtarma gönüllülerinin eğitimleri için Koç Holding Arama Kurtarma gönüllüleri tarafından yapılan eğitim alanının açılışı da yapılmıştır.

Arçelik çalışanları, tedavi gören kanserli çocukların moral ve motivasyonlarını yükseltmek için hastanelerde özel oyun odalarının kurulması amacıyla hayata geçirdikleri "Beyaz Balık Oyun Odası" projesi kapsamındaki çalışmalarına devam etmektedirler. 2013 yılında, hastaneler ziyaret edilerek 2 oyun odası ve 1 kütüphane için çeşitli oyuncak ve kitaplar hediye edilmiştir.

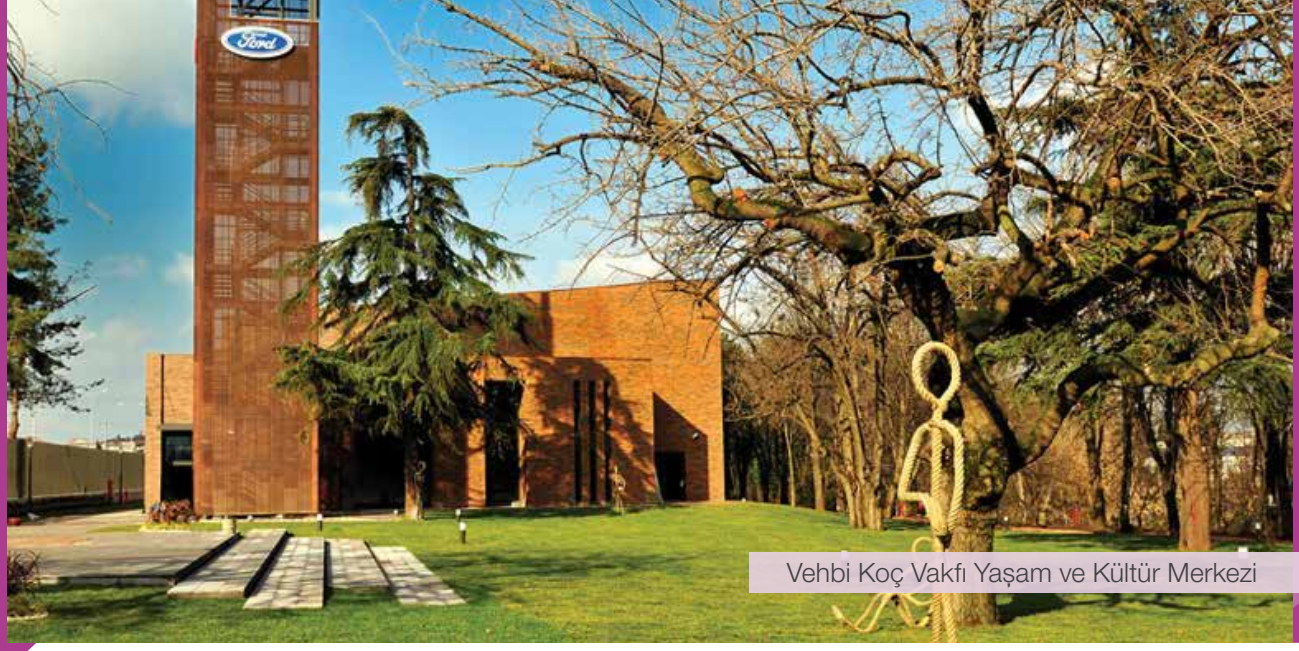
Arçelik Bolu, Çerkezköy ve Eskişehir kampüslerindeki arama ve kurtarma ekibi üyeleri, bulundukları illerin Sivil Savunma Birimleri, İtfaiye Müdürlüğü yetkilileri ve afetlerde görev yapan STK'ların acil durumlara yönelik eğitim ve tatbikat çalışmalarına katılım sağlamış ve bu konudaki bilgi ve tecrübelerini paylaşmışlardır. Ayrıca, Arçelik Arama ve Kurtarma Ekiplerinin olası bir afet durumunda mümkün olan en kısa sürede bölgeye intikal edebilmeleri için tam donanımlı bir arama ve kurtarma aracı satın alınmıştır.

Dünya Çevre Günü kapsamında, Deniz Temiz Derneği-Turmepa ile işbirliği yapan **Aygaz**, Kıyı Temizleme Hareketi'ne çalışanları ile destek vermiştir. İstanbul Burgazada'da takım çalışması ve eğitimle başlayan etkinlik, kıyı temizliği ile devam etmiştir. Gönüllülük esasıyla çalışmalarına devam eden Sosyal Aktivitem Kulübü ile işyeri dışındaki organizasyonlarda bir araya gelmeye devam eden Aygaz çalışanları, 2013 yılı içerisinde tiyatro, konser ve gastronomi eğitimi gibi etkinliklere katılım sağlamışlardır.

Klasik Türk Müziği'ne gönül veren çalışanları buluşturmak ve bu hobilerini gerçekleştirmeleri için fırsat yaratmak amacıyla **Aygaz** ve **Opet** çalışanlarının katılımıyla 2004 yılında kurulan Aygaz-Opet Türk Müziği Korosu, zamanla diğer Koç Enerji Grubu şirketleri ve Koç Holding çalışanları, çalışanların yakınları ve bayilerin katılımı ile genişlemiştir. Türk Müziği'nin orijinaline sadık kalarak izleyicilerle buluşması misyonunu üstlenen Aygaz-Opet Türk Müziği Korosu, çalışanlar arası işbirliği ve takım ruhunun gelişmesine de katkı sağlamaktadır.

Koç Bilgi Grubu çalışanları Yeşil Bilgi Platformu'nun düzenlediği projelere katkılarını sürdürmektedirler. 2013 yılında "Çevre için Siz de Önerin" projesi kapsamında bir **KoçSistem** çalışanı tarafından önerilen "Deniz Temizleme" projesi gönüllü çalışanlardan oluşan dalgıç takımınca hayata geçirilmiştir. Çalışanların gönüllü desteği ile platform için Facebook'ta bir karbon sayacı uygulaması geliştirilirken, sualtı ve satranç gibi alanlardaki sosyal kulüpler yıl içerisinde çalışanların katılımıyla faaliyetlerine devam etmiştir.

Opet, Türkiye genelinde çalışanlarının gönüllü katılımlarıyla sürdürdüğü Temiz Tuvalet Kampanyası, Yeşil Yol, Örnek

Vehbi Koç Vakfı Yaşam ve Kültür Merkezi

Köy ve Tarihe Saygı gibi projelere 2013 yılında Trafik Dedektifleri Projesi'ni de eklemiştir. Yıl içinde Opet çalışanları Sosyal Aktivite Kulüpleri faaliyetlerine de gönüllü katılımını sürdürmüştür.

2013 yılında gönüllü **Tofaş** çalışanları Adım Adım ekibiyle Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği'ne akülü tekerlekli sandalye bağışlanması amacıyla Avrasya Maratonu'na katılmış, işaret dili eğitimleri alarak kurum içi iletişimin güçlendirilmesine katkı sağlamışlardır.

Sürekli iyileştirmeyle kayıpların sıfırlanmasını hedefleyen kaizen sistemi çalışmalarına gönüllü katılım sağlayan **TürkTraktör** çalışanları, Çözüm Ekipleri uygulaması kapsamında sürekli iyileştirme çalışmalarını sürdürmektedir. Oluşturulan Gönüllü Eğitmenler uygulaması ile çalışanlar iş arkadaşlarına gönüllü olarak çevre, iş güvenliği, oryantasyon ve Dünya Klasında Üretim gibi çeşitli alanlarda eğitimler sağlayarak mesleki gelişimlerine katkı sağlamaktadırlar.

2013 yılında 11 ana proje çerçevesinde faaliyetlerine devam eden **Yapı Kredi** Gönüllüleri Platformu, 2.602 çalışanının gönüllü katılımıyla okullarda kütüphane kurulumu, teknolojik malzeme desteği, çocuklara yönelik yardım kampanyaları, görme engelliler için kitap okuma faaliyetleri, bağış uygulamaları ve huzurevi ziyaretleri gibi gönüllülük uygulamalarını hayata geçirmiştir.

Koç Çalışanları ve Spor

Koç Topluluğu şirketleri oluşturdukları sosyal kulüpler, düzenledikleri spor etkinlikleri ve sağladıkları sportif imkanlarla çalışanlarını spor yapmaları doğrultusunda teşvik ederken, çalışan personelin bedensel ve ruhsal gelişimine katkıda bulunmayı, çalışanların spor kültürünü geliştirmeyi ve iş-özel yaşam dengesini sağlamalarına yardımcı olmayı hedeflemektedir. Şirketler düzeyinde sunulan olanaklar ve etkinliklerin dışında, 1989 yılından itibaren her yıl Mayıs ve Haziran aylarında gerçekleştirilen Koç Spor Şenliği ile Topluluk kültürünün yaygınlaştırılmasına katkıda bulunulmakta ve tüm şirketlerden çalışanların ve ailelerin ortak bir organizasyonla buluşturulması amaçlanmaktadır.

2013 yılında düzenlenen 24. şenlik kapsamında 11 farklı branşta 3.600'ün üzerinde Topluluk çalışanı İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Adana'da bir araya gelirken, 5 hafta süren müsabakalarda branşlarında ilk üç dereceyi alan takımlar ve centilmen seçilen takım ve sporcular kupa ve madalyalar almıştır. 2012 yılında Topluluk çalışanlarına sağlanan sportif imkanları genişletmek amacıyla kurulan Koç Topluluğu Spor Kulübü Derneği, çalışmalarına 2013 yılında da devam etmiştir. Çalışanlar ve ailelerine yönelik olarak muhtelif sportif etkinliklere imza atan dernek, yıl içerisinde ligler organize etmiş ve spor okulları uygulamasına devam etmiştir.

Arçelik kampüslerinde tüm çalışanların faydalanabilecekleri fitness salonu, tenis kortu, basketbol ve futbol sahası mevcutken, çalışanlar açık ve kapalı spor salonu olanaklarından yararlanmakta, kampüsler dışında kayak ve bowling turnuvaları gibi etkinliklere katılım sağlamaktadırlar.

Aygaz Genel Müdürlüğü'nde çalışanların eğitmen eşliğinde spor yapabilecekleri donanımlı bir fitness salonu, diğer lokasyonlarda ise futbol, voleybol, masa tenisi gibi aktivitelerin gerçekleştirilebileceği alanlar bulunmaktadır. Çalışanların ilgi alanları doğrultusunda her yıl sportif turnuvalar düzenlenmektedir.

Ford Otosan çalışanları, Vehbi Koç Vakfı Yaşam ve Kültür Merkezi'nde ve fabrika misafirhanesinde bulunan spor salonlarından yararlanabilmekte, çeşitli spor aktivitelerine katılmaktadırlar.

Koç Bilgi Grubu Çamlıca İş Merkezi'nde çalışanların faydalanabileceği bir spor salonu, Bilkom şirketinde ise bir spor odası yer almaktadır. Grup çalışanları yelken ve dalış gibi alanlara yönelik sosyal kulüplere katılmakta ve eğitimler almaktadır.

Opet'te çalışanların aktif katılım gösterdiği, basketbol, yüzme, tenis, yelken, voleybol, futbol, bowling, doğa sporları ve ekstrem spor takımları bulunmaktadır. 2013 yılında Opet Basketbol Takımı Business League'de şampiyon olurken, Yüzme Takımı oyuncuları çeşitli organizasyonlarda 8 altın, 3 gümüş ve 3 bronz madalya elde etmişlerdir.

Otokar'da tüm çalışanların faydalanabilecekleri basketbol sahası, futbol

Aygaz Gebze İşletmesi

sahası, spor salonu ve tenis kortu gibi tesisler yer alırken, şirket içerisinde voleybol, futbol, basketbol, bowling ve atletizm müsabakaları düzenlenmekte, tenis, dalış, kayak ve yelken sporları ile ilgili kulüplerle çalışanların sportif faaliyetleri desteklenmektedir.

Tat Gıda'nın Taşdelen kampusünde tüm çalışanların yararlanabileceği bir fitness salonu yer almaktadır. Ayrıca Tat Gıda çalışanlarından oluşan "Dragon Boat Kürek Takımı" şirketlerarası turnuvalarda yarışmaktadır.

Tofaş çalışanlarının gönüllülük esasıyla oluşturdukları Sportif Faaliyetler Kulübü yılda 50'ye yakın etkinliği düzenlerken, 9 spor dalında takımlar faaliyetlerini aktif olarak sürdürmektedir. Tenis, tavla, mini golf, masa tenisi, bowling, langırt, go-cart, dart, satranç, atletizm, voleybol, basketbol ve futbol gibi branşlarda turnuvalar düzenlenirken, birimler arası futbol ve bowling turnuvalarına her yıl binin üzerinde çalışan katılmaktadır.

Tofaş Spor Kulübü'ne ait basketbol, voleybol ve fitness salonları, çalışanların da kullanımına açıkken sosyal tesislerde ayrıca 2 tenis kortu ve 1 basketbol sahası bulunmaktadır. Tofaş Spor Kulübü çalışanların çocukları için yüzme, basketbol, futbol yaz okulları açarak çocuklar için de spor olanakları sağlamakta, çalışanlar için motosiklet, tenis, satranç, dalış eğitimleri düzenlemekte, kayak ve dalış gezileri organize etmektedir.

Tüm **Tüpraş** rafinerilerinde fitness salonları ve yüzme havuzları yer alırken, bazı rafinelerde kapalı spor salonları, basketbol sahaları, tenis kortları, futbol sahaları, koşu yolları ve squash salonları da bulunmaktadır. Sosyal Etkinlik Kulüpleri yıl içerisinde faaliyetlerine devam ederken, rafineler arasında Bowling ve Streetball Turnuvası gibi organizasyonlar düzenlenmektedir.

11 yıldır 16 branşta düzenlenen geleneksel **TürkTraktör** Spor Şenlikleri'ne 2013 yılında işgücünün %86'sına karşılık gelen 2.271 çalışan katılmıştır. Gönüllük esasıyla belirlenen komite üyelerinin düzenlediği şenliklerde basketbol, futbol, voleybol, masa tenisi, satranç, dart, langırt, dama, badminton ve bilardo alanlarında müsabakalar gerçekleştirilmektedir. Şenliklerin yanı sıra çalışanlara kapalı spor salonu, açık futbol sahası, bilardo ve langırt masalarının yer aldığı dinlenme alanları gibi sportif olanaklar sunulmaktadır.

Yapı Kredi çalışanlarına Yapı Kredi Plaza ve Çayırova'daki Bankacılık Üssü'nde yer alan spor salonlarının yanı sıra, Yapı Kredi Spor Kulübü vasıtası ile spor yapma olanağı sunmaktadır. 12 spor dalında faaliyet gösteren kulüp 2012 yılında İzmir ile başladığı İstanbul dışına yayılan organizasyonlarına 2013'de Adana, Ankara ve Samsun'u da ekleyerek devam etmiştir. 2005 yılında çalışanların sportif başarılarına destek olmak ve onları teşvik etmek amacıyla başlatılan "iç sponsorluk" projesi 2013 yılında da devam etmiştir. Bu kapsamda 7 çalışan 6 spor dalında destek alırken, yıl içerisindeki organizasyonlarda 21 altın, 11 gümüş ve 7 bronz madalya kazanmış bulunmaktadır.

Koç'ta Çevre Dostu Uygulamalar

> **Bugünün insanına ve gelecek kuşaklara karşı sorumluluklarımızı yerine getirmek öncüsü olduğumuz ve vazgeçemediğimiz bir başka ilkemizdir.**
>
> **Kurucumuz Vehbi Koç**

Günümüzde iş dünyasının toplumsal beklenti ve ihtiyaçların karşılanmasında, çağımızın önümüze getirdiği sosyal, ekonomik ve çevresel sorunların çözümüne yönelik daha bütüncül bir sorumluluk üstlenmesi gerekliliği kendini göstermektedir. Farklı sektörlerden Türkiye'nin en köklü sanayi ve hizmet kuruluşlarını bünyesinde barındıran Koç Holding, toplumsal ihtiyaçları karşılayan ürün ve hizmetler geliştirirken, zamanın ruhunu özümseyerek, tedarik, üretim, ürün ve hizmet tüketimi gibi süreçlerde faaliyetlerinden kaynaklanan başta çevresel etki olmak üzere sürdürülebilirlik risklerinin bertarafına yönelik politika ve eylem düzeyinde çalışmalar yürütmektedir. Koç Holding ve Topluluk şirketleri, sürdürülebilirlik önceliklerini merkezine alan bir bakış açısıyla geliştirdiği uygulamalarla çevresel sorunlara yaratıcı ve yenilikçi çözümlerle yanıt vererek, riskleri fırsatlara dönüştürmeyi amaçlamaktadır. Bu anlayışla, kuruluşundan bugüne ön plana koyduğu çevresel duyarlılığın iş dünyası ve toplum geneline yaygınlaştırılması adına, Koç Holding ve Topluluk şirketleri resmi kurumlar, mesleki örgütler, sivil toplum kuruluşları, yerel veya uluslararası tüm ilgili taraflarla ortak girişimler oluşturmaktadır.

Çevre Yönetimi

Topluluk genelinde çevre yönetimi, Koç Holding düzeyinde oluşturulan strateji ve politikalar çerçevesinde yürütülmektedir. Koç Topluluğu şirketlerinin çevre yönetimi bakımından gerekli çalışma koşullarını, faaliyet gösterilen ülkelerin çevre mevzuatının yanı sıra başta BM Küresel İlkeler Sözleşmesi olmak üzere çevre yönetimine yönelik uluslararası ilke, standart ve inisiyatiflere uygun olarak tasarlanan politika dokümanları oluşturmaktadır. Tüm Topluluk şirketlerinde özdeş bir yaklaşımla yönetilen çevresel süreçleri şekillendiren temel ilkeler, Koç Topluluğu Çevre Vizyon ve Misyonu, Koç Topluluğu Çevre Politikası ve Koç Topluluğu İklim Değişikliği Stratejisi belgelerinde tanımlanmaktadır. Topluluk şirketleri, ayrıca sektörel beklenti ve ihtiyaçların da göz önünde bulundurulduğu çevre politika ve stratejileri geliştirerek faaliyetlerini sürdürürler. Koç Holding'in çevre yönetim yaklaşımının detaylarına *www.koc.com.tr* adresinde bulunan kurumsal sosyal sorumluluk sayfasından ulaşabilirsiniz.

Koç Holding ve Topluluk şirketleri çevre yönetim çalışmalarını üç temel alana odaklamaktadır. Topluluğa bağlı tüm şirketler,

- Faaliyetlerinden dolayı oluşan başta enerji ve su tüketimi, emisyonlar, atık oluşumu gibi çevresel etkilerin kontrol altında tutulmasını, geri dönüşümün artırılmasını ve biyoçeşitliliğin korunmasını hedefler ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesi adına "mevcut en iyi uygulamalar" doğrultusunda iyileştirme faaliyetleri yürütür.
- Üretilen mal ve hizmetlerin, hayat çevrimi bütünü için tasarım ve planlama aşamasından, ekonomik ömrünün sonuna kadar oluşturduğu çevresel etkiyi takip eder, "çevre dostu ürünler" geliştirerek bu etkilerin düşürülmesine yönelik çalışmaları gerçekleştirir.
- Başta çalışanları, müşterileri, bayileri, tedarikçileri, altyüklenicileri ve diğer operasyonel paydaşları olmak üzere, toplumun geniş kesimlerinin çevre koruma konusunda bilgi ve farkındalık düzeyinin arttırılmasına yönelik eğitsel faaliyetleri yürütür.

Topluluk genelinde çevre yönetimi, Koç Holding'den başlayarak Topluluk şirketlerinin faaliyet merkezlerine uzanan bir organizasyonla yönetilmektedir. Çeşitli organlar oluşturularak, çevre yönetim organizasyonunun sevk ve idaresinin katılımcı bir anlayışla gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır. Bu amaçla Topluluk şirketlerinin çevre, enerji ve sürdürülebilirlik alanlarındaki en üst düzey yöneticilerinin katılımıyla oluşturulmuş olan Koç Topluluğu Çevre Kurulu, çevre yönetiminin en üst düzey karar organıdır. Kurul'un temel görevleri arasında, çevre yönetimiyle ilgili uzun vadeli stratejilerin belirlenmesi ve hayata geçirilmelerine yönelik aksiyon planlarının oluşturulması, en iyi uygulama örneklerinin paylaşılması, çevre mevzuatındaki değişikliklere uyumun sağlanması kapsamında faaliyetlerin yürütülmesi, çevre uzmanlarının küresel gelişmeler doğrultusunda bilgilendirilmesine yönelik eğitim çalışmalarının organize edilmesi, Topluluk genelinde çevre yönetim sistemlerinin geliştirilmesi bulunmaktadır.

65

ISO 14001 Belgeli Tesis Sayısı

226
Milyon TL

Çevresel Etkilerde Azalma Sağlayan Harcama ve Yatırım Miktarı

Çevre performansının geliştirilmesinde mevcut en iyi uygulamaların hayata geçirilmesinin yanında yaratıcı ve yenilikçi çözümler geliştirilmesinin önemine inanan Koç Holding bünyesinde Ar-Ge çalışmaları, Koç Topluluğu Teknoloji ve İnovasyon Kurulu tarafından koordine edilmektedir. Topluluk şirketlerinin teknoloji, inovasyon ve Ar-Ge alanlarından sorumlu en üst düzey yöneticilerinin katılımıyla oluşan Kurul'un temel görevi Topluluk şirketlerinin bu alanda uzun vadeli stratejilerinin, hedef ve aksiyon planlarının belirlenmesidir.

Topluluk şirketlerinin enerji yöneticilerinin katılımıyla oluşan Enerji Verimliliği Çalışma Grubu, alt uzmanlık komiteleri aracılığıyla iyileştirme planlarının hazırlanmasından, en iyi uygulamaların yaygınlaştırılması ve ortak projeler geliştirilmesiyle enerji verimliliği kültürü etrafında Topluluk genelinde sinerji yaratılmasını amaçlayan yönetim organıdır.

Koç Topluluğu farklı büyüklüklerde ve birbirinden çok farklı karakteristik özelliklere sahip sektörlerde faaliyet gösteren şirketleri bünyesinde bulundurmaktadır. Bu nedenle çevre hedeflerinin ve performans değerlendirme süreçlerinin ana odağını Topluluk şirketlerinin çalışmaları oluşturmaktadır. Topluluk düzeyinde oluşturulan stratejik planlar, şirket bazında performans hedeflerine dönüştürülerek şirket üst yönetiminden başlanarak organizasyon geneline yayılımı sağlanır. Belirlenen hedeflerin şirket bazında hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar, şirketlerin çevre ile ilgili birimlerince yürütülmektedir. Enerji tüketimi bakımından hassas ya da belirli operasyonel büyüklüğün üzerindeki Topluluk şirketlerinde enerji yönetim birimleri de örgütlenmektedir. Çevre yönetiminden sorumlu birimlerin görevi, değişen yönetim sistemlerine ve yasal mevzuata uyumu hızla sağlamak ve şirket faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel etkileri en aza indirmektir.

Topluluk şirketleri çevre yönetim performanslarını, şirketler bazında belirlenen hedeflerin takibine yönelik sayısal performans göstergeleri aracılığıyla değerlendirmektedir. Bunun yanı sıra Topluluk geneli performansın değerlendirilmesinde Çevre Kurulu tarafından belirlenen anahtar performans göstergeleri takip edilmektedir. Çevre Kurulu tarafından yıllık olarak hazırlanan değerlendirme raporları ve Kurul'un desteğiyle Denetim Grubu tarafından politika ve performans bazında gerçekleştirilen periyodik denetim sonuçları şirket üst yönetimine sunulmaktadır. Bunun yanı sıra Topluluk şirketlerinde, çevre politika ve performansı periyodik olarak şirket içi ve bağımsız denetim süreçlerine tabi tutulmaktadır. Topluluk geneli ve şirket bazlı denetim çalışmaları sonucunda tespit edilen gelişim alanları mevcut en iyi uygulamalar temel alınarak iyileştirilmektedir. Raporlama kapsamındaki Topluluk şirketlerinin büyük çoğunluğu çevre performanslarına yönelik bilgileri yayımladıkları kurumsal sorumluluk ve sürdürülebilirlik raporları aracılığıyla kamuoyuyla paylaşmaktadır.

Topluluk şirketlerinin çevre yönetim yapıları oluşturulurken genel kabul görmüş sistem standartlarından faydalanılmaktadır. Sistem güvenilirliği periyodik dış denetimlerle sağlanmaktadır. Topluluk şirketleri genelinde yaygınlıkla takip edilen metodoloji ISO 14001 Çevre Yönetim Sistem Standardı'dır. Topluluk şirketlerine bağlı 82* tesisten 65'i ISO 14001 sertifikasyonu dahilinde faaliyet gösterirken, sertifikasyon kapsamı 2013 yılında %79 olmuştur. Raporlama döneminde **Arçelik, Aygaz, Ford Otosan, Tat, Tofaş, Tüpraş, TürkTraktör** şirketleri ISO 50001 Enerji Yönetimi Sistem Standardı belgelendirme çalışmalarını tamamlamış Aygaz ve TürkTraktör sektörlerinde bu belgeye sahip ilk şirketler olmuştur.

İlgili tüm Koç Topluluğu şirketleri, AB REACH Tüzüğü'ne uyumla faaliyet göstermekte, tedarikçilerinin de aynı uyumu göstermesi için çalışmalar yürütmektedir. Ayrıca Topluluk şirketleri, ürünlerinin çevresel etki düzeylerini ve etiketlendirme uygulamalarını düzenleyen birçok sektörel, yerel ya da uluslararası standarda uyum göstermektedir.

Koç Topluluğu şirketleri, çevresel risklerin yönetiminde tedarikten üretime, lojistikten ürün ve hizmet tüketimine değer zincirinin bütününü kapsayan bir yaklaşımın hakim kılınması için çalışmaktadır. Bu noktada Topluluk

** Yapı Kredi faaliyet tesisleri hesaplama kapsamı dışındadır.*

Tat Üretim Hattı

şirketleri kadar tedarikçi firmaların takip ettiği çevre politikaları da önem kazanmaktadır. Bu nedenle Topluluk şirketleri, faaliyetlerinin önemli bir parçası olan tedarikçi ve iş ortaklarından da kendileriyle özdeş çevre yönetim anlayışını benimsemelerini beklemekte, bu doğrultuda tedarikçi denetimi uygulamalarına çevre yönetimi ölçütlerini de dahil etmekte, gelişim olanakları sunmaktadır. Raporlama döneminde Topluluk şirketlerinin aktif tedarikçilerinin %13'ü çevre ölçütlerini de kapsayan denetimden geçirilmiş, tedarikçi personeline 22.175 kişi x saat çevre eğitimi verilmiştir.

Çalışanların, iş ortaklarının ve toplumun çeşitli kesimlerinin çevre koruma bilincinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar, Koç Topluluğu şirketlerinin çevre dostu uygulamalarının önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Bu çalışmalar kapsamında çeşitli alanlarda geliştirilen çevre projelerinin yanında eğitim faaliyetlerine de öncelik verilmektedir. Çevre bilincinin daha büyük bir kitlede geliştirilebilmesi için hayata geçirilen çalışmaların sadece çalışanları değil bölge halkından başlayarak toplumun geniş kesimlerini kapsamasına dikkat edilmektedir.

2013 Yılında Verilen Çevre Eğitimleri

	Topluluk Çalışanlarına Verilen Eğitimler	Yüklenici Firma Çalışanlarına Verilen Eğitimler	Toplum Geneline Verilen Eğitimler
Kişi Sayısı	**12.439**	**17.064**	**18.962**
Eğitim Saati (kişi*saat)	**48.298**	**30.425**	**42.016**

Koç Topluluğu şirketleri, çevre performanslarının geliştirilmesine yönelik olarak her yıl önemli ölçüde finansal kaynağı çevre yönetimine ayırmaktadır. Bu kapsamda 2013 yılında Topluluk şirketleri, çevre yönetimi, operasyonu ve eğitim çalışmaları için 65,6 milyon TL, çevre performansını artırıcı yatırım çalışmaları için 160,4 milyon TL olmak üzere toplam 226 milyon TL harcama gerçekleştirmiştir. Yıl içinde Topluluk genelinde gerçekleştirilen 677 milyon TL tutarındaki Ar-Ge harcamasının da büyük bölümü ürünlerin çevresel etkilerinin azaltılmasına yönelik çalışmalarda kullanılmıştır.

İklim Değişikliği ve Emisyon Yönetimi

Günümüzün en önemli çevre olgusu olarak karşımıza çıkan iklim değişikliği konusu da diğer çevre yönetimi unsurları gibi risk ve fırsat değerlendirmelerini temel alan bir yaklaşımla Koç Holding'ten başlayarak şirketlere yaygınlaşan bir anlayışla yönetilmektedir. Koç Topluluğu şirketlerinin katılımıyla gerçekleştirilen SWOT analizinin sonucunda oluşturulan Koç Topluluğu İklim Değişikliği Stratejisi, iklim değişikliği konusunun yönetiminin temel dayanağını oluşturmaktadır. Topluluk şirketleri bu strateji ışığında faaliyet gösterdikleri sektörlerin gerekliliklerini dikkate alarak hareket planları oluşturmaktadır.

İklim değişikliği, birçok farklı konu üzerinde etkisi bulunduğundan, etkin çözüm üretilebilmesinin ilgili tüm aktörlerin eşgüdüm içinde çalışılmasına bağlı olan bir sorundur. Bu bilinçle hareket eden Koç Topluluğu, şirket içi çalışmalarının yanında toplumun dikkatini konuya çekmek ve ilgili taraflarla ortak çözüm üretmek için kolektif aksiyon platformlarında da öncü roller üstlenmektedir. Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı ve **Arçelik** A.Ş. Genel Müdürü Levent Çakıroğlu, kurucuları arasında bulunduğu ve Topluluk şirketlerinden **Aygaz**'ın da üye olduğu Türkiye İklim Platformu'nun 2011 yılından günümüze Dönem Başkanlığı'nı yürüterek 2011'de Durban'da, 2012'de Doha'da gerçekleştirilen Dünya İklim Zirvesi gibi uluslararası platformlarda Koç Topluluğu ve Arçelik'in yanı sıra Türk iş dünyasını da temsil etmektedir. 2013 yılında Varşova'da gerçekleştirilen Dünya İklim Zirvesi'nde ise Koç Topluluğu'nu, Çevre Kurulu Başkanı Fatih Özkadı temsil etmiştir.

Aygaz ve **Tüpraş**, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği tarafından hazırlanan Binalarda Enerji Verimliliği Bildirisi'ni imzalayarak kurum binalarında enerji verimliliğinin

Sera Gazı Emisyonu Azaltımı

artırılması sonucu iklim değişikliği etkilerinin azaltılmasını hedeflemektedir. Bu kapsamda yıl içinde Aygaz, çalışanlarına bilgilendirici eğitimler vermiş ve 4 lokasyondaki binalarının enerji envanterini çıkararak kimlik belgesi almıştır.

Tüpraş da yıl içinde seçilen pilot binada enerji etüt çalışmalarını başlatmıştır. Pilot binanın enerji performansı açısından iyileşmeye açık yönleri tespit edilmiş ve verimlilik artışı sağlanmıştır. Gelecek yıllarda bu çalışmanın diğer Tüpraş binalarında da yürütülmesi hedeflenmektedir. Diğer taraftan Tüpraş, üyesi bulunduğu inovatif çözümlerle düşük karbon teknolojilerinin geliştirilmesi hedefiyle oluşturulmuş olan EUROGIA 2020 inisiyatifinin, Dünya Enerji Konseyi Milli Komitesi'nin ve Enerji Verimliliği Derneği çalışmalarına katılmaktadır.

Koç Holding, iklim değişikliğini doğal yaşam yanında sosyal ve ekonomik hayat üzerinde de ağır etkiler oluşturabilecek önemli bir risk olarak değerlendirmektedir. Ancak iklim değişikliği olgusundan kaynaklanan yeni üretim organizasyonu ihtiyaçları ve bu ihtiyaçları destekleyen finansal araçlar iş yapış biçimiyle, yeni nesil ürün ve hizmetleriyle çözümün parçası olmayı kabul eden şirketlerin gelecekte de varlıklarını ve gelişimlerini sürdürebilmeleri için önemli fırsatlar doğurmaktadır. Bu sebeple, Koç Topluluğu için iklim değişikliği ile mücadele önemli bir çalışma ve yatırım alanı olarak nitelendirilmektedir.

Topluluk şirketleri, İklim Değişikliği Stratejik Planı doğrultusunda ölçüm ve emisyon azaltım çalışmaları yürütmektedir. Raporlama kapsamındaki tüm şirketlerde IPCC Rehberlerinin referans alındığı emisyon hesaplama çalışmaları yürütülürken 2011 yılında başlatılan ISO 14064-1 sertifikasyon uygulamasına dönem içinde de devam edilmiş; 2013 yılında da **Arçelik**, **Ford Otosan**, **Tofaş**, **TürkTraktör** ve **Opet** şirketlerinin 2012 yılı sera gazı hesaplamaları doğrulanmıştır.

Topluluk şirketlerinde, 2013 yılında gerçekleştirilen iyileştirmelerle sera gazı emisyonu miktarları 208,2 bin ton CO_2e azaltılmıştır. Böylelikle 2009 yılından günümüze gerçekleştirilen toplam sera gazı azaltım miktarı 2 milyon ton CO_2e düzeyine ulaşmıştır.

Arçelik, 2013 yılında gerçekleştirdiği enerji verimliliği projeleri sonucunda 2.305 ton CO_2e doğrudan, 6.315 ton CO_2e dolaylı olmak üzere sera gazı emisyonu miktarında toplam 8.620 ton CO_2e azaltım gerçekleştirmiştir. Dönem içinde **Tat**, SEK Süt, Karacabey ve Mustafakemalpaşa İşletmelerinde gerçekleştirdiği süreç iyileştirme, otomasyon, izolasyon ve verimlilik artırıcı ekipman kullanımı uygulamalarıyla toplamda 1.338 ton CO_2e sera gazı emisyonu azaltımı gerçekleştirmiştir.

Tüpraş, 2013 yılında 4 rafinerisinde gerçekleştirdiği 40 verimlilik projesiyle sera gazı salınımında 180 bin ton CO_2e üzerinde azaltım sağlamıştır. İzmit Rafinerisi'nde çeşitli ünitelerin buhar ihtiyacının düşürülmesine yönelik iyileştirmelerle yıllık 12.446 ton CO_2e, İzmir Rafinerisi'nde yeni gaz türbini projesi ile yıllık 23.469 ton CO_2e, Kırıkkale Rafinerisi'nde ham petrol ünitesinde devreye alınan ısıl entegrasyon projesi ile 11.145 ton CO_2e sera gazı azaltımı gerçekleştirilmiştir.

TürkTraktör Fabrikası

Hava Kalitesinin Korunması

Koç Topluluğu şirketleri faaliyetlerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca verilen emisyon izinlerinde belirlenen parametre ve kalite değerlerine bağlı kalarak yürütmektedir. Emisyon değerleri yasal düzenlemeler uyarınca, SO_x, NO_x, UOB, PM gibi birçok parametre bazında sürekli ya da kesikli örnekleme yöntemleriyle ölçülmekte, periyodik olarak akredite kuruluşlar tarafından bağımsız denetim gerçekleştirilmektedir. Bu değerler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından da periyodik olarak denetlenmektedir. 2013 yılı ölçüm değerlerinin emisyon izinlerinde ilgili şirket ve parametre için belirlenmiş limitlerinin altında olduğu görülmektedir.

Topluluk şirketleri tesis bölgelerinde hava kalitesinin daha da geliştirilmesi adına ilgili parametrelerde iyileştirme sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmektedir. Örneğin Ford Otosan, yakma sistemlerinin verimlerini geliştirmeye yönelik çalışmalarla ve boya kabinlerinde kapalı devre su havuzu uygulamalarıyla organik ve partikül madde emisyonlarını azaltmaktadır. Arçelik işletmelerinde yakma verimliliği artırıcı ve süreç modernizasyonu çalışmaları, gaz arıtma ve toz tutma sistemleriyle baca gazları azaltılmaktadır.

Tüpraş, daha düşük emisyon değerlerine sahip yakıt türlerinin tercihi ve yanma verimliliğini artırıcı çalışmalar, düşük NO_x değerli brülörlerin tercihi, kaçak önleme sistemleri ve flare gazı geri kazanımı uygulaması ile baca gazı emisyonlarını belirgin ölçüde azaltmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca yürütülen Endüstriyel UOB Kontrolü Projesi'ne aktif katılım sağlayan Tüpraş, yakıt tanklarında yüzer tavan uygulaması ve 2013 yılında hayata geçirilen atık su dengeleme uygulaması ile UOB emisyonlarının daha da azaltılmasını hedeflemektedir.

Koç'ta Verimlilik

Topluluk şirketleri, Koç Topluluğu Çevre Politikası ve Vizyonu doğrultusunda çevre performanslarının geliştirilmesi adına enerji verimliliği, kaynak tüketimi, atık yönetimi, geri dönüşüm ve geri kazanım alanlarında verimlilik çalışmaları yürütmektedir.

2013 yılında Koç Topluluğu şirketleri gerçekleştirdikleri verimlilik projeleriyle, enerji ihtiyaçlarını 3,06 milyon GJ azaltmışlardır.

Enerji Tüketiminde Sağlanan Düşüş Miktarı (milyon GJ)	
2009	2,30
2010	3,35
2011	3,37
2012	5,44
2013	3,06

3,06
Milyon GJ

Tasarruf Edilen Toplam Enerji Miktarı

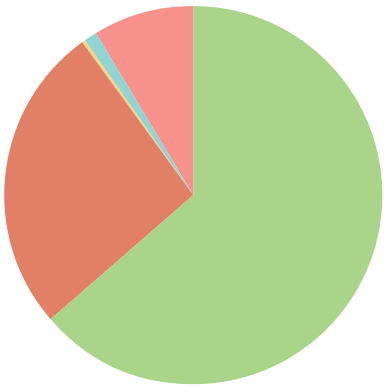
%30,2

Geri Dönüştürülmüş Su Kullanım Oranı

Koç Topluluğu şirketleri faaliyetlerinde kullanılan en önemli kaynaklardan biri de temiz sudur. Nüfus artışı ve iklim değişikliği nedeniyle önemi giderek artan temiz su kaynaklarının verimli kullanımı tüm Topluluk şirketlerinin ortak hedefidir. Topluluk şirketleri, üretimde verimliliğin, geri dönüşüm ve geri kazanımın artırılmasıyla temiz su çekiminin azaltılması, kaynak çeşitlendirmesi, atık su deşarj kalitesinin artırılıp miktarın azaltılması gibi uygulamalarla su yönetimi performansının artırılmasını amaçlamaktadır.

2013 yılında Topluluk şirketlerinin toplam taze su kaynağı tüketimi bir önceki yıla kıyasla %1 oranında azalarak 29,1 milyon m³ düzeyinde gerçekleşmiştir. Diğer taraftan 12,6 milyon m³ su geri kazanım ve tekrar kullanım yoluyla üretime tekrar döndürülerek toplam su ihtiyacı %30,2 oranında geri kazanılmış suyla karşılanmıştır.

Kaynak bazında toplam su çekimi (m³)

Yüzeysel kaynaklar	18.811.261
Kuyu suyu	7.755.542
Şebeke suyu	2.536.873
Diğer kaynaklar	28.372
Yağmur suyu	1.040

Atık Su Tahliyesi

Topluluk şirketleri, faaliyetlerinden kaynaklanan atık suyu geri dönüştürerek tüketilen taze su miktarını azaltmaktadır. Geri kazanılamayan atık sular ise, kirlilik yüklerine uygun olarak yapılandırılmış modern teknolojilerin kullanıldığı ünitelerde kimyasal ve biyolojik arıtma işlemlerinden geçirilmektedir. Deşarj konulu çevre izinlerinde belirtilen kalite normlarına ulaştırılan atık su, aynı izinlerde belirtilmiş olan alıcı ortamlara ya da belediye kanalizasyon şebekelerine deşarj edilmektedir. Atık su kalite parametreleri sürekli takip edilip iyileştirme çalışmaları yürütülür. Böylelikle izinlerde belirtilen normlardan da iyi bir kalite düzeyine ulaştırılan atık suyun deşarj edildiği doğal alıcı ortamın biyoçeşitlilik niteliği ya da bu ortamda yaşayan canlı türleri üzerinde olumsuz etki oluşturmaması sağlanmaktadır. 2013 yılında Topluluk şirketlerinin faaliyetleri sonucunda oluşan 18,6 milyon m³ atık su arıtma ünitelerinden geçirilerek uygun standartlara ulaştırıldıktan sonra deşarj edilmiştir.

Koç Topluluğu Çevre Politikası gereği tüm Topluluk şirketleri, faaliyetleri sonucu ortaya çıkan atıkları kaynağında azaltmak ve mümkün olduğunca yüksek oranda geri kazanmakla yükümlüdür. Bu doğrultuda 2013 yılında Topluluk şirketleri, ortaya çıkan 315 bin tonu tehlikeli, 436,4 bin tonu tehlikesiz atık olmak üzere toplam 751,4 bin ton atığın %39,9 oranında geri kazanılmasını sağlamıştır. Geri kazanılamayan atıklar ise çevre mevzuatı, yönetim standartları ve atık türüne uygun metotlarla bertaraf edilmektedir.

Topluluk Şirketleri'nin Verimlilik Çalışmaları

Arçelik 2013 yılında toplam 105 enerji verimliliği projesi gerçekleştirmiştir. Bu projelerle 12 milyon kWh üzerinde elektrik, 1 milyon Sm³ üzerinde doğalgaz olmak üzere toplamda 84.351 GJ enerji tasarrufu sağlanmıştır. Dönem içinde Çamaşır Makinesi İşletmesi'nde kojenarasyon ünitesinde kuru soğutucuların kullanılması, boyahane süreçlerinde gerçekleştirilen iyileştirmeler ve geri kazanım uygulamaları, ultrafiltrasyon ve ters osmoz gibi ileri arıtma teknolojileriyle atık su ve yağmur suyundan üretim proseslerine kullanım suyu ve saf su elde edilmesi gibi uygulamalarla toplam 119.867 m³ su tasarrufu sağlanmıştır. Benzer uygulamalarla Buzdolabı ve Kompresör İşletmeleri'nde 26.832 m³, Pişirici Cihazlar İşletmesi'nde 10.669 m³, Bulaşık Makinesi İşletmesi'nde 942 m³, Elektronik İşletmesi'nde ise 900 m³ su tasarrufu sağlanmıştır. Yıl içinde Çamaşır Makinesi İşletmesi'nde gerçekleştirilen projelerle bir önceki yıla kıyasla boya çamuru miktarı %34, atık toz boya miktarı %23,3 ve atık sac miktarı %13

Koç Topluluğu Geri Dönüşüm Projesi ile Toplanan Atık Miktarı

oranında azaltılmıştır. Bulaşık Makinesi İşletmesi'nde, yağ değişimi ve püskürtme sistemine geçiş ile iç gövde yağ alma banyoları kaldırılmış su şartlandırma, elektrik ve kimyasal tüketime ihtiyacı ortadan kalkmıştır.

Aygaz raporlama döneminde gerçekleştirdiği 23 projeyle faaliyetlerinden doğan atıkların azaltılması ve bertaraf işlemlerinin daha verimli gerçekleştirilmesini hedeflemiştir. Bu kapsamda Isparta Dolum Tesisi'nde boya tabancalarında gerçekleştirilen iyileştirmeyle yıllık 4,6 ton boya tasarrufu gerçekleştirilmiş, atık boya çamuru bir önceki yıla kıyasla %45 azaltılmıştır. Yarımca Dolum Tesisi'nde gerçekleştirilen atık su gerikazanım projesiyle ise yıllık 7.500 m³ su tasarrufu öngörülmüştür.

Raporlama döneminde **Ford Otosan** pompa elektrik motorlarının verimliliklerinin artırılması, aydınlatma sistemlerinin iyileştirilmesi ve sensörlü aydınlatma kontrolü uygulamalarıyla toplam 955.839 kWh elektrik tasarrufu sağlamıştır.

Otokar 2013 yılında treyler üretim binasında gerçekleştirdiği yağmur geri kazanımı projesiyle elde edilen suyu sızdırmazlık testlerinde değerlendirerek yılda 1.040 m³ su tasarrufu elde etmiştir.

Raporlama döneminde **Tat**, üretim tesislerinde gerçekleştirdiği, inverter ve izolasyon uygulamaları, daha verimli ekipman tercihleri, havalandırma ve soğutma suyu sistemlerinin iyileştirilmesi gibi çalışmalar sonucunda 15.886 GJ enerji tasarrufu elde etmiştir.

Tofaş, 2013 yılında gerçekleştirilen 121 enerji verimliliği projesiyle 72.614 GJ enerji tasarrufu sağlamıştır. Raporlama döneminde boya proseslerinde, uçucu organik karbon emisyonlarını azaltmak için solvent içermeyen temizleme ürünlerine geçiş sağlanmıştır. Su bazlı boya istasyonlarında özel formülize edilmiş boyalar ile tüm renklerde "One Bell" uygulamasına geçilmiştir.

Tüpraş 2013 yılında 4 rafineri tesisinde hayata geçirdiği 40 enerji verimliliği projesiyle 2,8 milyon GJ üzerinde enerji tasarrufu sağlamıştır.

Yapı Kredi'nin 2012 yılında Bankacılık Üssü'nde hayata geçirdiği Kaskad sistemi, kampus aydınlatma ve iklimlendirme sistemlerinde verimliliği hedeflemektedir. Yapı Kredi Plaza'da gerçekleştirilen aydınlatma armatürlerinde led teknolojisine geçiş ve benzer uygulamalarla birlikte 2013 yılında toplam 6.911 GJ enerji tasarruf edilmiştir.

Koç Topluluğu Geri Dönüşüm Projesi

2010 yılında başlatılan Koç Topluluğu Geri Dönüşüm Projesi'yle, Topluluk çalışanlarının geri dönüşüm bilincinin geliştirilmesi, kağıt, cam, plastik ve metal atıklarının geri dönüşümü için ortak bir standart oluşturulması ve toplanan atık miktarının artırılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında 2013 yılında 4.052 ton kâğıt, 806 ton plastik, 1.966 ton metal ve 294 ton cam atık toplanarak geri dönüştürülmüştür.

BİYOÇEŞİTLİLİK VE ÇEVRE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Koç Topluluğu şirketleri, çevre yönetim sistemleri kapsamında gerçekleştirilen risk tespit ve önleme çalışmalarıyla çevresel etkilerini çok boyutlu biçimde takip eder, koruma ve iyileştirme planları oluşturur. Bu çalışmalarla, faaliyet sahaları içinde ve civarında bulunan doğal alanların, orman ve sulak alanların ve bunların üzerindeki canlı yaşamının faaliyetlerinden olumsuz etkilenmemesini sağlar. Tabi olunan REACH mevzuatı sonucunda tedarik edilen kimyasal maddelerin de çevre ve biyoçeşitlilik üzerinde olumsuz etkilerinin yönetilmesi sağlanmaktadır. Topluluk şirketlerinin hiçbir operasyon sahası, yasa ya da uluslararası sözleşmelerce belirlenmiş doğal, tarihi sit alanı, özel çevre koruma alanı yahut Ramsar alanlarında bulunmamaktadır. Topluluk şirketlerinin faaliyetleri sonucu, biyoçeşitlilik değeri ya da canlı popülasyonu bakımından üzerinde belirgin bir etki oluşan arazi ya da su kaynağı bulunmamaktadır.

Arçelik Pişirici Cihazlar İşletmesi içinde koruma altına alınmış 104,5 km² genişliğinde yeşil alan oluşturulmuştur. **Ford Otosan** Gölcük fabrika sahası içinde, kuşların göç yolu üzerinde bulunan 22 dönümlük biyoçeşitlilik değerine sahip bir sulak alan ve deprem sonucu oluşan ve sonrasında TEMA Vakfı işbirliğiyle ağaçlandırılarak rehabilite edilen 34,8 dönümlük arazi şirket tarafından koruma altına alınmıştır.

Koç Topluluğu şirketlerinin geleneksel çevre geliştirme uygulamaları

Opet Yeşil Yol Projesi

kapsamında bulunan ağaçlandırma çalışmaları sürdürülebilirlik performansı değerlendirme sistemi ve çevre yönetimi dahilinde yürütülmektedir. Topluluk şirketleri her yıl çalışanlarının da katılımının sağlandığı ağaçlandırma çalışmaları yürütürken Topluluk düzeyinde dönemsel olarak düzenlenen kampanyalarla şirketlerin duyarlılığı canlı tutulmaktadır. Topluluk ve şirket düzeyinde gerçekleştirilen ağaçlandırma çalışmalarında proje ortağı olarak TEMA Vakfı ile birlikte hareket edilmektedir. Hayata geçirilen projelerle her yıl binlerce fidan dikilerek yeni orman arazileri oluşturulmakta ya da tahrip olmuş orman arazileri rehabilite edilmektedir. Ağaçlandırma uygulamaları fiziki olanaklara ve izinlere tabi olduğundan dikilen ağaç sayıları yıllar arasında farklılıklar gösterebilmekle birlikte Topluluk şirketlerinin duyarlılıklarını koruyarak ağaçlandırma proje olanaklarını değerlendirmeleri beklenmektedir. Bu kapsamda Topluluk şirketleri 2013 yılında toplam 55.944 ağaç fidanı dikmiştir. 2008 yılında gerçekleştirilen "Ülkem İçin Ormanları" Projesi'nin de katkısıyla son 6 yılda yaklaşık 1,5 milyon ağaç doğaya kazandırılmıştır.

Çimlenme güçlüğünden dolayı yok olmaya yüz tutan Bolu Dağ Fındığı'nın üretimini artırmak amacıyla 2012 yılında **Arçelik** Pişirici Cihazlar İşletmesi arazisi içinde 4,1 km² alanda 100 adet ağaç dikilerek başlatılan dağ fındığı üretimine raporlama döneminde de devam edilmiştir. Aynı şekilde bölgede nadir ya da endemik olarak yetiştirilen 8 soğanlı bitki taksonunun koruma altına alınarak yetiştirilmesine de devam edilmektedir.

2013 yılında **Aygaz** Eskişehir Dolum Tesisi'nde çalışanlarının da katılımıyla gerçekleştirdiği Ağaç Dikme Bayramı çerçevesinde 300'e yakın ağaç dikilmiş; çalışmayla yaklaşık 6.000 metrekarelik alan ağaçlandırılmıştır. Aynı dönemde **Otokar**'ın gerçekleştirdiği çalışmalarla çeşitli türlerde 3.600 ağaç fidanı dikilmiştir.

Opet'in, 2004'ten bu yana yürüttüğü Yeşil Yol Projesi kapsamında 2013 yılında 32 istasyonda toplam 44.688 fidan dikilmiştir. Böylelikle Yeşil Yol Projesi'yle bugüne kadar 696 istasyonda ve belediyelerce belirlenen ağaçsız alanlarda 590 binin üzerinde bölge, iklim ve toprak koşullarına uygun bitki dikilmiştir.

Tüpraş 2008 yılından günümüze yürüttüğü Tükettiğimiz Oksijeni Üretiyoruz uygulaması kapsamında Kırıkkale Rafinerisinde ağaç fidanı üretimi gerçekleştirmektedir. Proje kapsamında Kırıkkale Rafinerisi Sosyal Tesislerinde konaklayan her misafir için bir ağaç fidanı dikilmekte, sivil toplum kuruluşları ve resmi kuruluşlara dikilmek üzere fidan hediye edilmektedir. Çalışan gönüllülüğüyle gerçekleştirilen çalışma kapsamında 2013 yılında 1.055 fidan dikilmiştir.

Tüpraş Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi Doğa Kulübü gönüllülerince geliştirilen Gülümseyen Doğa, Mutlu Okullar projesiyle doğadan toplanan tohumlar rafineri serasında fidan haline getirilerek okul bahçeleri ağaçlandırılmaktadır. Proje kapsamında 2013 yılında Karamürsel Ticaret Meslek Lisesi ve TEV İnanç Türkeş Özel Lisesi'nde sırasıyla 70 ve 282 fidan TEMA Vakfı Kocaeli Temsilciliği, gönüllü öğrenci ve Doğa Kulübü üyeleri tarafından dikilmiştir.

Yapı Kredi, yeşil bina konseptinde hazırlanan bir inşaat projesi için geliştirdiği kredi ürünü kapsamında her müşteri için TEMA Vakfı kanalıyla Manisa Salih Gökköy Hatıra Ormanı'nda bir fidan dikilmesini sağlayarak 2013 yılında 250 fidan dikimi gerçekleştirmiştir.

Yıllara Göre Dikilen Fidan Sayıları	
2009	65.000
2010	42.747
2011	89.140
2012	50.043
2013	55.944

Tofaş Montaj Hattı

OPERASYON BAŞLANGIÇ VE ÇIKIŞ UYGULAMALARI

Koç Topluluğu şirketleri, operasyon sahası açılış veya tasfiye süreçlerinde önceden belirlenmiş izlekler takip ederler. Birçok şirket bu uygulamaları kontrol listeleriyle yönlendirmektedir. Tüm Topluluk şirketleri için temel ilke, saha açılışında etki değerlendirme çalışmaları yürüterek mevcut çevresel, sosyal, ekonomik değere olumsuz yönde etki etmemek; operasyon sahasından çıkış gerçekleşeceği zaman ise tasfiye çalışmalarının başta biyoçeşitlilik üzerinde olmak üzere olumsuz çevresel etki üretmesini engellemenin ötesinde, faaliyet sahasını devraldığımız doğal niteliklerini restore ederek terk etmektir. Giriş ve tasfiye süreçlerinde çevresel etkiler yanında sosyal ve ekonomik etkiler değerlendirilir ve olumsuzluklar bertaraf edilmeye çalışılır. Gerçekleştirilecek uygulamaların türü ilgili şirketin sektörel niteliklerine göre şekillendirilmektedir.

Koç'ta Çevre Dostu Ürünler

Koç Topluluğu şirketleri, gerçekleştirdikleri Ar-Ge ve yatırım çalışmaları doğrultusunda ürün hayat döngülerinin genelinde çevresel etkilerin azaltımını hedeflemektedir. Bu çalışmalar sonucunda tüketicilere kendi segmentlerinde en çevreci ürün ve hizmet seçeneklerini sunarak sorumlu satın alma davranışlarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Topluluk şirketleri, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği, CECED ve benzer yerel, sektörel veya uluslararası sivil toplum kuruluşlarının sektörleri açısından ürünlerin çevresel niteliklerine yönelik belirledikleri normlara uymaya, hayata geçirilen inisiyatiflere destek olmaya çalışırlar. Çevre dostu ürün ve hizmet portföyünün geliştirilmesiyle bir yandan Koç Topluluğu şirketlerinin rekabet gücü artırılırken diğer yandan satış faaliyetlerinin ürettiği ölçeklendirme potansiyeliyle tüketim kaynaklı çevresel etkilerin azaltılmasına destek veren sürdürülebilir bir iş modeli oluşmaktadır. Örneğin 2013 yılında tüketicilerimiz **Arçelik**, **Aygaz** ve **Koç Bilgi Grubu** şirketlerinin sunduğu çevre dostu ürün ve hizmetleri tercih ederek 2,3 milyon GJ üzerinde enerji tasarrufu gerçekleştirmiştir.

Arçelik 2013 yılında 35,9 milyon TL kaynak aktardığı çevre dostu ürün geliştirmeye yönelik yatırım ve Ar-Ge çalışmaları sonucunda tüketicilerini, kendi segmentlerinin en çevrece ürünleriyle buluşturmuştur. Arçelik tüketicileri kaynak tüketimini minimum düzeye indiren ürünleri tercih ederek 2013 yılında 148 milyon GJ üzerinde enerji tasarrufu sağlamıştır.

2013 yılında üretilen çamaşır makinelerinin toplam enerji tüketim ihtiyacı 2012 yılı ürün portföyüne kıyasla 23.565 GJ azalmıştır. Ürün başına genel enerji sarfiyatı ise %2,15 azaltılmıştır. Bu sayede üretimde kullanılan ürün başına elektrik tüketimi %4,5, doğalgaz tüketimi ise %1 oranında düşürülmüştür. Benzer trend buzdolabı ve bulaşık makinelerinde de yakalanarak ürün başına enerji sarfiyatı düzeyi sırasıyla %1,6 ve %2,2 azaltılmıştır. 2013 yılında üretilen A sınıfı ve üzeri pişirici cihazların enerji ihtiyaçları geçtiğimiz seneye göre 3,3 milyon kWh düşüş gösterirken ürettikleri emisyon miktarı ise yaklaşık 1.600 ton CO_2e azaltılmıştır. Dönem içinde üretilen GEBM 34001 X ürünü A-%45 seviyesiyle sınıfının en az enerji harcayan, 41 dBA ses düzeyiyle ise en sessiz ürünü olmuştur. 2013 yılında kurutma makinelerinin üretiminde C ve B sınıfı ısı pompalı ürünler azalırken A sınıfı ürünler artış göstermiştir. Bu sayede ürünlerin ortalama enerji ihtiyacı ortalama %10,5 azalma göstermiştir.

Televizyon ürün grubunda ise geçtiğimiz yıl çevreci nitelikleriyle ön plana çıkan LED TV'lerin ürün portföyündeki oranı %52 dolaylarındayken bu oran 2013 yılında %88'e yükselmiştir. Yıl içinde yapılan iyileştirmelerle ayrıca televizyon üretiminde ilk defa A+ ürüne göre %30 enerji tasarrufu sağlayan A++ üretim düzeyine ulaşılmıştır. Portföydeki bu değişikliklerle birlikte A++, A+ ve A grubu ürünlerin 2012 yılında %20 olan genel ürün portföyündeki payı %76'ya yükselmiştir. Portföydeki bu dönüşüm ürünlerin enerji ihtiyaçlarına da yansımış ve TV ürünlerinin toplam enerji ihtiyacı %43 oranında azalma göstermiştir.

Arçelik ürünleri enerji tüketim değerlerinin yanında diğer çevresel nitelikleriyle de ön plana çıkmaktadır. Dönem içinde gerçekleştirilen Ar-Ge çalışmalarıyla dünyanın en verimli kompresörü üretilmiş, buzdolabı sektöründe tanımlı olan en verimli enerji (A+++) sınıfından %30 daha verimli No-Frost buzdolabı tasarlanmıştır. Çalışmalar sonucunda yiyeceklerin saklama süresini 30 güne kadar uzatan EverFresh Plus teknolojisi de üretilmiştir. Ankastre ürünlerde ise Arçelik'in kendi tasarımı olan yeni fan

Otokar Fabrikası

sistemiyle 26 dBA gürültü düzeyine inilerek dünyanın en sessiz çalışan buzdolabı üretilmiştir.

60 cm ve 45 cm bulaşık makinesi giriş seviyesi ürünlerde su tüketim değerleri iyileştirilerek daha rekabetçi bir şekilde tüketicilere sunulabilecek düzeye getirilmiştir. 45 cm segmentinde yapılan projelerle giriş düzeyi ürünlerde 11 litre su tüketimine sahip modeller üretilmiştir. Dünyada ilk ve tek olma özelliği taşıyan mikro filtre temizleme sistemi geliştirilerek filtre temizleme periyodu %80 oranında uzatılmıştır. Geliştirilen cam koruma özelliği ile ürünlerin cam eşyaları koruma özelliği 20 kat artırılmış, Alman TUV LGA Laboratuvarlarında yapılan testler sonucunda bu nitelik **Arçelik** ürünlerinin en iyi cam koruma performansına sahip ürünler olarak belirlenmesini sağlamıştır. Yapılan diğer bir çalışmayla da bulaşık makinesi ürünlerinde yılda 7,6 ton daha az lastik kullanılması sağlanmıştır. 2013 yılında, İngiltere'nin en prestijli bağımsız test dergisi WHICH'den, 45 cm ürün kategorisinde Beko DSFS 1531 W ve DS 1054 S modelleri, 60 cm ürün kategorisinde de ise Beko DL1243APW, DL1243APW ve DW603 modelleri yıkama, kurutma ve enerji performanslarındaki verimlilik ile 5 farklı ''BestBuy'' ödülüne layık görülmüştür. Ayrıca Kanada'da yayınlanan test dergisi Protégez-Vous'dan BlombergDWT 25500 modeli yıkama performansı ile "Très Bon" ödülünü kazanmıştır.

2013 yılında kurutucu ürünlerin ambalaj malzemesi kullanımında belirgin iyileştirmeler sağlayan projeler gerçekleştirilmiştir. Bu sayede karton ambalaj miktarı %37,6, ahşap ambalaj miktarı ise %38,1 oranında azaltılmıştır. Diğer taraftan ürün tasarımındaki iyileştirmelerle plastik tüketimi 404 ton, metal tüketimi 155 ton azaltılmıştır. Televizyon ambalajlarında yenilenen tasarım ile de ürün bazında karton ambalaj kullanımında %9-27, strafor ambalaj kullanımında %33-42 arasında değişen oranlarda azaltım sağlanmıştır. Dönem içinde malzeme kullanımında yapılan iyileştirmelerle ürünlerin toplam ağırlığı 659 ton azaltılmış, araç yükleme miktarında televizyon ürünlerinde %19-37 artış sağlanarak lojistik kaynaklı sera gazı emisyonları aynı oranda azaltılmıştır.

2009 yılında ilk kez piyasaya sunulan ve 2012 yılında formülü geliştirilen **Aygaz** Otogaz ürünüyle, otogaz kullanıcıları 90 km/h sabit hızda %2,66 daha az yakıt tüketmektedir. Bu sayede ekonomik performansın yanında daha az CO_2 ve HC emisyonu salınımı da sağlanmaktadır. Aygaz ürünlerinin tercihiyle 2013 yılında toplam 826.823 GJ enerji tasarrufu sağlanmıştır.

Ford Otosan'ın üretimini gerçekleştirdiği Ecotorq® Euro6 motor ailesi egzoz gazlarının NOx değerlerini SCR sistemiyle, PM değerlerini ise DPF sistemleriyle belirgin oranda düşürmektedir. Ecotorq® Euro6 motorlar Euro5 versiyonlara göre bir saatte ortalama 80 gr. daha az NOx ve 1,6 gr. daha az PM üretmektedir.

Otokar, raporlama döneminde Vectio ve Territo araç grubunda Euro VI egzoz emisyon seviyesine geçerek ilk araçların üretimine başlamıştır. Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsü Doruk Electra ise yol testlerini başarıyla tamamlamıştır. Doruk Electra egzoz emisyonunun olmamasının yanında çok düşük gürültü düzeyiyle de ön plana çıkmaktadır.

Tüpraş, yürüttüğü biyoyakıt geliştirme projesiyle, tarımsal ürünler yerine, karbondioksit ortamında yetiştirilen mikroalglerin kullanımına dayalı üçüncü nesil biyoyakıt üretimini hedeflemektedir. Bu sayede ürün yaşam döngüsünden tarımsal üretimden kaynaklanan çevresel etkiler bertaraf edilmiş olmaktadır. Diğer taraftan elde edilen ürünün CO_2 emisyon değeri bilinen fosil yakıtlarla benzer karakter göstermekle birlikte, mikroalglerin üretiminde doğada bulunan CO_2 gazı tüketilmektedir. Sonuç olarak nihai ürünün tüketimi yeni bir CO_2 emisyonu kaynağı olmayacak, doğada bulunan emisyonun çevrimini sağlayarak emisyon nötr etki oluşturacaktır.

Ford Otosan Gölcük Fabrikası Göleti

2013 Yılı Çevre Ödülleri

Koç Topluluğu şirketleri geçmişte de olduğu gibi 2013 yılında da çevre dostu uygulama ve ürünleriyle çeşitli kurum ve kuruluşların takdirini kazanarak birçok ödüle layık görülmüştür.

2013 yılında **Arçelik**, Sabancı Üniversite Kurumsal Yönetim Forumu tarafından yürütülen Karbon Saydamlık Projesi (CDP) kapsamında Türkiye Karbon Performans Lideri Ödülü'nü almaya hak kazanmıştır. Bulaşık Makinesi, Elektrik Motorları ve Kurutma Makinesi İşletmeleri Energy Efficient Green Factories değerlendirmesi kapsamında en üst düzey olan Platinium Sertifika sahibi olurken Çerkezköy Elektrik Motorları ve Bolu Pişirici Cihazlar İşletmeleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Sanayide Enerji Verimliliği Ödülleri SENVER-13 kategorisinde Enerji Verimli Ürün Ödülü'ne layık görülmüştür.
Aygaz Diyarbakır Dolum Tesisi ve Eskişehir Dolum Tesisi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen "Temiz Sanayi" yarışmasında il bazında sırasıyla birinci ve ikinci olarak dereceye girmiştir.
Raporlama döneminde **Ford Otosan** İstanbul Sanayi Odası tarafından düzenlenen Çevre Ödülleri kapsamında Pres Alt Yastık Enerji Tasarruf Projesiyle Enerji Verimliliği Uygulama Kategorisinde birincilik, Yağsız Sac Yıkama Projesi'yle Çevre Dostu Uygulama Kategorisinde ikincilik, Çevre Dostu Üretim Sistemi'yle Çevre Yönetim ve Sosyal Sorumluluk Kategorisinde üçüncülük ödüllerine layık görülmüştür. Ayrıca Ford Otosan, Yağsız Sac Yıkama Projesi'yle Ford Avrupa tarafından düzenlenen Çevresel Liderlik Ödülleri Büyük Ödül'ünü almıştır. Ford Otosan Kocaeli Fabrikası, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği tarafından düzenlenen Çevreci Tesis Ödülleri'ne Gölcük Belediyesi tarafından aday gösterilmiş ve Çevreci Tesis Ödülü almaya hak kazanmıştır.
KoçSistem, European Business Awards, Çevresel ve Kurumsal Sürdürülebilirlik dalı Türkiye şampiyonları arasında yer alırken **Otokar**, 2013 yılında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen En Temiz Sanayi Tesisi Yarışması'nda birincilik ödülü kazanmıştır.
Opet, 10. Uluslararası Stevie Ödülleri'nde Enerji Kategorisi'nde 50 ülke, 3.300 aday arasından Yılın Şirketi dalında ilk üçe girerken Yılın Sağlık, Güvenlik ve Çevre Programı kategorisinde ise "Temiz Tuvalet Kampanyası" ile ödüle layık bulunmuştur.
Tüpraş Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Çevreci Tesis Ödülleri kapsamında **Tüpraş** İzmir Rafinerisiyle En İyi Çevre Uygulamaları kategorisinde birincilik ödülüne, EBSO tarafından düzenlenen ödül töreninde Çevre Alanında Kurumsal Sosyal Sorumluluk kategorisinde ise ikincilik ödülüne layık görülmüştür. Dönem içinde Tüpraş Batman Rafinerisi ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen yarışmada En Temiz Sanayi Ödülü'ne layık görülmüştür.

Toplumsal Çevre Bilincini Geliştirme Projeleri

Koç Topluluğu şirketleri faaliyet ve ürünlerinin çevresel etkilerinin en aza indirilmesinin yanı sıra toplum genelinde çevre bilincinin geliştirilmesine yönelik birçok proje, bağış ve sponsorluk uygulaması gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda 2013 yılı içinde Topluluk şirketleri tarafından 28 toplumsal sorumluluk projesi yürütülmüş, 15 bağış ve sponsorluk çalışması gerçekleştirilmiştir.

Arçelik "Atıkları Hayata Döndüren Minik Eller Projesi" ve "Toprak ve Yaprak Resim Yarışması" başarı ile yürütülmüştür.

2013 yılında **Arçelik** Pişirici Cihazlar İşletmesi, TEMA Vakfı ve Çevre Derneği işbirliğiyle 12 okuldan 123 öğrencinin katılımıyla Toprak ve Yaprak Resim Yarışması'nın beşincisini düzenledi. Geri dönüştürülebilen maddeler ve atıkların yeniden geri dönüşüm halkasına katılması konusunda öğrencilerin bilinçlenmesi amacıyla 2013'te ikincisi düzenlenen Atıkları Hayata Döndüren Minik Eller Proje Yarışmasında ise öğrenciler atık veya kullanım dışı malzemelerle yaratıcılıklarını bir araya getirerek atıkların yeniden kullanılabileceğinin güzel örneklerini göstermiştir.

Aygaz "Kıyı Temizleme Hareketi"

Dünya Çevre Günü nedeniyle TURMEPA ve **Aygaz** İşbirliği ile düzenlenen Kıyı Temizleme Hareketi'ne Aygaz çalışanları da katılmış, etkinlik kapsamında 57,5

KoçSistem Deniz Temizleme Projesi

kg plastik, 86,5 kg metal, 19,5 kg kağıt ve 15 kg cam olmak üzere toplam 178,5 kg atık toplanmıştır. Aygaz yıl içinde Doğal Hayatı Koruma Vakfı'nın (WWF) karbon emisyonlarını azaltmak ve küresel iklim değişikliğini önlemek amacıyla başlattığı "Dünya Saati" (Earth Hour) etkinliğine de destek vermiştir.

Yeşil Bilgi Platformu Karbon Sayacı

KoçSistem tarafından yeşil IT uygulamaları ve sera gazı emisyonlarının azaltılması konusunda bilincin geliştirilmesine yönelik olarak yürütülen Yeşil Bilgi Platformu kapsamında 2013 yılında çalışanların da katılımıyla Platform'un sosyal medya sayfalarına takipçilerin kullanımına açık bir karbon hesaplayıcı yazılımı eklenmiştir. KoçSistem çalışanlarının katılımıyla geliştirilen ve bireylerin bir yıl içinde yarattığı toplam sera gazının hesaplanmasını sağlayan araç 500'e yakın takipçi tarafından kullanılmıştır. Dönem içinde KoçSistem ayrıca, WWF tarafından düzenlenen Dünya Saati uygulamasına ve Deniz Temiz Derneği tarafından düzenlenen atık toplama kampanyasına destek vermiştir. KoçSistem çalışanlarının da katıldığı atık toplama çalışmasıyla 35 kilo atık denizden çıkarılmıştır.

Otokar'dan Öğrencilere Çevre Eğitimi

Dünya Çevre Günü kapsamında Arifiye ve Sapanca'daki 3 ayrı okulda toplam 155 öğrenciye Ekokar Çevre Klübü üyesi **Otokar** çalışanları tarafından Çevre ve Enerji Tasarrufu eğitimleri verilmiştir.

Tüpraş'tan Mutlu Atıklar ve Çevre Eğitimleri

Tüpraş İzmir Rafinerisi'nin okul öncesi ve ilköğretim öğrencileri, öğretmenleri, aileleri ve Aliağa halkı genelinde ambalaj atıklarının ayrıştırılarak geri kazanılması alışkanlığının geliştirilmesi amacıyla başlattığı Mutlu Atıklar Projesi kapsamında 2013 yılında 4 ilköğretim okulunda 492 öğrenciye çevre eğitimi verilmiştir. Proje başlangıcından 2013 yılına kadar toplam 22 ton atık toplanmıştır.

2013 yılında **Tüpraş** Batman Rafinerisi Doğa Kulübü gönüllülerinin 70 okulda düzenlediği doğa bilincini geliştirici eğitim programı 10.000 öğrenciye ulaşmıştır. Ayrıca İzmit ve Batman Rafinerilerinde toplam 900 öğrenciye de çevre eğitimi verilmiştir.

Çevreyi Korumak İçin Senin Önerin Ne?

TürkTraktör'ün düzenlediği Çevreyi Korumak İçin Senin Önerin Ne başlıklı kompozisyon yarışmasına şirket çalışanlarının 7-14 yaş arası çocukları katılmıştır. Başarı gösteren yarışmacılar Dünya Çevre Günü'nde açıklanırken TürkTraktör Yaz Şenliği'nde ödüllendirilmişlerdir.

Yapı Kredi Plastik Atıkları Tekerlekli Sandalyeye Dönüştürüyor

2013 yılında **Yapı Kredi**, Omurilik Felçlileri Derneği'nin düzenlediği kampanyaya katılarak plastik şişe kapaklarının toplanmasına destek vermiştir. Kampanya kapsamında 2,2 ton plastik toplanarak geri dönüştürülmüş; elde edilen gelir ile de tekerlekli sandalye bağışı yapılmıştır. Yıl içinde Yapı Kredi, WWF Dünya Saati uygulamasına da destek vermiştir.

Koç'ta Etik Değerler

> **Tüm ilişkilerimizde adilane, karşılıklı yarar sağlamak amacıyla, iyi niyet ve anlayışla davranmak, yasalara ve ahlak kurallarına uymak ilkemizdir.**
>
> **Kurucumuz Vehbi Koç**

Koç Topluluğu'nun Türkiye'nin en büyük vergi mükellefi olması ve şeffaflığa verdiği önem, Topluluk şirketlerinin faaliyet gösterdikleri ülkelerin gerekliliklerine ve uluslararası ticaretin gerektirdiği standartlara sıkı sıkıya bağlılıklarını beraberinde getirmektedir. Koç Topluluğu bünyesindeki tüm şirketler yasal yükümlülükleri yerine getirmeyi ve paydaşlarına en yüksek kazancı sağlamayı sorumluluk kabul etmektedirler. Bu sorumluluğu yerine getirmek amacıyla Topluluk şirketlerinin tümünde sürekli olarak işleyen standart ve etkin bir kontrol prosedürü oluşturulmuştur. Kontrol sistemi kapsamında oluşturulan prosedürlerin önleyici yaklaşımlarına ek olarak Topluluk şirketlerinin her türlü rüşvet ve yolsuzluk riskine karşı özel amaçlı denetim faaliyetleri yürütülmektedir.

Koç Topluluğu şirketlerinin merkezi denetim süreci Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanlığı'na doğrudan bağlı olan Koç Holding Denetim Grubu Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Topluluk şirketlerinin büyük bölümünde iç denetim fonksiyonu da bulunmaktadır. Koç Holding ve şirket iç denetim birimleri tarafından Uluslararası Denetim Standartları çerçevesinde esas itibariyle; Risk Yönetimi Denetimi, Süreç Denetimi, Finansal Tablolar Denetimi, Mevzuat ve Uygunluk Denetimi, Yolsuzluk Denetimi olmak üzere beş temel denetim süreci gerçekleştirilmektedir. Bu beş temel denetim sürecinde iç kontrol sistemlerinin etkinliği ve yeterliliği değerlendirilmekte, iyileştirilmesi gereken alanlar tespit edilmektedir.

Denetim süreçleri dışında rüşvet ve yolsuzluk riskini önlemeye yönelik olarak Koç Topluluğu genelinde uygulanan diğer süreçler ise şu şekilde sıralanmaktadır:

- Koç e-audit yazılımı ile analitik inceleme yapılarak şirket sonuçları takip edilmektedir.
- Denetim Portalı ve Koç Audit yazılımları gibi uygulamalar ile şirketlerimizdeki mali alanda görevli personelin mevzuat, en iyi uygulamalar ve Koç Topluluğu ilkeleri hakkındaki bilgi birikimi sürekli şekilde artırılmaktadır.
- Bağımsız denetim şirketleri tarafından düzenli olarak yapılan denetim ve incelemeler, uluslararası denetim ve risk yönetimi standartlarına uygunluk konusunda Topluluk şirketlerine dış bakış açısı kazandırmaktadır.
- Global ortaklı Topluluk şirketlerinde etik kurallar konusunda sadece Topluluk ilkelerinden değil, yabancı ortakların birikimlerinden de yararlanılmakta; tüm iş süreç ve ilişkilerinde bu etik kurallar uygulanmaktadır.

Rüşvet ve yolsuzlukla mücadelede en önemli kaynağımız, çalışanlarımızın, tedarikçi ve iş ortaklarımızın tüm paydaşlarımızın bilgisine açık olarak İngilizce ve Türkçe dillerinde kurumsal internet sitesinde yayınlanan "Koç Topluluğu Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri"dir. İşe yeni giren çalışanlar bu kural ve uygulama prensipleri hakkında bilgilendirilmektedir. Etik Davranış Kurallarına uyum, Koç holding ve Topluluk şirketlerinde ayrı ayrı oluşturulan Etik Davranış Kurulları ile yürütülmektedir.

Koç Holding ve Şirket İç Denetim ekipleri tarafından 2013 yılında yapılan tüm denetim faaliyetlerinde düzenli olarak yolsuzluk denetimi de yapılmıştır. Yolsuzluk ile ilgili şüphe çeken davranışlar için direkt irtibat numaraları üzerinden Koç Holding Denetim Ekibi yöneticilerine erişim sağlanmaktadır. Böylece şirket çalışanlarının yolsuzluk ihbarlarını doğrudan ve etki altında kalmaksızın gerçekleştirebilmesi hedeflenmektedir.

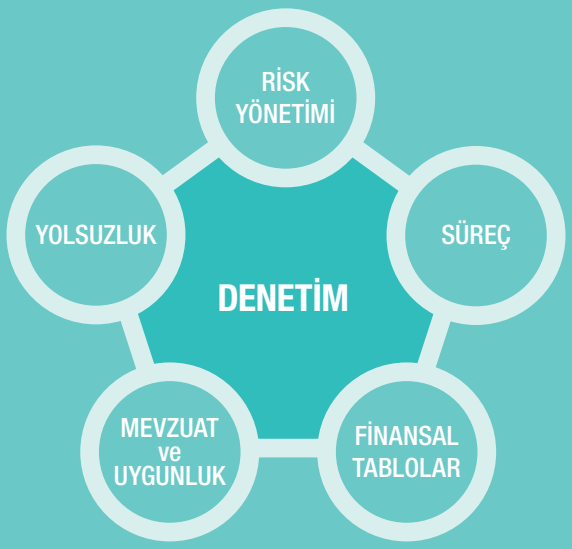
Koç Topluluğu Prosedürleri'ne göre herhangi bir rüşvet ve yolsuzluk ihtimalinin oluşması durumunda ilgili Bölüm Müdürü, şirket Genel Müdürü'nü konu hakkında bilgilendirmekte ve şirket Genel Müdürü konuyu Koç Holding A.Ş.'de bağlı olduğu İş Birimi Başkanı ile Denetim Grubu Başkanlığı'na bildirmektedir. Rüşvet ve yolsuzluk inceleme sonuçları ilgili üst yönetim ile paylaşılmaktadır.

Yolsuzluk şüphesinin araştırılması sürecinde:

- Konunun en kısa zamanda aydınlatılması,
- Gizlilik unsurunun korunması,
- Gerekli hukuksal sürecin işletilmesi,
- Gerekli ise kamu otoritesi ya da paydaşların bilgilendirilmesi ilkelerine önem verilmektedir.

Koç Holding'te yolsuzluk denetim etkinliğinin artırılması amacı ile yolsuzluk konusunda özel sertifikalı (Certified Fraud Examiner-CFE) 2 personel istihdam edilmektedir. Bunun dışında denetçilerin uluslararası düzeyde bilgi birikiminin kazandırılması için, CIA (Certified Internal Auditor) sertifikası almaları desteklenmektedir. Koç Holding Denetim Grubu Başkanlığı bünyesinde 7 CIA sertifikalı personel istihdam edilmektedir.

Koç Topluluğu Etik Davranış Kuralları gereği, Koç Holding ve Topluluk şirketleri siyasi herhangi bir açılım ile ilişki içinde olmamayı, siyasi kurum ya da kişiler ile maddi veya manevi herhangi bir iletişim kurmamayı prensip edinmiştir. Koç Topluluğu şirketlerinin faaliyette olduğu ülkelerin kamu otoriteleri ile ticari ve sosyal sorumluluk projeleri dışında bir iletişimi bulunmamaktadır.

Tedarik Zincirinde İş Etiği Uygulaması

Koç Topluluğu, ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelerle belirlenmiş insan hakları kurallarına saygılı davranmakta ve işyerlerinde insan haklarının ihlal edilmesine izin vermemektedir. Çalışanları başta olmak üzere tedarikçileri, müşterileri, servis ve bayileri nezdinde insan haklarına uygun davranış biçimlerini yaygın hale getirmeye çalışmakta, bu bilincin gelişmesi için katkıda bulunmaktadır.

Koç Topluluğu şirketleri, bağlı oldukları Koç Topluluğu Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri'ni değer zinciriyle de paylaşarak bu ilkelerin yaygınlaşmasını amaçlamaktadır. Bu amaçla Arçelik ve Ford Otosan tedarikçilerine 2013 yılında toplam 595 kişi x saat etik eğitimi verilmiştir. **Ford Otosan**, **Arçelik** ve **Otokoç** bünyesinde tedarikçilere verilen sosyal içerikli eğitim miktarı 2.037 kişi x saat olarak gerçekleşmiştir.

Raporlama kapsamındaki Topluluk şirketlerinin raporlama dönemindeki tedarikçi sayısı 10.087'dir. Raporlama döneminde tedarikçi denetim oranı %5'lik bir artış göstererek %13'e ulaşmış, tedarikçilerin %8'i ise insan hakları konularında denetimden geçmiştir. Şirketin bulunduğu sektöre ve tedariği sağlanan ürün ve hizmete göre farklılık göstermekle birlikte denetimler kapsamında özellikle dikkat edilen konular; tedarikçi firmada çalışanlara sunulan çalışma koşulları, ürün standardını etkileyebilecek her türlü koşul, firmanın çevresel etkilerini yönetme şeklidir. Tedarik zinciri denetimlerinin tüm Topluluk'ta artırılarak sürdürülmesi planlanmaktadır.

Aygaz tedarikçi denetim prosedürü, Koç Topluluğu şirketlerinin gerçekleştirdiği tedarikçi denetimi uygulamalarına iyi bir örnek teşkil etmektedir. Uygulama kapsamında Aygaz, tedarikçi firma ziyaretleri sırasında, firmanın alt yapı ve çalışma ortamını, yasal gereklilikler ve mevzuatlara uyumu, çocuk işgücünden yararlanılmamasını, zorla çalıştırmaların önüne geçilmesini, iş sağlığı ve güvenliği normlarını, yasal çalışma saatlerine uyumu incelemektedir.

Sorumlu Reklam ve Pazarlama

Faaliyet gösterdiği sektörlerde yurt içi ve yurt dışında yüksek pazar paylarına sahip olan Koç Topluluğu şirketleri, tüketici ve müşterilerine çok geniş bir yelpazede ürün ve hizmetler sunmaktadır. Bu nedenle Topluluk şirketleri için reklam ve pazarlama iletişim araçlarının her açıdan doğru şekilde kullanılması büyük önem arz etmektedir. Marka iletişim ve sponsorluk faaliyetlerinin toplumsal gelişim ve bilincin güçlendirilmesine katkı sağlaması amaçlanmakta, kurum itibarının da bu bilinçlenmeye paralel olarak artması beklenmektedir. Faaliyetler gerçekleştirilirken Koç markasının ayrılmaz 4 ana değeri olan Liderlik, İyimserlik, Dayanışma ve Değer Yaratma kavramları esas alınmaktadır. Bu doğrultuda Koç Topluluğu şirketleri, pazarlama iletişimi, reklam ve tanıtım faaliyetlerinde bulunurken Uluslararası Ticaret Odası Uygulama Esasları'na ve Türkiye Reklam Özdenetim Kurulu'nun esaslarına uygun hareket etmektedir.

Bu esaslar, ana hatlarıyla şu maddelerden oluşmaktadır:

- Ahlaka uygunluk,
- Dürüstlük,
- Toplumsal sorumluluk,
- Doğruluk (yanıltıcı olmamak),
- Reklamların yasal olması ve mevzuata uygunluğu,
- Pazarlama iletişiminde kullanılan belgelenebilir nitelikteki tanımlamaların, iddiaların ya da görsel anlatımların doğruluğunun kanıtlanabilmesi,
- Kötülememe, ticari itibardan haksız yararlanmama, taklit etmeme,
- Kişilik haklarına saygı

Evrensel düzeyde ve ölçümlenebilir nitelikte bir diyalog ortamı oluşturabilmesi nedeniyle paydaşlarla iletişim süreçlerinde dijital medyaya ağırlık verilmektedir. Dijital medya kullanımı Koç markası kurumsal kimlik rehberi içerisinde yerini almış ve belirli bir kalite standardını korumak amacıyla temel ilkeleri belirlenmiştir. Dijital medyanın Topluluk nezdinde kullanımının yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Ürün Bilgilendirmeleri

Tüketicilere ürünlerle ilgili en doğru, güncel ve güvenilir bilgiyi sunmak tüm Koç Topluluğu Şirketlerinin etik anlayışları temelinde yer alan öncelikli bir konudur. Farklı sektörlerde, çok sayıda tüketici gurubuna yönelik ürün ve hizmet sunan Topluluk Şirketleri, ürün bilgilendirme içeriklerini kanuni zorunlulukların ötesinde bir kapsam ve titizlikle hazırlanmaktadır. Tüm şirketler sektörel gereklilikler doğrultusunda ürünlerinin tamamında ürün bilgilendirmelerini çeşitli yöntemlerle tüketicilere sunmaktadır. Ürün türüne göre farklılık göstermekle birlikte, bilgilendirmeler ürün etiketleri ya da bilgi dokümanları aracılığıyla, ürün içeriklerini, kullanım bilgilerini ve çevresel etkileri de kapsayan bir içerikte gerçekleştirilmektedir.

Meslek Lisesi Memleket Meselesi

Koç Topluluğu, 2006 yılında "Mesleki Teknik Eğitimi Özendirme Programı" çerçevesinde, Milli Eğitim Bakanlığı'nın işbirliği ve Vehbi Koç Vakfı'nın desteği ile başlattığı "Meslek Lisesi Memleket Meselesi (MLMM)" Projesi'ni 2013 yılında tamamlamıştır.

Mesleki eğitimin ülke ekonomisi açısından önemi konusunda toplumun her kesiminde farkındalık yaratmak, mesleki eğitimde devlet-özel sektör işbirliğinin tohumlarını atmak ve kalifiye işgücünün yetiştirilmesine katkıda bulunarak gençleri mesleki eğitime özendirmek amacıyla yola çıkan projenin bugüne kadar yapılan çoğu sosyal sorumluluk projesinden farkı kurumsal, sektörel ve ulusal düzeylerde sürdürülebilir bir özel sektör, kamu ve sivil toplum işbirliği modeli oluşturmasıdır.

Burs, müfredat, laboratuvar, staj, meslek lisesi koçluğu ve mesleki eğitim ve istihdam gibi birleşenleri ile "Okul-İşletme İşbirliği Modeli" adını alan bu örnek uygulamanın yaygınlaştırılabilmesi için birçok çalışma hayata geçirilmiştir. Kurumsal düzeyde, "Okul-İşletme İşbirliği Modeli" Koç Topluluğu şirketlerinin mesleki eğitim yatırımları ve insan kaynakları politikalarının entegre bir parçası haline gelmiş; bu kapsamda geliştirilen mikro projeler ile 8 Koç Topluluğu şirketi tarafından 5 sektörde, 29 laboratuvar, 7 eğitim merkezi, 1 meslek lisesi ve 1 meslek yüksek okulu kurulmuştur.

Modelin özel sektöre yaygınlaştırılabilmesi için MLMM Projesi kapsamında geliştirilen "Meslek Lisesi Koçları Programı" 2012 yılında Özel Sektör Gönüllüleri Derneği (ÖSGD) öncülüğünde iş dünyasına devredilmiştir. Meslek Lisesi Koçları Programı, ÖSGD tarafından uygulanmaya başlandığı ilk dönemde 30 şirket, 55 okul, 300'den fazla gönüllü ile 7 ilde uygulanmaya başlanmıştır. Program, 2013-2015 döneminde ise 44 şirket, 221 yeni gönüllü ile 10 ile yayılmıştır.

MLMM Projesi kapsamında elde edilen deneyim ve sonuçların ülke çapında yaygınlaştırılması amacıyla ise Eğitim Reformu Girişimi işbirliği ile 2010 yılında meslek eğitiminin kalitesini artırmaya yönelik öneriler geliştirmek amacıyla "Meslek Eğitiminde Kalite için İşbirliği" projesi gerçekleştirilmiş; bu işbirliği kapsamında geliştirilen önerilerin birçoğu hayata geçirilmiştir.

Projenin Bileşenleri:

Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi kapsamında 7 yıl boyunca hayata geçirilen ve "Okul İşletme İşbirliği Modeli" adı altında modelleştirilen çalışmalar aşağıdaki şekildedir:

Burs Desteği

MLMM Projesi ile Türkiye'nin her ilinde en az bir meslek lisesinde 7 yıllık bir dönemde "staj destekli meslek lisesi bursları" verilmesi hedeflenmiştir. MEB ile işbirliği yapılarak belirlenen okullarda dört yıl boyunca her sene 2.000 öğrenci sisteme alınarak, 8.000 öğrenciye ulaşma hedefi konulmuştur. MLMM'nin yönetimi için özel olarak hazırlanmış bir web portalı üzerinden başvurular alınmış ve Koç Topluluğu çalışanlarının okul yönetimleriyle birlikte gerçekleştirdikleri değerlendirmelerle mesleğe ilgi, ihtiyaç ve mesleki yatkınlık faktörleri göz önünde bulundurularak bursiyerler seçilmiştir. MLMM Projesi'nin bursiyer seçerken göz önüne aldığı kriterlerden en önemlisi kız öğrencilere öncelik verilmesi olmuştur. MLMM eşitlik prensibini hayata geçirmek üzere burs başvurusunda bulunanların aynı koşullara sahip olması halinde kız öğrencilere öncelik tanımıştır. Böylelikle Türkiye'deki eğitim sorununun başlıca maddelerinden "okul çağındaki kız çocukların okula gönderilmemesi" meselesinin çözümüne katkı sağlanmıştır.

Meslek Lisesi Koçları

Projede en büyük değişim Koç Topluluğu çalışanları ve bayilerinin gönüllü katılımı ile oluşturulan Meslek Lisesi Koçları programı ile gerçekleşmiştir. Bursiyer öğrencilere pek çok alanda destek veren koçlar, MLMM'nin özgün temellerinden biri olmuştur. Bursiyer öğrencilerin öğrenim hayatları boyunca yanlarında olan Meslek Lisesi Koçları (MLK), Koç Topluluğu bünyesindeki 20 şirketten ve Migros'tan seçilmiştir. 76 farklı ilden 579 gönüllü MLK proje boyunca bursiyer seçimi, öğrencilerin kişisel gelişimi ve okul başarısının takibi ve değerlendirilmesi, staj ve istihdam süreçlerinin izlenmesi ve desteklenmesi, seçilen okulların kapasitelerinin geliştirilmesi için girişimde bulunulması işlevlerini yerine getirmiştir.

Koç Holding, 2012 yılının Haziran ayında Meslek Lisesi Koçluk programının yönetimini Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'ne devretmiştir. Böylece ÖSGD üyesi 44 şirketten 529 gönüllü ile program ilk 2 yılında 2.900 yeni öğrenciye ulaşmayı başarmıştır.

Staj ve İstihdam Önceliği

Koç Topluluğu şirketleri, insan kaynakları konusunda gerçekleştirilen ihtiyaç analizi ve işletmelerle eşleştirilen okulların olanakları çerçevesinde, öğrencilere staj imkânı tanımıştır. Bursiyerlerin kişisel gelişimlerine yönelik modüller, şirket ve fabrika gezileri, seminerler ve kültürel aktiviteler gibi olanaklar sağlanmıştır. Bu-

MLMM Projesi Gönüllüleri

nunla birlikte, burs ve staj imkânlarından yararlanan öğrencilere, mezun olduktan sonra Koç Topluluğu şirketlerinde istihdam önceliği tanınmıştır.

Mikro Projeler

MLMM Projesi kapsamında, Koç Topluluğu şirketlerinin faaliyet gösterdiği farklı sektörlerin özgün ihtiyaçlarına yönelik mikro projeler tasarlamıştır. Bu projelerin en görünür sonuçları kurulan laboratuvarlar olmuştur. Meslek liselerinin kapasitelerinin artırılması ve eğitim kalitesinin iyileştirilmesine katkıda bulunulması amaçlarıyla açılan laboratuvarlar, öğrenciler için güncel teknolojilerle tanışma fırsatı sağlamıştır. Mikro projelerin uzun vadeli etkileriyle meslek eğitiminin geleceği için fark yaratacak bir başka sonucu da mesleki eğitim müfredatına yapılan katkı olmuştur. Sektörel ihtiyaçları doğrultusunda meslek liselerinde yeni bölümler açılmıştır. Tüm bu çalışmalarla, sektörün ihtiyaç duyduğu vasıflı işgücünü yetiştirmek, öğrencilerin mezun olduktan sonra çalışacakları işletmelerde ihtiyaç duyacakları deneyim ve bilgileri okurken edinmelerini sağlamak ve sürdürülebilir bir okul işletme-işbirliği modeli üretmek amaçlanmıştır. Mikro projelerle 8 Koç Topluluğu şirketi ile 5 sektörde, 29 laboratuvar, 7 eğitim merkezi, 1 meslek lisesi ve 1 meslek yüksek okulu kurulmuştur. Ayrıca projeler kapsamında bugüne kadar 400'ün üzerinde öğretmene hizmet içi eğitim sağlanmıştır.

Yarışmalar

MLMM Projesi süresince, öğrencilerin mesleki ve kişisel gelişimlerini desteklemek ve başarılarına yönelik kamuoyu farkındalığını artırmak amacıyla binlerce öğrencinin katılımıyla çok sayıda yarışma organize edilmiştir. Proje kapsamında iki viral yarışma düzenlenmiştir. 2009 yılında düzenlenen "Konuştur Mesleğini" yarışması 202.000 kişiye, 2012 yılında düzenlenen "Liseler Mesleğiyle Yarışıyor" ise 426.000 kişiye ulaşmış ve bu yarışmalara toplam 7.800 öğrenci katılmıştır. Ayrıca, 1.118 meslek lisesi öğrencisinin katılımı ile 5 farklı proje yarışması düzenlenmiştir.

Meslek lisesi öğrencilerine özgüven, sorumlu vatandaşlık, proje geliştirme ve yaratıcı düşünce, ekip çalışması, girişimcilik gibi yetkinlikleri kazandırmayı amaçlayan proje yarışmalarında dereceye giren "Okulum Yetkili Serviste" ve "3D CMM ve Metalürjik Muayene Teknisyenleri Yetiştirme" projelerinin, okul-işletme işbirliği alanında şirketler tarafından benimsenip yaygınlaştırılması sağlanmıştır.

İletişim Kampanyaları

MLMM Projesi'nin başarısının temelinde paydaş bazlı ve stratejik şekilde yürütülen iletişim kampanyaları ve farkındalık faaliyetleri yatmaktadır. Projenin kamuoyunda bilinirliğinin artması ve mesleki eğitimin önemi ile bilinç artmasına yönelik pek çok iletişim faaliyeti yürütülmüştür.

İletişim kampanyaları kapsamında; yazılı basında mesleki eğitimin karşı karşıya olduğu sorunlar, çözüm olanakları ve MLMM kapsamında elde edilen sonuçlar üzerine basın mensupları ile bir çok toplantı gerçekleştirilmiştir. Meslek liselerine yönelik ilginin artırılması için görsel ve yazılı basında 2008 ve 2009 yıllarında "Bana İş mi Yok?" ve "Okusam İşe Yarar", 2012 yılında ise "İşin Başında Uzmanı Olmalı" reklam kampanyaları gerçekleştirilmiştir. Sosyal medya kampanyaları ile 35 milyon kişiye erişim sağlanmış, proje kapsamında elde edilen iyi uygulamaları paydaşlar ile paylaşmak üzere 21 e-bülten yayımlanmıştır. Her yıl 1.000 düşünce önderine mektup gönderilerek, proje amaçları doğrultusunda kamuoyu oluşturulmuştur.

İşbirlikleri

MLMM, başlangıcından itibaren farklı işbirliklerini ana hedef doğrultusunda yönlendirebilmek amacıyla tasarlanmıştır. Koç Topluluğu 7 yıl boyunca bu vizyonla pek çok işbirliğine gitmiştir.
Habitat için Gençlik Derneği'nin katkılarıyla "Bilenler Bilmeyenlere Bilgisayar Öğretiyor" programı kapsamında geliştirdiği işbirliği ile bursiyerlerine bilgisayar eğitimleri ile destek vermiştir. Ayrıca Genç Başarı Vakfı ile işbirliği halinde 21 okulda girişimcilik öğretmiş ve sanal şirket kurarak, işletmeciliğin mantığının ne olduğunu yaşayarak öğrenmeleri sağlanmıştır.
TEMA Vakfı ile işbirliği kapsamında MLMM okullarından 1.700 öğrencinin çevre eğitimi ile doğal kaynakların verimli kullanılmasına yönelik farkındalık geliştirmeleri sağlanmıştır. Eğitim politikaları düzeyinde dönüşüm yaratmak için alınabilecek aksiyonların belirlenmesi ve ilgili paydaşların harekete geçirilmesi amacıyla Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ile Meslek Eğitiminde Kalite İçin İşbirliği Projesi gerçekleştirilmiştir. MLMM için bir diğer kritik işbirliği ise Özel Sektör Gönüllüleri Derneği ile yapılmıştır. Böylece MLMM Projesi'nin en büyük değişimi yaratan ayaklarından biri olan Meslek Lisesi Koçları Programı, iş dünyasına yayılmaya başlamıştır.

MLMM Projesi'nin Sonuçları

2006 yılında başlayan ve 2013 yılında Koç Holding'in sınırlarını aşıp yeni mecralarla kendini geleceğe taşıyan MLMM

Fotoğraf: Gürcan Öztürk

İstanbul Fiat Laboratuvarı

Projesi, öğrencilerin, öğretmenlerin, Milli Eğitim Bakanlığı'nın, koçların ve bütün gönüllülerin çabasıyla irili ufaklı çok sayıda başarıyı Türkiye'ye armağan etmiştir.

Projenin bugüne kadarki sonuçları değerlendirildiğinde; 2006-2013 yılları arasında 81 ilde, 264 okulda 8.118 öğrenciye aktif burs sağlanmış, bu sayede aileleriyle birlikte on binlerce kişinin yaşam kalitesinin iyileşmesine katkı sağlanmıştır. Endüstri Meslek Liseleri'nde düşük kız öğrenci okullaşma oranlarına rağmen bursiyerlerin %44'ü kız öğrencilerden oluşmuştur. 2006-2010 yılları arasında meslek liselerindeki öğrenci sayısının %68 oranında artmasına katkıda bulunulmuş, meslek liselerinin genel liselere oranı ise %36,2'den %46'ya yükselmiştir. STK ortaklıkları ile toplam 2461 bursiyere çevre, girişimcilik ve bilgisayar eğitimi verilmiştir. Programa bugüne kadar 579 Koç Topluluğu çalışanı gönüllü olarak dahil olmuş, Meslek Lisesi Koçları Programı'nın 2012 yılında ÖSGD'ye devredilmesi ile program Koç Topluluğu dışında 44 şirkete yaygınlaştırılmıştır.

Burs, müfredat, laboratuvar, staj, kişisel ve mesleki gelişim ve istihdam gibi bileşenlerden oluşan "Okul-İşletme İşbirliği Modeli" ile kamu kuruluşları tarafından geliştirilen strateji ve politikalara girdi sağlanmıştır. Bunun yanı sıra diğer kuruluşların meslek liselerine yönelik projeler geliştirmeleri yönünde teşvik sağlanmış, özel sektörün benzer işbirliklerine ilgi ve desteği artırılmıştır.

2013 yılı içerisinde projenin 7 yıllık serüvenini aktaran "Bizim Hikayemiz-Meslek Eğitiminde Bir Kuşağın Öyküsü" isimli film ve kitap da tamamlanarak kamuoyuyla paylaşılmıştır. Projeye dahil olan öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri ve meslek lisesi koçlarının ifadeleri ile proje sonuçlarına yer veren yayınlara www.mlmm.com.tr adresinden erişilebilir.

Koç Topluluğundan Örnek Okul-İşletme İşbirliği Uygulamaları

MLMM kapsamında farklı alanların gerektirdiği ihtiyaçlara yönelik mikro projeler tasarlanmıştır. Bu çalışmalarla, sektörün ihtiyaç duyduğu vasıflı işgücünü yetiştirmek, öğrencilerin mezun olduktan sonra çalışacakları işletmelerde ihtiyaç duyacakları deneyim ve bilgileri okurken edinmelerini sağlamak ve sürdürülebilir bir okul-işletme işbirliği modeli üretmek amaçlanmıştır. Bu kapsamda geliştirilen projelerden bir bölümü aşağıdaki şekildedir:

Arçelik Elektrikli Ev Aletleri Teknik Öğretim Programı

Mesleki eğitim ile istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi adına Elektrikli Ev Aletleri Teknik Servis Programı'nı geliştiren **Arçelik**, Türkiye'de elektrikli ev aletleri sanayisindeki gelişmeleri ve yeni teknolojileri bilen teknik insan gücünün yetiştirilmesini hedeflemektedir. Program kapsamında İstanbul, Diyarbakır, Trabzon, İzmir, Ankara ve Bursa olmak üzere 6 ilde toplam 8 Arçelik Laboratuvarı oluşturulmuş; laboratuvarlar elektrikli ev aletleri teknik servis dalında yeni teknolojilere dayalı ölçü aletleri ve cihazlarla donatılmıştır. Laboratuvarlarda uygulanan müfredat, Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte yeniden yapılandırılmış ve öğretmenler Arçelik Akademi'de eğitilmiştir. 2013 yılında, toplam 8 okulda 331 öğrenci ve 57 öğretmen bu eğitimlerden yararlanmıştır.

Program kapsamında öğrencilere **Arçelik** yetkili servislerinde staj imkanı sağlanmakta, Arçelik yetkili servislerinde veya şirket bünyesinde çalışmak isteyen başarılı bulunan öğrenciler sertifikalandırılarak istihdam edilmektedir. İstanbul ve Diyarbakır'daki okullar ilk mezunlarını vermiş ve bu öğrencilerin 18'ine Arçelik yetkili servislerinde istihdam sağlanmıştır. Arçelik, böylece eğitim-istihdam ilişkisinin kurulması ve devamı için sektöre özel bir uygulamayı hayata geçirmiştir.

MLMM projesine **Arçelik** çalışanları, yetkili satıcıları ve servisleri destek vermektedir. Arçelik proje kapsamında 26 okulun sorumluluğunu üstlenmiştir. Arçelik çalışanlarından oluşan 28 kişilik "Meslek Lisesi Koçları" gönüllü ekibi öğrencilerin kişisel gelişimlerine destek olarak onları iş hayatına hazırlamakta rol model olmaktadır. Proje başlangıcından bu yana toplam 1.283 bursiyer seçilmiştir.

Okulum Yetkili Serviste

Otokoç tarafından mesleki eğitim öğrencilerinin güncel teknolojileri yakından tanıyarak yeteneklerini geliştirmek, özgün düşünen, özgüveni gelişmiş bireylerin yetişmesine katkıda bulunmak amacıyla 2009 yılında hayata geçirdiği Okulum Yetkili Serviste Projesi, 2013 yılında 20 şirket çalışanının gönüllü katkılarıyla 5 ile yaygınlaştırılmıştır. 2009'dan günümüze Okulum Yetkili Serviste Projesiyle 1.180 öğrenciye ulaşılmıştır.

Fiat Laboratuvarları

Otomotiv sanayindeki yeni teknolojilere hakim insan kaynağı oluşturmak amacıyla **Tofaş**'ın hayata geçirdiği **Fiat** Laboratuvarları uygulaması Türkiye geneline yayılan 9 ilde toplam 11 meslek lisesinde gerçekleştirilmektedir. Uzman öğretmen kadrosunun yanında Tofaş yöneticilerinin de görev aldığı Fiat Laboratuvarlarından

Diyarbakır Arçelik Elektrikli Ev Aletleri Laboratuvarı

Meslek Lisesi Memleket Meselesi Uluslararası Ödül ve Takdirler

2009: Amerikan İletişim Profesyonelleri Birliği (LACP) tarafından verilen Magellan Ödülleri'nde Toplumla İlişkiler Kategorisi'nde Gümüş Ödül
2010: Holmes Group tarafından verilen 2009 Avrupa Sabre Ödülleri'nde "Kurumsal Sosyal Sorumluluk" Kategorisi'nde Sabre Ödülü
2010: Stevie Awards tarafından düzenlenen 'The International Business Awards'ta 'Şirketler-Organizasyonlar' Kategorisi'nde Avrupa'da yılın ikinci en iyi sosyal sorumluluk programı
2011: Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen ve Business in the Community tarafından düzenlenen 'Avrupa Çalışan Gönüllülüğü 2011 Programı'nın 'Büyük Şirketler' kategorisinde Avrupa ödülü
2012: Uluslararası Çalışma Örgütü'ne (ILO) bağlı Gençlik İstihdamı Programı tarafından "Avrupa'da Gençlerin İstihdamını Destekleyen Örnek Uygulama" ödülü
2013: Berlin merkezli Quadriga Üniversitesi girişimiyle düzenlenen "European Digital Communication Awards 2012 – Avrupa Dijital İletişim Ödülleri" kapsamında "Liseler Mesleğiyle Yarışıyor" yarışmasıyla "Yılın Kurumsal Sosyal Sorumluluk İletişimi Ödülü"

Ulusal Ödüller

2006: Uluslararası Finans Zirvesi'nde Active Academy tarafından verilen Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ödülü
2009: Burç Koleji İletişim Ödülleri kapsamında En Başarılı Halkla İlişkiler Projesi
2009: Özel Sektör Gönüllüleri Derneği (ÖSGD) tarafından düzenlenen Gönülden Ödüller'de En Başarılı Gönüllülük Projesi
2011: KSSD ve ÖSGD ortaklığında düzenlenen "Avrupa Çalışan Gönüllülüğü" Ödüllerinde "Büyük Şirket" dalında Türkiye Ödülü
2013: Liseler Mesleğiyle Yarışıyor Yarışması ile 20113 yılında dijital yaratıcılık ve interaktif pazarlama konusunda uluslararası bir yarışma olan Mixx (Marketing and Interactive Excellence) Awards Türkiye ayağında Sosyal Pazarlama dalında Altın Mixx'in sahibi oldu.
2013: Liseler Mesleğiyle Yarışıyor Projesi; MediaCat Felis Ödülleri'nde Hedef Kitle Çocuk ve Gençlik (5-18 yaş), Kurumsal İmaj ve Enformasyon ile Hayır Kurumları, Kamu Sağlığı ve Güvenliği-Kamu Bilinçlendirme Mesajları kategorilerinde birincilik ödülünün sahibi oldu. (3 ödül)
2013: Liseler Mesleğiyle Yarışıyor Projesi; Doğrudan Pazarlama İletişimcileri Derneği tarafından verilen DP Ödülleri'nde ise Hedef Kitle - Topluluk Bağlılığı Kategorisi'nde de yine birincilik ödülüne layık görüldü.

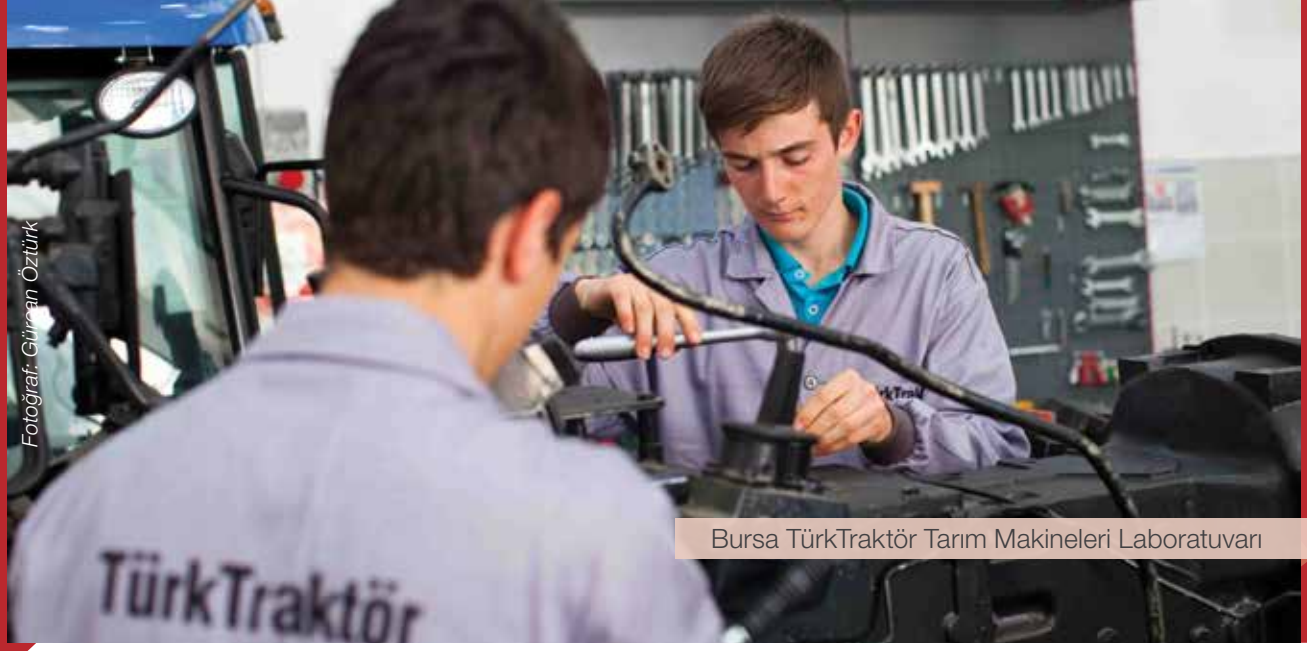
2013 yılında 806 öğrenci ve eğitmen faydalanmıştır. 2013 yılında Fiat Laboratuvarlarından mezun olan 242 öğrenciden 70'i doğrudan Fiat yetkili servislerinde çalışmaya başlamıştır. Tofaş Akademi'nin 7 yıldır meslek lisesi öğretmenlerine yönelik olarak düzenlediği hizmet içi eğitimlere bugüne kadar 600 öğretmen katılmıştır.

Kocaeli Üniversitesi VKV Ford Otosan Gölcük - İhsaniye Otomotiv Meslek Yüksek Okulu

KOÜ VKV **Ford Otosan** Gölcük-İhsaniye Otomotiv MYO'da uluslararası eğitim standartlarına ve mesleki kriterlere uygun olarak eğitim alacak öğrenciler; sektörde tasarım, üretim, pazarlama ve satış hizmetlerinde çalışabileceklerdir. Yükseköğrenimde ilk kez yapılacak uygulamalı mesleki eğitim konseptinin yanı sıra engelli dostu bir tesis olması, engelli öğrencilerin mesleki eğitim almasına olanak vermesi açısından da büyük önem taşımaktadır.

Tüpraş'tan MEGEP Projesi

Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP), **Tüpraş** Teknik Öğretim Programı çerçevesinde oluşturulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı ile 2007 tarihinde imzalanan protokol Kimya Teknolojisi Alanı altında bulunan Rafineri ve Proses dallarında eleman yetiştirilmesine yönelik işbirliğini içermektedir. MEGEP kapsamında 11. ve 12. sınıf meslek lisesi öğrencileri İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman rafinerilerine düzenli ziyaretlerde bulunarak rafineriler hakkında teknik eğitimler almıştır. Öğrencilerin tamamı rafinerilerde staj yapmakta olup işe alımlarda eşit şartlarda öncelik sahibi olacaklardır.

Fotoğraf: Gürcan Öztürk

Bursa TürkTraktör Tarım Makineleri Laboratuvarı

Tüpraş rafinerileri MLMM kapsamında 2007 yılından bu yana 15 okulun sorumluluğunu üstlenmiştir. İzmit Rafinerisi 149, İzmir Rafinerisi 188, Kırıkkale Rafinerisi 168, Batman Rafinerisi 58 bursiyeri mezun etmiştir.

TürkTraktör Tarım Makineleri Laboratuvarları

Ankara, Amasya, Şanlıurfa ve Bursa'da kurulan "TürkTraktör Tarım Makineleri Laboratuvarı" tarım makinelerine yönelik mesleki eğitimin kalitesini artırmayı, sektördeki donanımlı ve eğitimli personel ihtiyacının karşılanmasına katkıda bulunmayı ve çiftçilerin güvenli tarım aletleri kullanımı konusunda bilinçlendirilmesini amaçlamaktadır. 2013 yılında laboratuvarlarda 32 öğretmen, 300'ün üzerinde öğrenci ve 750 çiftçiye eğitim verilmeye başlanmıştır. Ankara, Amasya, Şanlıurfa ve Bursa TürkTraktör Tarım Makineleri Laboratuvarı öğrencilerine mezuniyet sınavları yapılarak başarılı olanlara sertifikalar verilmiş, öğrenciler için şirkette 2 günlük eğitim ve gezi programı organize edilmiştir. Ankara TürkTraktör Tarım Makineleri Laboratuvarı'nın 3 öğrencisi ise TürkTraktör'de iş hayatına başlamıştır.

Aygaz'dan Burs Desteği

Burs desteğini MLMM tamamlandıktan sonra da devam ettirme kararı alan **Aygaz**'ın Gebze, Diyarbakır ve Samsun işletmelerinde toplam 25 öğrenciye burs verilmiştir. Proje, dört yılda bir yeni öğrencilerin seçimi ile devam edecektir.

MARMARA BÖLGESİ

Bursa
1 Arçelik Laboratuvarı
1 Fiat Laboratuvarı
1 TürkTraktör Tarım Makineleri Laboratuvarı

İstanbul
28 Okul
92 MLK
2 Ford Laboratuvarı
3 Arçelik Laboratuvarı
3 Fiat Laboratuvarı

Kocaeli
17 Okul
43 MLK
1 Ford Laboratuvarı
1 Ford Otosan MYO
1 Fiat Laboratuvarı
1 Tüpraş Rafineri Laboratuvarı
1 Yapı Kredi Meslek Lisesi

Sakarya
5 Okul
10 MLK
1 Otokar Eğitim Merkezi

Balıkesir
2 Okul
7 MLK

Bilecik
2 Okul
5 MLK

Bursa
11 Okul
32 MLK

Çanakkale
1 Okul
1 MLK

Edirne
1 Okul
1 MLK

Kırklareli
1 Okul
3 MLK

Tekirdağ
2 Okul
5 MLK

Yalova
1 Okul
3 MLK

EGE BÖLGESİ

Afyon
1 Okul
3 MLK

Aydın
2 Okul
6 MLK

Denizli
2 Okul
8 MLK

İzmir
15 Okul
42 MLK
1 Arçelik Laboratuvarı
1 Otokoç Eğitim Merkezi
1 Fiat Laboratuvarı
1 Tüpraş Rafineri Laboratuvarı

Kütahya
1 Okul
3 MLK

Manisa
2 Okul
2 MLK

Muğla
2 Okul
3 MLK

Uşak
1 Okul
3 MLK

AKDENİZ BÖLGESİ

Adana
3 Okul
9 MLK
1 Otokoç Eğitim Merkezi
1 Fiat Laboratuvarı

Antalya
6 Okul
18 MLK
1 Fiat Laboratuvarı

Burdur
1 Okul
3 MLK

Hatay
3 Okul
6 MLK

Isparta
1 Okul
3 MLK

Kahramanmaraş
1 Okul
5 MLK

Mersin
3 Okul
7 MLK

Osmaniye
1 Okul
4 MLK

Ford Otosan Karamürsel 3D CMM Ölçüm Laboratuvarı

KARADENİZ BÖLGESİ

Amasya
1 Okul
2 MLK
1 TürkTraktör Tarım Makineleri Laboratuvarı

Artvin
1 Okul
1 MLK

Bartın
2 Okul
5 MLK

Bayburt
1 Okul
1 MLK

Bolu
2 Okul
4 MLK

Çorum
1 Okul
2 MLK

Düzce
2 Okul
4 MLK

Giresun
3 Okul
5 MLK

Gümüşhane
1 Okul
2 MLK

Karabük
1 Okul
1 MLK

Kastamonu
2 Okul
2 MLK

Ordu
1 Okul
1 MLK

Rize
2 Okul
2 MLK

Samsun
7 Okul
16 MLK
1 Otokoç Eğitim Merkezi
1 Fiat Laboratuvarı

Sinop
1 Okul
1 MLK

Tokat
1 Okul
1 MLK

Trabzon
3 Okul
6 MLK
1 Arçelik Laboratuvarı

Zonguldak
1 Okul
2 MLK

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

Adıyaman
2 Okul
4 MLK

Batman
3 Okul
7 MLK
1 Tüpraş Rafineri Laboratuvarı

Diyarbakır
3 Okul
10 MLK
1 Arçelik Laboratuvarı
1 Fiat Laboratuvarı

Gaziantep
1 Okul
1 MLK

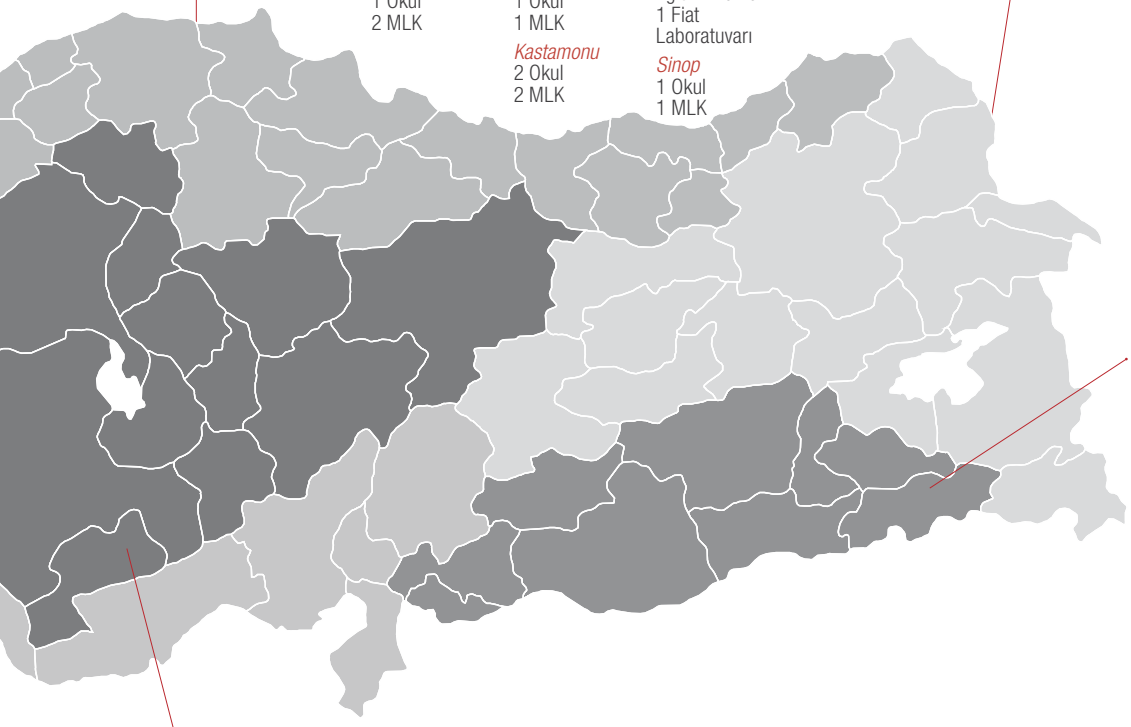
Kilis
1 Okul
4 MLK

Mardin
2 Okul
5 MLK

Siirt
1 Okul
2 MLK

Şanlıurfa
3 Okul
4 MLK

Şırnak
1 Okul
3 MLK

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

Ardahan
1 Okul
2 MLK

Bingöl
1 Okul
1 MLK

Bitlis
1 Okul
1 MLK

Elazığ
2 Okul
6 MLK

Erzincan
2 Okul
4 MLK

Erzurum
3 Okul
7 MLK

Hakkari
1 Okul
2 MLK

Iğdır
3 Okul
4 MLK

Kars
1 Okul
3 MLK

Malatya
2 Okul
5 MLK

Muş
1 Okul
2 MLK

Tunceli
1 Okul
2 MLK

Van
1 Okul
3 MLK

İÇ ANADOLU BÖLGESİ

Aksaray
1 Okul
3 MLK

Ankara
16 Okul
44 MLK
1 Ford Laboratuvarı
1 Arçelik Laboratuvarı
1 Fiat Laboratuvarı
1 TürkTraktör Tarım Makineleri Laboratuvarı

Çankırı
1 Okul
3 MLK

Eskişehir
5 Okul
10 MLK
1 Ford Cargo Teknik Eğitim Merkezi
1 Otokoç Eğitim Merkezi

Karaman
1 Okul
2 MLK

Kayseri
1 Okul
3 MLK

Kırıkkale
4 Okul
13 MLK
1 Tüpraş Rafineri Laboratuvarı

Kırşehir
1 Okul
2 MLK

Konya
3 Okul
5 MLK
1 Otokoç Eğitim Merkezi

Nevşehir
8 Okul
9 MLK

Niğde
1 Okul
3 MLK

Sivas
2 Okul
5 MLK

Yozgat
1 Okul
4 MLK

"Bizim Hikayemiz: Meslek Eğitiminde Bir Kuşağın Öyküsü" kitabından alıntılanmıştır.

Koç'ta Toplumsal Gelişim

> **Ülkem varsa ben de varım.**
>
> Kurucumuz Vehbi Koç

Türk iş dünyasının toplumsal duyarlılığı en yüksek üyelerinden biri olan Koç Topluluğu'nun iş başarısının ve kurumsal itibarının temelinde zamanın ruhunu yakalayarak bulunduğu toplumun duygu ve beklentilerini doğru algılayarak yanıt vermek yatmaktadır. Bu doğrultuda Koç Topluluğu faaliyet gösterdiği coğrafyalarda refahın ve yaratıcılığın artırılmasına destek vererek toplumsal gelişime katkıda bulunmayı amaçlar.

Koç Holding, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi gibi uluslararası girişimler ile sosyal sorumluluk bilincini pekiştirmekte ve bu bilincin Topluluk genelinde kurumsal olarak ilerletilmesini sağlamaktadır. Koç Holding, kurucusu Vehbi Koç'tan miras olarak devraldığı sosyal sorumluluk anlayışını, zamanın ruhuna uygun biçimde şekillendirerek Topluluk şirketlerinin bir bütün olarak yarattığı sinerji ile devam ettirmektedir.

Gelecek nesiller için mutlu bir Türkiye yaratma amacı ile hareket eden Koç Topluluğu ve şirketleri, 2013 yılında sağlık, eğitim, kültür-sanat ve çevre alanlarında birçok projeye kaynak aktarmaya, sosyal sorunlara çözüm aramaya devam etmiştir. Koç Topluluğu, Vehbi Koç'un "Ülkem varsa ben de varım" sözünü temel prensip kabul ederek bizzat yönettiği ve katkıda bulunduğu sosyal sorumluluk projeleriyle ülke kalkınmasında aktif rol oynamaktadır.

Koç'tan Sosyal Sorunların Çözümüne Destek

Koç Holding ve Topluluk şirketleri, sahip oldukları donanımlı insan kaynağı, ve tecrübe gibi güçlü yanları toplumsal sorunların çözümü için harekete geçirir. Toplumsal ihtiyacın yoğun olduğu alanlar ile sahip olduğu kaynakları eşleştirerek uzun vadeli projeler geliştirir ve çözümün bir parçası olmayı hedefler.

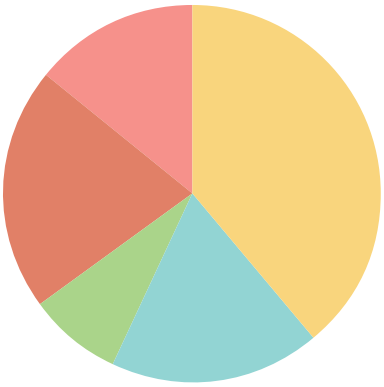
Ülkem İçin

Koç Holding tarafından 2006 yılında başlatılan "Ülkem İçin" Projesi, sorumlu vatandaşlık bilincinin yaygınlaştırılması fikrine dayanmaktadır. "Ülkem İçin" Projesi ile Koç Topluluğu şirketlerinin çalışanları, bayileri ve tedarikçileri tarafından toplumsal sorunların çözüme kavuşturulması için katılımcı bir tutum geliştirilmesi hedeflenmektedir. İki yılda bir odağı toplumun farklı bir ihtiyacına yöneltilen "Ülkem İçin" Projesi kapsamında 2006-2007 yılları uygulaması olarak yerel kalkınmaya destek olan 387 yerel proje hayata geçirilmiştir. 2008-2009 yılları uygulaması olarak ülke geneline yayılan 7 Ülkem İçin Ormanı'nda 1.084.000 fidan dikilmiş ve 18.000 çocuğa çevre eğitimi verilmiştir.

2010-2011 yılları uygulaması ''Ülkem İçin Kan Veriyorum'' ise gönüllü ve düzenli kan bağışçısı kazanım kampanyası ile 103.000 kişi bilinçlendirilmiş ve Kızılay'a 83.579 ünite kan bağışlanmıştır. Bu rakamlarla Koç Topluluğu, Kızılay'a bir kurumca sağlanan en yüksek kan stoğu bağışını gerçekleştirmiştir.

"Ülkem İçin" Projesi kapsamında 2012-2014 yıllarında, Alternatif Yaşam Derneği (AYDER) ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile birlikte,

Koç Topluluğu şirketlerinin toplumsal gelişim yatırımlarının konulara göre dağılımı (%)

"Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" diyerek, bütünsel bir yaklaşım içerisinde engellilik konusunda toplumsal bilincin ve duyarlılığın oluşturulması hedeflenmiştir. Mayıs 2012 tarihinden Aralık 2013 tarihine kadar 34 Koç Topluluğu şirketinde ve Ülkem İçin Elçisi olan bayiler aracılığıyla gönüllü olan 24 ilde düzenlenen farkındalık eğitimleri ile 78.373 kişide farkındalık yaratılmıştır. "Engelliliğe Doğru Yaklaşım" eğitimleri kapsamında 357 gönüllü eğitmen yetiştirilmiş, 1.534 eğitim organizasyonu düzenlenmiştir. Bunun yanı sıra, şirketlerin, bayi ve mağazaların "Engelli Dostu" hale getirilmesi konusunda 64

Arçelik Atletizm ve Koşu Grubu

farklı çalışma gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında bir yandan engelli çalıştırma konusunda yasal yükümlülükler takip edilirken, diğer yandan engellilere yönelik ürün ve hizmetler geliştirilmiştir. Şirketler de gerek birbirleriyle, gerek sivil toplum kuruluşları ve resmi kurumlar ile işbirliği içinde projeyi destekleyici 39 sosyal sorumluluk çalışması hayata geçirmişlerdir.

2013 yılında şirketlerimiz faaliyet gösterdikleri alanlardaki fiziki şartlarını iyileştirmenin yanı sıra, Ford Otosan, Arçelik, Opet, Beko, Koçtaş, Divan, Tofaş gbi bir çok şirketimiz de yeni açılacak bayileri ve mağazaları için prosedürlerine "Engelli Dostu Olma" şartını eklemişlerdir.

Arçelik ve Yapı Kredi "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" Projesi kapsamında Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Merkezi (GETEM) işbirliğiyle görme engellilerin yararlanabileceği sesli kütüphaneye destek vermektedir. **Arçelik** ayrıca 35. İstanbul Avrasya Maratonu'nda da 300 kişilik gönüllü ekibiyle "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" Projesi'ne dikkat çekmiştir.

Aygaz çağrı merkezi aracılığı ile gaz kaçağı gibi durumlarda yapılması gereken güvenlik bilgilerinin dinlenebileceği bir yönlendirme yapılmış, Aygaz Yaz Şenliği etkinlikleriyle ziyaret edilen 8 şehirde toplam 6.000 katılımcıya bilinçlendirme sunumu yapılmıştır.

Ford Otosan engelli çalışanlarının oluşturduğu Engel Tanımaz Tiyatro Topluluğu'nun sahneye koyduğu "Ferhad ile Şirin" adlı oyun, 4 ayrı şehirde, 6 kez sahne alırken, 1.575 seyirci ile buluşmuştur.

Ülkem İçin Engel Tanımıyorum Projesi kapsamındaki gönüllü eğitmenlik faaliyetlerine devam eden **Otokar** çalışanları, Ayder'in olanakları kısıtlı çocuklar için gerçekleştirdiği Düşler Akademisi'ne kırtasiye yardımı gerçekleşmiştir. Otokar çalışanları ihtiyaç sahibi engelli vatandaşlar için akülü araç ve işitme cihazı bağışlarına da devam etmiştir.

Tüpraş'ın Kocaeli Valiliği, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve Kocaeli Kent Konseyi işbirliği ile resmi kurum ve kuruluşlarda işaret dilini bilen ve yetkin kullanan personelin yetişmesini sağlayarak işitme engellilerin yaşam kalitelerini artırmak amacıyla gerçekleştirdiği proje sonucunda 300 kamu personeli ve 12 Tüpraş çalışanı işaret dili eğitimini tamamlayarak sertifikalandırıldı. Türkiye Görme Özürlüleri Kitaplığı Derneği'ne sağlanan destekle derneğe yeni bir kitap okuma ve düzeltme odası kuruldu. Yıl içinde ayrıca 8 derslik ile 40 otizmli çocuğa eğitim veren İzmit Kaymakamlığı Özel Eğitim Uygulama Merkezine, öğrencilerin fiziksel gelişimine katkı sağlamak üzere bedensel gelişim ekipmanları bağışlandı; hiperaktivite kontrolü gözlemi amacıyla merkeze kamera sistemi kuruldu.

	Ülkem İçin Elçileri	Projeye Dahil Şirketler
2006	81	43
2007	81	30
2008	81	22
2009	81	*
2010	121	49
2011	135	46
2012	116	34
2013	125	34

*2009 uygulamasına şirketler dahil olmamıştır.

2013 yılında Ülkem İçin Projesi kapsamında Koç Holding, **Yapı Kredi** ve Vehbi Koç Vakfı işbirliğinde, "Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. B Tipi Ülkem İçin Büyüme Amaçlı Değişken Fonu"nu başlatmıştır. Fonun satışından elde edilen gelir ile Yapı Kredi Bankası'nın, Koç Holding bünyesinde yürütülen "Ülkem İçin" projelerine bağış yapması ve "Ülkem İçin" projelerine yapılacak olan bu bağış ile proje özelinde sosyal sorumluluk çalışmaları gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu çalışmaların yanı sıra, Koç Holding, Tohum Otizm Vakfı işbirliğinde, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren Beylikdüzü Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi'nde görev yapan eğitimcilerin eğitimi ve Beylikdüzü'nde bulunan 20 okulda Kaynaştırma Eğitimi Çalışmaları gerçekleştirmek üzere çalışmalara başlamıştır.

Ford Otosan Engel Tanımaz Tiyatro Kulübü

Yıllar içinde gelişerek dönüştüğü gönüllülük programı ile birçok başarı elde eden "Ülkem İçin" Projesi 2012 yılında, Türkiye Halkla İlişkiler Derneği tarafından düzenlenen 11. Altın Pusula Ödülleri'nde UNDP Özel Ödülü'nü almaya hak kazanmıştır. 2013 yılında ise, projenin büyük ilgi gören sosyal medya kampanyası "İletini Bağışla", Farmaskop 2013 Ulusal Sağlık İletişimi Ödülleri'nde "En İyi Engellilere Yönelik Kampanya" kategorisinde ve "En İyi Kamu Bilgilendirme/Farkındalık Kampanyası" kategorisinde birincilik ödüllerinin sahibi olmuştur.

Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Eğitim Programı

Üsküdar Emniyet Müdürlüğü ve Koç Holding 2013 yılında şiddet mağduru kadınların bilgilendirilmesi ve korunması ile ilgili emniyet personelinin bilgi ve becerilerinin güçlendirilmesi için işbirliği geliştirmiştir. Bu kapsamda "Emniyet Personeline Yönelik Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Eğitim Programı"nın oluşturulması için bir proje başlatılmıştır. Hümanist Büro'nun desteği ile hazırlanan eğitim programının pilot çalışması 2013 yılında verilen eğitimler ile tamamlanmış olup, projenin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların 2014 yılında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Koç'tan Sağlığa Destek

Koç Topluluğu için sağlık öncelikli sosyal sorumluluk alanları arasındadır. Vehbi Koç'un "Sağlık olmazsa hiçbir şey olmaz" sözünden hareketle Vehbi Koç Vakfı'nın köklü yatırımlarına ek olarak Topluluk şirketlerinin her yıl gerçekleştirdiği projeler ile ülkemizin sağlık hizmetleri altyapısının iyileştirilmesine katkıda bulunulmaktadır.

Vehbi Koç Vakfı

Koç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Kampüsü

2013 yılında inşaatı devam eden Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Bilimleri Kampüsü'nün ilk fazının Eylül 2014'te tamamlanması hedeflenmektedir. Koç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Kampüsü ve Eğitim-Araştırma Hastanesi'ni kapsayan ikinci faz gerçekleştiğinde ise onkoloji ve çocuk hastalıklarına adanmış özel hastane servislerini kapsayacak olan Sağlık Bilimleri Kampüsü'yle Vehbi Koç Vakfı, dünya çapında büyük bir sağlık kompleksini faaliyete geçirecektir.

VEHBİ KOÇ VAKFI

Vehbi Koç Vakfı (VKV), kurulduğu günden bu yana oluşturduğu mükemmeliyet merkezleri ve programları ile eğitim, sağlık ve kültür alanında en iyiye örnek olmak için çalışmaktadır. Vehbi Koç Vakfı'nın 2013 yılında merkezden yürüttüğü programların yanı sıra bağlı kurumları aracılığı ile toplumda fark yaratmaya devam etmiştir.

VKV KURUMLARI

Eğitim
Koç Özel İlköğretim Okulu ve Lisesi (Lise 1988, İlköğretim 1998)
Koç Üniversitesi (1993)
Model Okul Projesi (2015 yılında açılması planlanmaktadır)

Sağlık
Semahat Arsel Hemşirelik, Eğitim ve Araştırma Merkezi (SANERC, 1992)
VKV Amerikan Hastanesi (1995)
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu (1999)
Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi (2010)
Sağlık Bilimleri Kampüsü (İlk fazının 2014 yılında tamamlanması planlanmaktadır)

Kültür
Sadberk Hanım Müzesi (1980)
Vehbi Koç ve Ankara Araştırma Merkezi (VEKAM, 1994)
Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü (AKMED, 1996)
Antalya Kaleiçi Müzesi (2000)
Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED, 2005)
ARTER (2010)
Çağdaş Sanat Müzesi (2016 yılında tamamlanması planlanmaktadır)

VKV kurumları ve 2013 yılı faaliyetleri ile ilgili detaylı bilgiler içeren Vehbi Koç Vakfı'nın internet sitesini *www.vkv.org.tr* adresinden ziyaret edebilirsiniz.

Vehbi Koç Anma ve Ödül Töreni

Hemşirelik Fonu

Hemşirelik Fonu her yıl önemli miktarlarda kaynağı hemşirelik mesleğinin gelişmesine ve toplum sağlığının iyileşmesine katkı sağlamak amacıyla kullanmaktadır. Fon kapsamında her yıl 10 projeye destek verilmekte ve yaklaşık 100 hemşirelik öğrencisi burs ile desteklenmektedir. 2013 yılında Koç Holding, Semahat Arsel'in 50. çalışma yılını kutlamak amacıyla Vehbi Koç Vakfı Hemşirelik Fonu'na 50 hemşirelik öğrencisine daha burs verilmesi için bağışta bulunmaya karar vermiştir.

Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi (SANERC)

Vehbi Koç Vakfı'na bağlı olarak kurulan ve 2004 yılında Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu'na bağlanan SANERC, eğitim ve danışmanlık hizmetleri vermekte; mesleki gelişime katkıda bulunan araştırmalar yapmakta, yapılan araştırmaları desteklemekte; ders kitapları ve eğitim amaçlı rehberler oluşturmakta ve "Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi"ni çıkararak ücretsiz dağıtmaktadır. Amerikan Hemşireler Yetki Belgelendirme Merkezi (American Nurses Credentialing Center) tarafından uluslararası düzeyde akredite edilen SANERC, 2013 yılı Eğitim Programları çerçevesinde toplam 224 kişinin katıldığı 13 kurs programı ve 470 kişinin katıldığı 20 seminer düzenlemiştir.

Vehbi Koç Ödülü

Vehbi Koç Vakfı tarafından, insanların yaşam kalitesinin artırılmasına katkıda bulunan kişi ve kurumları teşvik etmek amacıyla her yıl sırasıyla kültür, eğitim ve sağlık alanlarında verilen "Vehbi Koç Ödülü"ne, 2013 yılında, sağlık alanındaki öncü çalışmaları ile Harvard Üniversitesi Genetik Kompleks Hastalıklar Bölüm Başkanı Prof. Dr. Gökhan Hotamışlıgil layık görülmüştür.

Harvard Üniversitesi'nden profesörlük unvanını 41 yaşında alan Prof. Dr. Hotamışlıgil, 2007 yılında Amerikan Diyabet Birliği'nin Olağanüstü Bilimsel Başarı Ödülü'nü alan ilk Türk olarak dünyanın sayılı bilim insanları arasına adını yazdırmıştır.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu (KUHYO)

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu 1998 yılında dört yıllık lisans eğitimi vermek üzere kurulmuştur. 2012-1013 eğitim yılında Hemşirelik Yüksekokulu, 125 öğrencisinden 22'sini mezun etmiştir. Kuruluşundan bu yana toplam mezun sayısı 245'e ulaşan KUHYO mezunlarının 70'i yüksek lisans, 13'ü ise doktora çalışmalarını tamamlamış veya devam ettirmektedir.

Koç Şirketleri'nden Sağlığa Destek

Beyaz Balık Oyun Odaları

Arçelik'in yürüttüğü Beyaz Balık Oyun Odaları projesi hastanelerin onkoloji servislerinde tedavi gören kanserli çocukların moral ve motivasyonlarını yükseltmek için özel oyun odalarının kurulmasını amaçlamaktadır. İlk oyun odaları 2011 yılında Marmara Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Bölümü'nde, 2012 yılında ise Süreyyapaşa Hastanesi Çocuk Bölümü'nde açılmıştır. 2013 yılında, hastaneler ziyaret edilerek 2 oyun odası ve 1 kütüphane için çeşitli dönemlerde toplanmış olan oyuncak ve kitaplar hediye edilmiştir.

Aygaz'dan Şeker Çocuklara Destek

Aygaz'ın 9 yıldır destek verdiği, Çocuk ve Adolesan Diyabetikler Derneği tarafından düzenlenen Diyabetik Çocuklar Kampı, Türkiye'nin Şeker Çocukları'nı Gebze'de 21. kez bir araya getirmiştir. 2013 yılında 100'den fazla diyabetik çocuğun katılımı ile gerçekleşen proje bugüne kadar 1.600 çocuğu konuk etmiştir. Diyabetik çocuklara kendi kendilerine yeterek yaşamayı öğretirken eğlenmelerini ve yeni dostluklar kurmalarını sağlayan kamp, Türkiye'nin çocuklara yönelik ilk sağlık kamplarından biri olma özelliğini taşımaktadır.

Aygaz "Güvenli Annelik Projesi"

Aygaz, 2006 yılından beri Türkiye Aile Planlaması Vakfı (TAPV) tarafından gerçekleştirilen "Güvenli Annelik Projesi"ne destek vermektedir. Aygaz, 2013 yılında proje kapsamını genişleterek sınırlı gelir ve eğitim düzeyine sahip ailelerin sağlık bilincini ve yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla "Kadın Sağlığı Eğitim Programı"na (KSEP) da destek vermeye başlamıştır. Proje kapsamında 19 ilde

Opet Temiz Tuvalet Kampanyası

verilen eğitimlere 2.321 kadın kayıt yaptırmış, 1.837 kadın katılım belgesi almıştır. Projenin başlangıcından bu yana toplam 4.500 kadına ulaşılmıştır.

Koç Bilgi Grubu, Otokar ve Ford Otosan'dan Kan Bağışı

2013 Kızılay Kan Bağışı Projesi kapsamında **Ford Otosan** çalışanları 309 ünite, **Otokar** çalışanları 164 ünite, **Koç Bilgi Grubu** çalışanları ise 67 ünite kan bağışında bulunmuştur. 80 Ford Otosan çalışanı ise Gölcük Devlet Hastanesi'ne organ bağışında bulunmuştur. Diğer taraftan Otokar, Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin yeni kurulan yoğun bakım ünitesine 1 adet solunum makinesi ve 1 adet monitör, Altı Nokta Körler Derneği'ne 300 adet beyaz baston bağışında bulunmuştur.

Opet Temiz Tuvalet Kampanyası

Opet, istasyonlarının tuvaletlerinde başlattığı "Temiz Tuvalet Kampanyası"nı 13 yıldır aralıksız sürdümektedir. Kampanya, tuvalet temizliği ve hijyenini Türkiye geneline yaymayı amaçlamaktadır. 2013 yılında eğitim ekipleri birçok şehri ziyaret ederek toplamda 7,5 milyondan fazla kişiye temizlik ve hijyen eğitimleri vermiştir. Proje yurtdışına açılarak Suudi Arabistan'daki Türk okullarında 4.800 öğretmen ve öğrenciye, Makedonya'da 750 öğrenci ve 60 öğretmene Temiz Tuvalet ve Hijyen Eğitimi verilmesini sağlamıştır.

Koç'tan Eğitime Destek

Sürdürülebilir ekonomik gelişim ve refah düzeyi artışı, genç nesillerin, bilgi toplumuna dönüşüm için gerekli donanıma sahip olacakları eğitim olanaklarıyla mümkün olabilmektedir. Ancak eğitim kalitesi, erişim kolaylığı ve fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi için büyük miktarlarda finansal kaynağa ihtiyaç duyulmaktadır. Kamu kaynakları kadar özel sektörün de bu önemli konuda sorumluluk alması gerekmektedir. Bu bilinçle hareket eden Koç Topluluğu şirketleri eğitim alanındaki çalışmaların vazgeçilmez destekçileri arasında yer alırken Vehbi Koç Vakfı, kuruluşundan bu yana gençlere eğitim bursları sağlamakta ve mükemmellik merkezi olması hedeflenen eğitim kurumlarıyla topluma örnek modeller sunmaktadır.

Eğitim Bursları

Vehbi Koç Vakfı eğitimde fırsat eşitliği yaratmak hedefiyle yetenekli fakat maddi imkânları yetersiz gençleri desteklemektedir. Bugüne kadar 45.000'den fazla öğrenci ile burs programları üzerinden temas kuran Vehbi Koç Vakfı, 2013/2014 eğitim-öğretim döneminde merkezden yönettiği burs programları aracılığıyla 3.071 öğrenciye burs sağlamaktadır.

VKV Koç Özel Lisesi

2013 yılında 25'inci kuruluş yıl dönümünü kutlayan VKV Koç Özel Lisesi, Avrupa Uluslararası Okullar Birliği'nin (ECIS) ve Üniversiteye Kabul Danışmanları Ulusal Birliği'nin (NACAC) üyesidir. 2013 yılında VKV Koç Özel Lisesi son sınıf öğrencileri okul tarihinin en başarılı dönemini oluşturmuştur. Etkileyici üniversite kabul oranlarının yanı sıra, dünyanın dört bir yanındaki seçkin üniversitelerde okulu temsil edecek öğrenciler yıllık 1 milyon ABD Doları'ndan fazla burs kazanmıştır. Yükseköğretime Geçiş Sınavı'na (YGS) giren 169 öğrencinin 3'ü ilk binde yer almıştır.

Koç İlk ve Ortaokullarına Destek Semineri

2002 yılından bu yana sürdürülen, Vehbi Koç Vakfı ve Koç Topluluğu tarafından kurulan 17 ilkokul ve ortaokulda öğretim standartlarının sürekli artırılmasına destek olmak amacıyla başlatılan ve VKV Koç Özel İlkokulu, Ortaokulu ve Lisesi tarafından yürütülen gelişim programının en önemli halkalarından biri olan "17 Okulla El Ele Yaz Semineri" bu yıl da düzenlenmiştir. 25-28 Haziran 2013 tarihleri arasında düzenlenen dört günlük gelişim ve paylaşım seminerlerine Türkiye'nin çeşitli illerinden katılan yaklaşık 50 Koç İlkokul ve Ortaokul öğretmen ve yöneticisi VKV Koç Okulu yurtlarında misafir edilmiştir.

Koç Üniversitesi 20. Yıl Dönümü

2013'te 20. kuruluş yıl dönümünü kutlayan Koç Üniversitesi, 22 lisans, 31 yüksek lisans ve 16 doktora programı ile Türkiye'de ve dünyada bilimin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Disiplinler arası, geniş tabanlı eğitim ve araştırma yaklaşımını ön planda tutan Koç Üniversitesi, dünya standartlarında en iyi öğretim üyelerini de üniversiteye kazandırmayı hedeflemektedir. Koç Üniversitesi 2013 yılında Times Higher Education 50 Yaşın Altındaki Üniversiteler sıralamasında ve Asya Üniversiteleri sıralamasında 31. sırada, BRICS & Gelişmekte Olan Ekonomiler Sıralaması'nda 20. sırada yer almıştır.

Yapı Kredi Kültür Merkezi - RemDans/Tuğçe Tuna

"Anadolu Okuyor" Projesi

Vehbi Koç Vakfı'nın çok sayıda alınan kitap talebine cevap vermek üzere 2011 yılında hayata geçirdiği "Anadolu Okuyor" projesi kapsamında, her yıl bir ilin tüm ilk ve orta dereceli okullarının kitaplığına 100 temel eser içerisinden okul seviyesine göre oluşturulan 20 kitaplık setler ulaştırılmaktadır.

2011 yılında Hakkâri'de 229 okula, 2012 yılında Van'da deprem sonrası yaşanan eğitim-öğretim zorluklarının aşılmasına yardımcı olmak adına tüm orta öğretim kurumlarına ve 200 ilkokula VKV kitap setleri ulaştırılmıştır. 2013 yılında ise, Şırnak'taki tüm ortaokullara ve 200 ilkokula kitap setleri gönderilmiştir.

Koç Şirketleri'nden Eğitime Destek

Koç Üniversitesi Anadolu Bursları

Koç Üniversitesi'nin sosyal sorumluluk girişimlerinden biri olan Anadolu Bursiyerleri programı yetenekli ve ihtiyaç sahibi öğrencilerin Koç Üniversitesinde eğitim almalarını hedeflemektedir. Topluluk Şirketlerinden **Arçelik, Aygaz, Ford Otosan, Opet, Otokar, Otokoç, Tat, Tofaş, Tüpraş, TürkTraktör** ve **Yapı Kredi** burs programı kapsamında çok sayıda başarılı öğrenciye eğitim desteği sağlanmaktadır.

Yaratıcı Çocuklar Derneği Öğretmenler Günü Kutlaması

Yaratıcı Çocuklar Derneği, 2003 yılından bu yana çocukların yaratıcı yönlerini geliştirebilmek adına çeşitli kültürel ve kamusal mekanlarda gönüllü öğretmenlerin yer aldığı etkinlikler düzenlemektedir. Bilkom, bu yıl Öğretmenler Günü'nde düzenlenen etkinlikte gönüllü öğretmenlere hediyeler sunmuştur.

Ford Otosan'dan Eğitime Destek

Ford Otosan 2013 yılında birçok üniversitede seminerlere katılmanın yanı sıra üniversitelere maddi destekte de bulunmuştur. Türkiye ve KKTC genelinde 8.'si düzenlenen EMT Vaka Analizi Yarışması'na, Koç Üniversitesi Racing Team'e (KURT) ve Yıldız Teknik Üniversitesi AE2 proje ekibine sağlanan maddi destekler bu kapsamda yer almaktadır. Ford Otosan çalışanları, OİB 2. Proje Pazarı ve Tasarım Yarışma jürisinde yer almış, TOSB Konferansı'na konuşmacı olarak katılmıştır. Ford Otosan yıl içinde tesis çevresindeki eğitim kurumları ve üniversitelere de eğitim gereçleri bağışında bulunmuştur.

Otokar'dan Kitap ve Oyuncak Bağışı

Otokar, Kitap ve Oyuncak Kumbarası Projesi ile Sakarya bölgesindeki 4 ilkokulda öğrencilere kitap ve oyuncak bağışında bulunmuştur.

Tofaş'tan Eğitim Sponsorlukları

2013 yılında **Tofaş**, Koç Üniversitesi öğrencilerinin "Güneş Arabaları" projesine destek olmuş, Uludağ Üniversitesi'nde Ar-Ge eğitimleri vermiştir. Tofaş 2013 yılında İtalyan Lisesi öğrencilerine de burs imkânı sunmuştur.

23 Nisan Tüpraş Batman Çocuk Şenliği

2008 yılında Batman Rafinerisi gönüllülerince geliştirilen Şemsiye Hareketi – Batman'da Yüz Güler Yüz Projesi etkinliklerinden biri olarak başlayan 23 Nisan Batman Çocuk Şenliği, 2009 yılı itibari ile bağımsız bir proje niteliği kazanmıştır. Batman Valiliği, İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri, Merkez, İlçe ve Köy Okul Yöneticileri ve Öğretmenleri, sivil toplum kuruluşları, **Tüpraş** çalışanları ve ailelerini bir araya getiren projenin amacı Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı Batmanlı çocuklar için eğlenceli bir deneyim haline getirmektir. Tüpraş 23 Nisan Batman Çocuk Şenliği, 6 yılda toplam 670 gönüllü desteği ile 14.500 küçük konuğa ev sahipliği yapmıştır.

Tüpraş'tan TEGV'e Destek

Tüpraş'ın 2008 yılında Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı işbirliği ile başlattığı "Ateşböceği İşletme Sponsorluğu" 2013 yılında da devam etmiştir. 2013'te Erzincan, Samsun, Bursa, Mersin, Diyarbakır ve Şanlıurfa'da çocuklar Ateşböceği gezici öğrenim birimleri ile tanışmış; sürece 130 eğitim gönüllüsü destek verirken bu yıl ulaşılan çocuk sayısı 13.450 olmuştur.

Tüpraş'tan Eğitim Bursları

Koç Üniversitesi sosyal sorumluluk girişimlerinden biri olan Anadolu Bursiyerleri programı yetenekli ve ihtiyaç sahibi öğrencilerin Koç Üniversitesinde eğitim almalarını hedeflemektedir. Sivas, Batman, Bursa, İzmir, Osmaniye ve

13. Uluslararası İstanbul Bienali

Malatya'dan 6 öğrenci **Tüpraş** bursuyla Koç Üniversitesi'nde eğitimlerine devam etmektedir. Tüpraş aynı zamanda Koç Üniversitesi Sosyal Bilimler Üstün Başarı Burs Programı'na desteğini sürdürmektedir. Arkeoloji ve Sanat Tarihi, Uluslararası İlişkiler ve Psikoloji bölümlerinde 6 doktora öğrencisi Tüpraş'tan burs desteği almaktadır.

Tat ve TürkTraktör'den Anadolu Bursiyerleri'ne destek

Tat ve Türk Traktör Koç Üniversitesi Anadolu Bursiyerleri Programı kapsamında başarılı öğrencilere burs desteğinde bulunmaktadır. **TürkTraktör**, program kapsamında iki başarılı öğrenciye beş yıllık eğitim hayatı boyunca maddi destek sağlamaktadır.

Okuyorum Oynuyorum

Yapı Kredi'nin 2006 yılından beri TEGV işbirliğiyle gerçekleştirdiği "Okuyorum Oynuyorum" projesi 2013 yılında da devam etmiştir. Proje, ilköğretim çağındaki çocukları, okuduklarını ve dinlediklerini anlayan, yorumlayan, okuma alışkanlığına sahip, kelime dağarcığı zengin bireyler haline getirme misyonu taşımaktadır. TEGV'in Türkiye çapındaki 10 Eğitim Parkı ve 44 Öğrenim Birimi'nde sürdürülen proje 2015 sonuna kadar 131 bin çocuğa ulaşmayı hedeflemektedir.

Yapı Kredi-AÇEV İşbirliği

2013 yılında **Yapı Kredi** Bankacılık Akademisi, AÇEV işbirliğiyle Diyarbakır'da temel eğitimini tamamlayamamış kadınlara yönelik bir eğitim programı başlatmıştır. Farklı eğitim seviyesindeki 300 kadına, temel okuryazarlık, ileri okuryazarlık ve bilgiye erişim, kolay bilgisayar kullanımı ve finansal okuryazarlık olmak üzere dört başlığa ayrılan programlarla ulaşılması hedeflenmektedir. Projede uzman eğitmenlerin yanı sıra Yapı Kredi çalışanları da gönüllü eğitmen olarak yer almaktadır.

Koç'tan Sanata ve Kültürel Mirasa Destek

Toplumların gelişimi için ihtiyaç duyulan en önemli faktörlerden birinin yaratıcılık olduğuna inanan Koç Topluluğu'nun, kültür ve sanat faaliyetlerine verdiği katkı, yaratıcı nesillerin yetişmesine de destek olmayı hedeflemektedir. Koç Topluluğu kültürel değerleri ve sanatımızı yaşatmak, geliştirmek, ulusal ve uluslararası alanda tanıtmak, sanatçıyı teşvik etmek amacıyla kaynaklarından fon ayırmaktadır. 2013 yılında da geliştirdiği çeşitli projelerle Koç Holding, Topluluk şirketleri ve Vehbi Koç Vakfı kültür ve sanat alanında farkındalık yaratmayı sürdürmüştür.

Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezi (VEKAM)

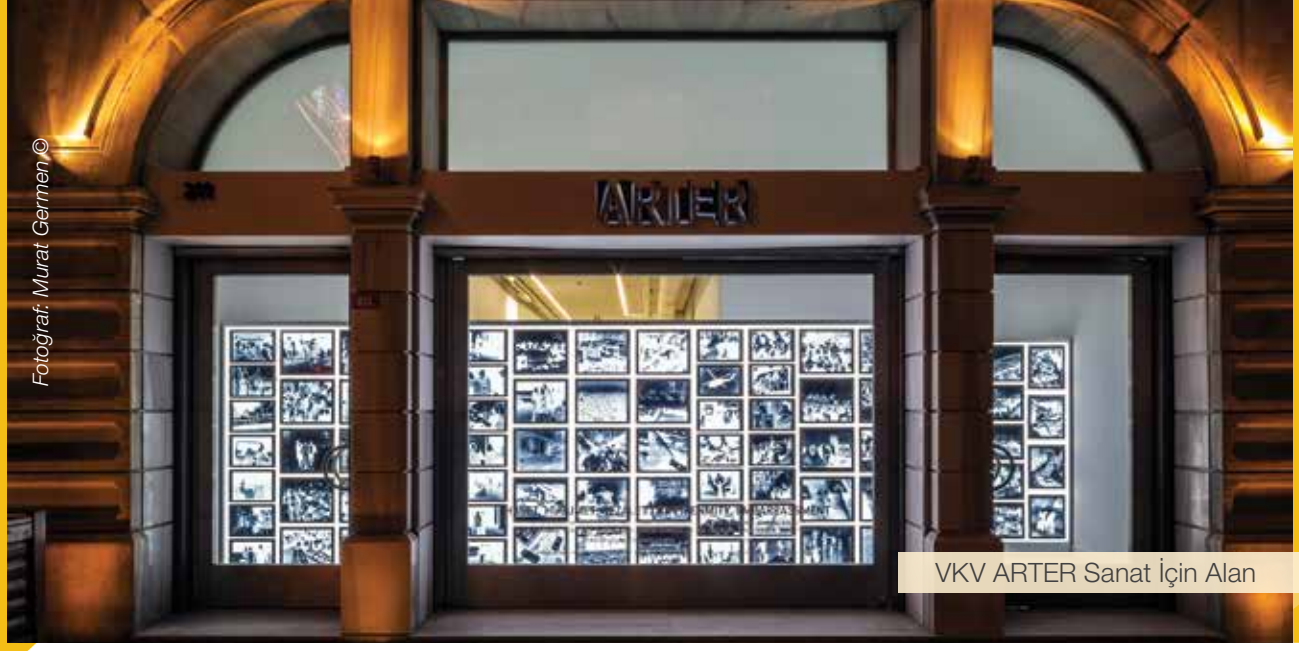
VEKAM Ankara üzerine akademik çalışmalar yapmak, Ankara'ya dair her türlü bilgi ve belgeyi derleyerek araştırmacılara sunmak amacıyla hizmete açılmıştır. VEKAM, Cumhuriyet'in ilanının ve Ankara'nın başkent oluşunun 90. yılında Ankara ve çevresini konu alan "Ankara Araştırmaları Dergisi" adlı hakemli dergiyi yayımlamaya başlamıştır.

Uluslararası Sevgi Gönül Bizans Araştırmaları Sempozyumu

Türkiye'de Bizans dönemine yönelik bilimsel araştırmaların yaygınlaşması, toplumun Bizans kültür mirasına sahip çıkması için önemli çalışmalarda bulunmuş olan Sevgi Gönül'ün anısına, Vehbi Koç Vakfı ve Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (AnaMed) tarafından organize edilen "Uluslararası Sevgi Gönül Bizans Araştırmaları Sempozyumu"nun üçüncüsü 24-27 Haziran 2013 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Sempozyum kapsamında İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde "Saklı Limandan Hikâyeler: Yenikapı'nın Batıkları", AnaMed'de ise "Artamonoff: Bizans İstanbul'u İmgeleri, 1930-1947" sergileri gerçekleştirilmiştir.

Sadberk Hanım Müzesi Arkeoloji Bölümü'nün 25. Yılı Onuruna "Kadim Çağlardan İzler" Sergisi

Çağdaş müzecilik anlayışına uygun, yaşayan ve üreten bir kültür ve eğitim merkezi yaratmak hedefiyle kurulan Sadberk Hanım Müzesi, Osmanlı dönemi kadın kıyafetleri, tekstil ve sanat eserlerinin yanı sıra İznik çini ve arkeolojik eser koleksiyonlarına da sahiptir. 2013'te 25. kuruluş yıldönümünü kutlayan Arkeoloji Bölümü'nün 7.000'e yakın eserden oluşan koleksiyonu, Geç Neolitik Çağ'dan Bizans Dönemi sonuna kadar Anadolu'da birbiri ardına yaşamış uygarlıklara ait maddi kültür varlıklarının kronolojik olarak izlenmesine imkân sağlamaktadır.

Fotoğraf: Murat Germen©

VKV ARTER Sanat İçin Alan

Sadberk Hanım Müzesi'nden "Geleneksel Bakır Kaplar, Semahat ve Nusret Arsel Koleksiyonu" Kitabı

Büyük bir bölümü 2007 yılından bu yana Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezi'ne bağlı Ankara Bağ Evi'nde sergilenen Semahat ve Nusret Arsel geleneksel bakır kaplar koleksiyonu, Osmanlı Dönemi'nde İstanbul, Balkanlar ve Anadolu'nun çeşitli bölgelerindeki atölyelerde üretilmiş, 18. yüzyıl ile 20. yüzyıl arasında tarihlendirilen 289 adet bakır ve bakır alaşımı olan pirinç ve bronz gereci içermektedir. Prof. Dr. Sümer Atasoy tarafından Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan kitapta ise bu koleksiyon içinden titizlikle seçilen farklı işlev, form ve bezemeye sahip 170 adet esere yer verilmiştir.

ARTER

900'e yakın eserden oluşan bir çağdaş sanat koleksiyonuna sahip olan VKV'nin, 2010 yılında Beyoğlu'nda yeni üretimlere destek vermek ve bu üretimleri sergileyecek bir platform oluşturmak amacıyla kurduğu çağdaş sanat alanı ARTER aracılığıyla 2013 yılında gerçekleştirdiği 7 sergi, yıl boyunca 100.000'i aşkın izleyici tarafından ziyaret edilmiştir.

Koç Çağdaş Sanat Müzesi

Vehbi Koç Vakfı'nın geleceğe yönelik en önemli sanat projesi, İstanbul'un merkezinden kolayca ulaşılabilecek ve hem bir kültür odağı, hem de "kaliteli bir dinlenme alanı" olarak algılanacak bir çağdaş sanat müzesinin kurulmasıdır. Kentin merkezine yürüyüş mesafesindeki Dolapdere bölgesinde kurulacak müze, Vehbi Koç Vakfı Çağdaş Sanat Koleksiyonu'na ev sahipliği yapacaktır. Müzenin 2016'da açılması hedeflenmektedir.

Uluslararası İstanbul Bienali

Koç Holding, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından düzenlenen Uluslararası İstanbul Bienali'nin 2007-2016 yılları arasında 10 yıl boyunca sponsorluğunu üstlenmiştir. Bu destekle Koç Holding'in hedefi, Türkiye'de yeni keşfedilen güncel sanata ilişkin olarak özellikle gençlerde bilinç oluşturmak, henüz tanışmamış kişileri güncel sanatla buluşturmak ve güncel sanata duyulan ilgiyi canlandırmaktır. İstanbul Bienali'nin on üçüncüsü 14 Eylül-20 Ekim 2013 tarihleri arasında 'Anne, ben barbar mıyım?' başlığı altında dünyanın dört bir yanından 88 sanatçı ve sanatçı grubunun çalışmaları ile gerçekleştirilmiştir.

Koç Holding'in desteği ile herkesin ücretsiz olarak ziyaret etme olanağı bulduğu 13. Uluslararası İstanbul Bienali, yaklaşık 350.000 ziyaretçi sayısına ulaşarak rekor kırmıştır. Bienal sponsorluğu kapsamında müze ve sergi kültürünü tabana yayabilmek, ziyaretçi sayısını artırmak ve yaş yelpazesini genişletmek için birçok farklı projeye de imza atılmıştır. Sergi mekânlarında düzenlenen rehberli turlardan 4.000 kişi faydalanmıştır. Koç Holding'in desteğiyle İKSV ve PACE Çocuk Sanat Merkezi işbirliğinde, çocuklar ve gençler için gerçekleştirilen eğitim programları bu yıl 3.000 çocuğun yaratıcı katılımlarına imkân sağlamıştır.

İstanbul Bienali bugün, Türkiye'de düzenlenen sanat etkinlikleri arasında, yurtdışında en fazla ilgiyi çeken ve bilinen sanat etkinliği haline gelmiştir. Bienal'e yapılan katkı aynı zamanda İstanbul markasına da yapılmaktadır. Koç Holding, İstanbul Bienali'nin zenginleşerek devam etmesi için katkıda bulunmaya devam edecektir.

Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması ve Sempozyumu

Koç Holding, farklı sanat dallarının toplumsal gelişimine ve yurt dışında ülkemizin farklı alanlarda başarıyla temsil edilmesine destek verme amacıyla 2008 yılından bu yana Karikatürcüler Derneği'ne Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması özelinde ana sponsorluk desteği vermektedir. 1974 yılından bu yana bütün dünya karikatürcülerine açık olarak düzenlenen yarışmada Türk karikatürcüleri de birçok defa büyük ödüle layık görülmüştür.

Bilkom Tarih 3 Boyutlu Canlanıyor

Koç Şirketleri'nden Sanata Destek

Sevgi Gönül Tiyatro Günleri

2006 yılından beri Koç Üniversitesi Sevgi Gönül Tiyatro Günleri'ne destek olan **Aygaz**, 2013 yılında da bu desteğini sürdürmüştür. 12. Sevgi Gönül Tiyatro Günleri'nde 10 oyun sergilenmiştir.

Aygaz Kitaplığı

Aygaz'ın 1996 yılından beri yürüttüğü "Aygaz Kitaplığı" projesi, tarih ve kültürüyle yaşadığımız coğrafyanın zenginliklerini yeniden hatırlatmak ve gelecek nesillere aktarmak amacıyla başlatılmıştır. Projeyle bugüne kadar 13 eser, kültür-sanat hayatına kazandırılmıştır. Tarihten, arkeolojiye birçok farklı alanda kitaplardan oluşan Aygaz Kitaplığı'na 2013 yılında "Kadim Çağlardan İzler" eseri eklenmiştir. Eser, Sadberk Hanım Müzesi Arkeoloji Bölümü'nün 25. yılı onuruna düzenlenen sergi kapsamındaki parçalar hakkında ayrıntılı bilgiler sunmaktadır.

Ford Otosan'dan 23 Nisan Desteği

Ford Otosan, 19-23 Nisan tarihleri arasında Kocaeli Belediyesi tarafından İzmit Uluslararası Fuar Merkezi'nde düzenlenen 23 Nisan Uluslararası Çocuk Festivali ve Çocuk Eğitim ve Eğlence Fuarı'nın organizasyonuna maddi destek sağlamıştır.

Opet'ten David Guetta Konseri

Opet, elektronik müzik fenomenlerinden Fransız DJ ve prodüktör David Pierre Guetta'nın 4 Mayıs'ta İstanbul Küçükçiftlik Park'ta gerçekleşen konserinin ana sponsorluğunu üstlenmiştir.

Tofaş'tan Sanata Destek

Tofaş'ın 2012 yılında Bursa Umurbey Mahallesi'ndeki eski bir ipek fabrikasını restore ederek açtığı Tofaş Anadolu Arabaları Müzesi hizmet vermeye devam etmektedir. Tofaş, engelli oyunculardan oluşan Teksem tiyatro topluluğuna, Antakya Medeniyetler Korosu'na, İKSV Venedik Bienali Türkiye Pavyonu'na, Türkiye Gençlik Flarmoni Orkestrası'nın Türkiye tanıtımı konserlerine, İKSV Bianeli paralel etkinliği Meating Balat Sergisi'ne destek vermiştir.

Dünya Sahnelerinde Genç Yetenekler

Güher ve Süher Pekinel kardeşlerin 2010 yılında başlattığı ''Dünya Sahnelerinde Genç Yetenekler'' projesinin hedefi, kardeşlerin de içinde bulunduğu yetkin bir kurul tarafından seçilen yetenekli gençlerin her biri kendi alanında isim yapmış saygın pedagog ve müzisyenler eşliğinde eğitim almalarını sağlamaktır. **Tüpraş**, genç yetenekleri 2013 yılından itibaren 3 yıl süreyle yaşam bursuyla destekleyecektir.

17. Yapı Kredi Afife Tiyatro Ödülleri

Türkiye'nin en uzun soluklu ve en prestijli tiyatro ödülü **Yapı Kredi** Afife Tiyatro Ödülleri'nin 17.'si 2013'te düzenlenmiştir. 15 dalda ödül alacak adayların açıklanmasıyla başlayan etkinlik, sanat ve iş dünyasının önde gelen isimlerini bir araya getiren ödül töreniyle sona ermiştir. Gecede Yapı Kredi Özel Ödülü Adalet Ağaoğlu'na verilmiştir.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık A.Ş.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, 2013 yılında çeşitli kategorilerde 252 başlıkta ilk, 563 başlıkta tekrar baskı yaparak toplamda 2.179.320 kitabı okurla buluşturmuştur. YKY, ayrıca 2013 yılında 4.011. kitabını yayımlayarak Türk yayıncılık tarihi açısından oldukça önemli bir başarıya imza atmış, toplam 14 sergi düzenlemiştir.

Koç Şirketleri'nden Kültürel Mirasa Destek

Dünyanın en zengin tarih ve kültür mirasına sahip coğrafyalarından birinde yaşamanın verdiği gurur ve sorumlulukla Koç Topluluğu şirketleri arkeoloji ve kültürel mirası koruma çalışmalarını desteklemektedir.

Sagalassos Antik Kenti, Van Kalesi ve Maydos Kilisetepe Kazılarına Destek

Aygaz, 2005 yılından beri Sagalasos Antik Kenti Kazı ve Restorasyon Projesi'ne, 2010 yılından beri Van Kalesi Kazılarına, 2012 yılından beri ise Maydos Kilisetepe Kazılarına destek vermektedir. Toros Dağları'nın eteğindeki antik Sagalassos kentini ışıkla buluşturan projenin amacı, Yukarı Agora yapılarını yeniden canlandırmak ve bir açık hava müzesi haline getirmektir. Restorasyon çalışmaları tamamlandığında Yukarı Agora'nın kentsel bütünlüğe kavuşarak özgün antik kent merkezlerinden biri haline gelmesi hedeflenmektedir. Diğer taraftan Aygaz'ın desteğiyle, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve İstanbul Üniversitesi ile birlikte yürütülen Van Kalesi höyük kazılarında 2013 yılının en kapsamlı

Yapı Kredi Çatalhöyük Kazıları

çalışmaları Eski Van Şehri olarak adlandırılan Van Sitadeli'nin güneyindeki alanlarda sürdürülmüş ve bu alanda etkileyici bir Selçuklu-Osmanlı kentinin sokak dokusu ortaya çıkarıltılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Aygaz desteğiyle yürüttüğü Çanakkale ili Eceabat ilçesinin tam ortasında bulunan Maydos Kilisetepe Höyüğü'ndeki kazıları, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ekibi tarafından gerçekleştirilmektedir.

Tarih 3 Boyutlu Canlanıyor

Bilkom, "Tarih 3 Boyutlu Canlanıyor" Projesiyle dünyada ilk kez bir antik alanı gezinti sırasında üç boyutlu deneyime açan akıllı telefon ve tablet uygulaması geliştirmiştir. iVisit Anatolia uygulamasının birinci etabı Bergama'da hayata geçirilmiştir.

Çatalhöyük Kazıları

Yapı Kredi, Anadolu'da neolitik çağın ilk ve en önemli arkeolojik buluntularından biri kabul edilen Çatalhöyük arkeolojik kazılarına, 1997 yılından bu yana destek vermektedir. 2013 yılında da 22 ülkeden 120 arkeologdan oluşan uluslararası bir ekip ile kazılara devam edilmiştir. Bu yılki kazılarda çıkartılan önemli bulgulardan biri, keten ve çok ince dokunmuş bir kumaş parçası olmuştur.

Tofaş'tan Arkeolojiye Destek

Tofaş, Küçükyalı Arkeoloji Parkı ve Pamukkale Hieropolis Arkeoloji Parkı kazılarına verdiği desteği 2013 yılında da devam ettirmiştir.

Aktüel Arkeoloji Dergisi

Tüpraş, Anadolu topraklarında yeşermiş tüm kültürlerin izlerinin gelecek kuşaklara doğru bir şekilde aktarılmasını hedefleyen Aktüel Arkeoloji Dergisi'nin yayın sponsorluğunu 2013 yılında da sürdürmüştür.

Anadolu Uygarlıkları Serisi

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık işbirliği ile on kitaptan oluşacak Anadolu Uygarlıkları temalı serisinin Urartu: Doğu'da Değişim Firigler: Midas'ın Ülkesinde, Anıtların Gölgesinde kitaplarından sonra üçüncü kitap, "Hititler: Bir Anadolu İmparatorluğu" 2013 yılında okuyucuyla buluşmuştur. Dünyanın en eski ve görkemli uygarlıklarından biri olan Hititler'i anlatan eserin yayın sponsorluğunu **Tüpraş** üstlenmiştir.

Koç'tan Spora Destek

Koç Topluluğu, sporun gerek bireysel gerekse toplumsal gelişime katkısına inanmaktadır. Bu inançla Topluluğumuz çalışanlarından başlayarak toplumun her kesiminde sporun yaygınlaştırılması için projelere destek vermektedir.

Koç Fest

Koç Holding, Topluluk şirketleri ile birlikte, öğrencilere özel bir festival yaratmak ve bunu gelenekselleştirmek adına 2006 yılında Koç Fest'i başlatarak, 8 yılda 28 şehir gezmiş, 72 festival düzenlemiştir. Sporun, toplum vhayatının kalitesini artırdığına inanan bir kurum olan Koç Holding, 2009 yılında Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu tarafından düzenlenmekte olan "Türkiye Üniversite Spor Oyunları"nın da ana sponsoru olmuştur. Böylece, üniversiteler arasında düzenlenen en prestijli spor etkinliği ve Türkiye'nin en geniş katılımlı spor organizasyonu "Türkiye Koç Fest Üniversite Spor Oyunları" adını alarak festivalin vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Bu girişim ile Koç Fest, spor, müzik ve eğlenceyi bir araya getiren Türkiye'nin en büyük gençlik festivali unvanını almıştır. Koç Fest, 2009 yılından bu yana her yıl 46 branşta toplam 185 üniversiteden 22.000'i aşkın sporcuyu misafir etmektedir. Her yıl müsabakalarda başarılı olan sporcu ve takımların bir kısmı, Koç Holding desteği ile uluslararası organizasyonlarda Türkiye'yi temsil etmektedir. Koç Fest, 2013 yılında yine 6 üniversiteyi ziyaret etmiş ve büyük final yaklaşık 5.000 öğrencinin katılımıyla Adana Çukurova Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir.

2020 Olimpiyatları Aday Şehir İstanbul Sponsorluğu

Koç Holding, 2020 Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları adaylık sürecinde aday şehir İstanbul'u destekleyen sponsorlardan biri olmuştur. Kurum olarak, İstanbul'un, 2020 Olimpiyatları için doğru şehir olduğuna inanılmış ve İstanbul'u Olimpiyat şehri yapabilmek için tüm Topluluk şirketleri ile işbirliği içinde çalışmalar sürdürülmüştür. Aday şehir başvuru süreciyle ülkemizde spora ve sporcuya yapılması gereken özel sektör yatırımlarının altı çizilmiş ve konu tüm Koç Topluluğu içinde önem kazanmıştır.

Koç Fest

Koç Şirketleri'nden Spora Destek

Aygaz'dan Spora Destek

Aygaz, Mogaz markası ile 2013-2014 ve 2014-2015 olmak üzere iki sezon için Beşiktaş Jimnastik Kulübü Hentbol Takımı'na sponsor olmuştur. Ayrıca Aygaz, 2007 yılından bu yana Koç Üniversitesi RAMS Amerikan Futbolu takımına da destek olmaktadır. Takım, 2012-2013 sezonu Türkiye Korumalı Futbol 2. Ligi'ni şampiyon olarak bitirmiş ve 1. lige yükselmiştir. Aygaz, 2013 yılında Koç Topluluğu bünyesinde gerçekleşen Koç Spor Şenliği'ne de çeşitli branşlarda 223 çalışanı ile katılmıştır.

Beko'dan Basketbol Sponsorlukları

Basketbol sponsorluklarına 2006'da Türkiye Basketbol Ligi'ne ismini vererek başlayan Beko, "Dünya markası" vizyonu ile paralel olarak ilerleyen basketbol yatırımlarını sonraki adımlarda uluslararası boyutlara taşımıştır. Almanya, Rusya, Litvanya ve İtalya lig sponsorluklarının ardından dünyanın en eski kupası ve İngiltere futbolunun en önemli turnuvası konumunda olan FA Cup'ın 2012-2013 ve 2013-2014 sezonları boyunca resmi destekleyicisi olmuştur. Beko ayrıca, İspanya'da düzenlenecek olan 2014 FIBA Basketbol Dünya Kupası'nın Presenting Partner'ı olmuştur. Türkiye'nin ev sahipliğinde düzenlenecek 2014 Kadınlar Dünya Şampiyonası'nın ise Global Partner'ı olarak basketbol yatırımlarına devam etmektedir.

Grundig–Bundesliga Resmi Teknoloji Ortağı

Grundig 2011 yılından bu yana Almanya Futbol Ligi Bundesliga'nın "Resmi Teknoloji Ortağı"dır. Bu işbirliğiyle Grundig, dünya çapında takip edilen Bundesliga ve Bundesliga 2 yayınlarına destek vermektedir.

Ford Otosan Yelken Kupası ve Dahili Futbol Turnavası

Ford Otosan geleneksel hale gelen yelken kupası yarışlarına desteğini bu yıl da sürdürmüştür. Ford Otosan sponsorluğunda, İzmit Yelken Kulübü desteğiyle Açık 8. Ford Otosan Kupası Yelken Yarışları düzenlenmiştir. Etkinliğe, Kocaeli Bölgesi'nin 8 Yelken Kulübü'nden toplam 40 sporcu katılmıştır. Ford Otosan, 2013'te on beşincisi düzenlenen Ford Otosan Dahili Futbol Turnuvası'na engelli çalışanlardan oluşan Kaynak Sessizler Takımı'nın katılımını da sağlayarak engelli sporu konusunda farkındalık yaratmayı amaçlamıştır.

Koç Bilgi Grubu'ndan Maraton Katılımları

Koç Bilgi, 2013 yılında iki farklı maratonda yer almıştır. 35. Uluslararası Vodafone Maratonu'na 31; Runtalya Maratonu'na ise 12 **Koç Bilgi Grubu** çalışanı katılmıştır.

Otokar'dan Engelsiz Yaşama Destek

Otokar ana sponsorluğunda, Engelsiz Spor Şenliği 14 Mayıs'ta Sakarya Atatürk Kapalı Spor Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. Etkinlik kapsamında, Sakarya, Bolu, Düzce ve Kocaeli'ndeki özel engelli eğitim merkezlerinde eğitim gören yaklaşık 2000 engelli çocuk ve genç çeşitli dallarda spor yaparak etkinliğe katılmışlardır. Otokar, aynı zamanda AYDER aracılığıyla Engelsiz Akademi Spor Kulübü'nün Türkiye Yüzme Şampiyonası'na katılım konaklama ve ulaşım sponsorluğunu üstlenmiştir.

Fiatball

Tofaş Basketbol Okulları ve Basketbol Gönüllüleri Projesi kapsamındaki takımlardan 150 sporcunun katılımıyla Fiatball turnuvası gerçekleştirilmiştir. Turnuva süresince çocukların takım çalışması, iletişim gibi yaşam becerilerinin gelişmesinin yanında turnuva heyecanını da yaşamaları sağlanmıştır.

Tofaş'tan Engelli Sporculara Destek

Bursa Görme Engelliler Spor Kulübü'ne spor malzemesi desteği ve Galatasaray Engelsiz Aslanlar Basketbol Takımı'na engelli transferleri için kullanılmak üzere 1 adet Ducato verilmiştir.

Tüpraş'tan Batman Spor Kulübü'ne Destek

Tüpraş, 1995'ten beri Batman Tüpraşspor Kulübüne 2007'den beri Batman Engelliler Spor Kulübü Derneği'ne yaptığı desteği 2013 yılında da sürdürmüştür. Sadece altyapı hizmeti veren Tüpraşspor Futbol Kulübünde 2013 yılı itibari ile 8-19 yaş arası 80 genç spor yapma imkanı bulmuştur.

Yapı Kredi'den Türk Sporu'na Destek

Yapı Kredi, "ilk"lerine bir yenisini ekleyerek 2012 yılında başlattığı UEFA Şampiyonlar Ligi'nin Türkiye'deki Resmi Bankası sponsorluğuna 2013'te de devam etmiştir. Bunun yanı sıra Koç Holding'in İstanbul 2020 Olimpiyat adaylığının destekçilerinden olması çerçevesinde, Türkiye'nin adını bu yarışta en iyi şekilde duyurmaya çalışan kurumlar arasında yer almıştır.

Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact) Kapsamındaki Çalışmalar

Birleşmiş Milletler Global Compact Türkiye Yerel Ağı Yönetim Kurulu üyesi olan Koç Holding, Global Compact'ın ülkemizde yaygınlaştırılması ve kurumsallaştırılması için gerçekleştirilen çalışmalara 2013 yılı içerisinde de destek vermeyi sürdürmüştür. Uluslararası konferanslarda da iyi uygulama örneklerini paylaşan Koç Holding, 18-20 Eylül tarihlerinde New York'ta gerçekleştirilen 2013 Liderler Zirvesi kapsamında UN Global Compact, UN Women, International Finance Corporation (IFC) ve International Trade Centre (ITC) tarafından ortaklaşa düzenlenen Kadının Güçlenmesi ve 2015 Sonrası Kalkınma Gündemi: Çalışma Ortamı, İş Dünyası ve Toplumda Eşitliği Yakalamak (Women's Empowerment and the Post-2015 Development Agenda: Achieving Equality in the Workplace, Marketplace and Community) panelinde bir sunum ile yer almıştır.

GRI Göstergeleri Tablosu

Profil Göstergeleri	Bulunduğu Bölüm	Sayfa	Raporlama Açıklama	Düzeyi
1.1	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı CEO Mesajı	2 3		Tam
1.2	CEO Mesajı Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi İklim Değişikliği ve Emisyon Yönetimi	3 7 26-27		Tam
2.1	Künye	Arka Kapak İçi		Tam
2.2	2013'te Koç Topluluğu	4	http://www.koc.com.tr/tr-tr/faaliyet-alanlari/sektorler http://www.koc.com.tr/tr-tr/faaliyet-alanlari/marka-listesi	Tam
2.3	2013'te Koç Topluluğu Koç'ta Yönetişim	4-5 6-7	http://www.koc.com.tr/tr-tr/faaliyet-alanlari/sirket-listesi	Tam
2.4	Künye	Arka Kapak İçi		Tam
2.5	2013'te Koç Topluluğu	4-5	http://www.koc.com.tr/tr-tr/faaliyet-alanlari/uluslararasi-ag	Tam
2.6	- -		http://www.koc.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/kurumsal-kimlik-ve-yonetim/hissedar-yapisi	Tam
2.7	2013'te Koç Topluluğu	4-5	http://www.koc.com.tr/tr-tr/faaliyet-alanlari/uluslararasi-ag http://www.koc.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/kurumsal-kimlik-ve-yonetim	Tam
2.8	2013'te Koç Topluluğu	4-5		Tam
2.9	- -		http://www.koc.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/ozel-durum-ve-aciklamalari	Tam
2.10	2013'te Koç Topluluğu 2013 Yılı Çevre Ödülleri Meslek Lisesi Memleket Meselesi	4-5 34 41		Tam
3.1	Rapor Hakkında	1		Tam
3.2	Rapor Hakkında	1		Tam
3.3	Rapor Hakkında	1		Tam
3.4	Künye	Arka Kapak İçi		Tam
3.5	Rapor Hakkında Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi Sürdürülebilirlik Performansı Yönetimi Paydaşlarımız	1 7 8 9-10	Bir holding şirketi olan Koç Holding A.Ş.'nin, GRI performans göstergeleri bakımından Topululuk şirketleriyle kıyaslandığında sınırlı bir etkisi bulunmaktadır. Raporlama çalışmamızda Koç Holding'in iştirakleriyle birlikte oluşturduğu etki alanına yönelik bilgiler sunmayı amaçlıyoruz. Bu nedenle raporlama çalışmamamıza bağlı ortaklıklarımızın performansını dahil ediyoruz. Bu raporun içerik yapısını, UNGC'nin 10 temel ilkesinin yanında; Koç Topluluğu'nun geneli için geçerli sürdürülebilirlik önceliklerini kapsayacak şekilde tasarlanmış olan Koç Holding Sürdürülebilirlik Performansı Değerlendirme ve Raporlama Sistemi oluşturmaktadır. Sistemin oluşturulma sürecinde, Koç Holding öncelikli sürdürülebilirlik konuları, Koç Holding çalışanları tarafından Topluluk şirketleri'nin uzman çalışanları ve bağımsız uzmanların görüşleri alınarak belirlenmiş olup her raporlama süreci başlangıcında yeniden gözden geçirilmekte ve gerekli durumlarda güncellemeler yapılmaktadır. Koç Topluluğu öncelikli performans konuları, mümkün olduğunca bütüncül ve Topluluk düzeyinde konsolide bir kapsamda oluşturulmuştur. Sektör bazlı bilgilere yönelik performans performans açıklamalarına, Topluluk Şirketleri'nin kendi kurumsal bilgilendirme mecralarında yer	Tam

Profil Göstergeleri	Bulunduğu Bölüm	Sayfa	Açıklama	Raporlama Düzeyi
			verilmektedir. Koç Holding, KSS Raporlama çalışmalarını, stratejik iletişim planlama süreçlerinde tanımlanan paydaşlarıyla iletişimde kullanılması amacıyla gerçekleştirmektedir. Bu sebeple, KSS raporlama uygulamasının hedef okuyucu kitlesini başta çalışanlar, müşteriler, pay sahipleri, yatırımcılar, mesleki örgütler ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere, temel paydaş gruplarına dahil tüm kişi ve kurumlar oluşturmaktadır.	
3.6	Rapor Hakkında	1		Tam
3.7	Rapor Hakkında	1		Tam
3.8	Rapor Hakkında	1		Tam
3.9	Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi	7	Koç Holding ve Topluluk şirketleri, performans ölçümlerinde güvenilir standart sistem ve bilişim altyapıları kullanmaktadır. Bu raporda kullanılan tüm ölçüm parametreleri, kendi alanında kabul görmüş metodolojilerle sağlanmış olup GRI performans göstergeleri tarafından belirlenmiş yöntemlere sadık kalınmıştır.	Tam
3.10	Rapor Hakkında Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi	1 6-8		Tam
3.11	Rapor Hakkında	1		Tam
3.12	GRI Göstergeleri Tablosu	56-60		Tam
3.13	Yasal Uyarı	Arka Kapak İçi		Tam
4.1	Koç'ta Yönetişim	6-8		Tam
4.2	Koç'ta Yönetişim	6-8		Tam
4.3	Koç'ta Yönetişim	6-8		Tam
4.4	Koç'ta Yönetişim Koç'ta Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Çalışan Bağlılığı Araştırması Öneri Sistemleri	6-8, 9-10 13-14 19 19		Tam
4.5	Koç'ta Yönetişim Koç Topluluğu Ücret Sistemi	6-8 18-19		Tam
4.6	Koç Holding Faaliyet Raporu 2013	127, 213		Tam
4.7	Koç'ta Yönetişim Koç Holding Faaliyet Raporu 2013	6-8 126-129		Tam
4.8	Koç'ta Yönetişim	6-8	http://www.koc.com.tr/tr-tr/hakkinda/hedef-ve-ilkeler	Tam
4.9	Koç'ta Yönetişim Koç Holding Faaliyet Raporu 2013	6-7 126-129		Tam
4.10	Koç'ta Yönetişim Koç Topluluğu Ücret Sistemi	6-7 18-19		Tam
4.11	Küresel İlkeler Sözleşmesi Koç'ta Yönetişim İklim Değişikliği ve Emisyon Yönetimi Koç Holding Faaliyet Raporu 2013	Ön Kapak İçi 6-7 26-27 125-130		Tam
4.12	Küresel İlkeler Sözleşmesi Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi İklim Değişikliği ve Emisyon Yönetimi	Ön Kapak İçi 6-8 19		Tam
4.13	Paydaşlarımız	9-11		Tam
4.14	Paydaşlarımız	9-11	Koç Holding'in tanımladığı ana paydaş grupları çalışanlar, müşteriler, hissedarlar, yatırımcılar, mesleki organizasyonlar ve STK'lardır.	Tam
4.15	Paydaşlarımız	9-11		Tam
4.16	Paydaşlarımız	9-11		Tam
4.17	Paydaşlarımız	9-11		Tam

Yönetsel Yaklaşım

Profil Göstergeleri	Bulunduğu Bölüm	Sayfa	Açıklama	Raporlama Düzeyi
DMA EC			Çevre Eğitimi (s.5); Koç'ta Yönetişim (s.6-9); Koç'ta Çalışma Hayatı (s.16); Topluluk Şirketlerinde Eğitim ve KoçAkademi (s.17); Koç Topluluğu Ücret Sistemi (s.18); Koç Holding Emekli Sandığı Vakfı (s.20); Çevre Yönetimi (s.24-26); İklim Değişikliği ve Emisyon Yönetimi (s.26-27); Koç'ta Çevre Dostu Ürünler (s.23-25); Vehbi Koç Vakfı (s.46); Koç'tan Sağlığa Destek (s.48-49); Koç'tan Eğitime Destek (s.51-53); MLMM (s.38-40); Koç Holding Faaliyet Raporu 2013 (s.14, 161, 187);	Tam
DMA EN			Koç'ta Yönetişim (s.6-8); Çevresel Konuların Yönetimi (s.8); Koç'ta Çevre Dostu Uygulamalar (s.24); Çevre Yönetimi (s.24-26); İklim Değişikliği ve Emisyon Yönetimi (s.26-27); Koç Topluluğu Geri Dönüşüm Projesi (s.30); Koç'ta Verimlilik (s.28-30); Biyoçeşitlilik ve Çevre Geliştirme Çalışmaları (s.30-31); Koç'ta Çevre Dostu Ürünler (s.32-33);	Tam
DMA LA			Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.6-8); Sosyal ve Ekonomik Konuların Yönetimi (s.8); Koç'ta İnsan Hakları (s.12-13); Koç'ta Çalışan Sağlığı ve Güvenliği (s.13-14); Koç'ta Sendikal Haklar (s.14-15); Asgari Bildirim Süreleri (s.17); Koç'ta Çalışma Hayatı (s.16-17); Topluluk Şirketlerinde Eğitim ve KoçAkademi (s.17-18); Koç Topluluğu Ücret Sistemi (s.18-19); Lider Geliştirme Programları (s.19); Koç Holding Emekli Sandığı Vakfı (s.20)	Tam
DMA HR			Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.6-8); Sosyal ve Ekonomik Konuların Yönetimi (s.8); Koç'ta İnsan Hakları (s.12-13); Koç'ta Sendikal Haklar (s.14-15); Koç'ta Çalışma Hayatı (s.16-17); Operasyon Başlangıç ve Çıkış Uygulamaları (s.32); Tedarik Zincirinde İş Etiği Uygulamaları (s.37);	Tam
DMA SO			Koç'ta Yönetişim (s.6-8); Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.7); Operasyon Başlangıç ve Çıkış Uygulamaları (s.32); Koç'ta Etik Değerler(s.36-37) www.koc.com.tr/tr-tr/hakkinda/hedef-ve-ilkeler www.koc.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/kurumsal-kimlik-ve-yonetim/stratejik-prensipler www.koc.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/kurumsal-kimlik-ve-yonetim/stratejik- prensipler/baslica-rekabet-avantajlarimiz	Tam
DMA PR			Koç'ta Yönetişim (s.6-8); Koç'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.7); Paydaşlarımız (s.9-11); Koç'ta Etik Değerler (s.36-37); Sorumlu Reklam ve Pazarlama (s.37); Ürün Bilgilendirmeleri (s.37) http://www.koc.com.tr/tr-tr/hakkinda/hedef-ve-ilkeler	Tam

Performans Göstergeleri

Performans Göstergeleri	Bulunduğu Bölüm	Sayfa	Raporlama Açıklama	Düzeyi
EC1	2013'te Koç Topluluğu Koç Holding Faaliyet Raporu 2013	4-5 14		Kısmi
EC2	İklim Değişikliği ve Emisyon Yönetimi	26-27		Kısmi
EC3	Koç Holding Emekli Sandığı Vakfı	20		Kısmi
EC4	Koç Holding Faaliyet Raporu 2013	14, 161, 181, 183, 187, 191		Tam
EC5	Koç Topluluğu Ücret Sistemi	18-19		Tam
EC7	Koç'ta Çalışma Hayatı	16		Kısmi
EC8	Koç'ta Toplumsal Gelişim	44-55		Tam
EC9	2013 Yılı Stajyer Öğrenci Dağılımı Topluluk Şirketlerinde Eğitim ve KoçAkademi Koç'ta Çevre Dostu Ürünler 2013'te Verilen Çevre Eğitimleri Meslek Lisesi Memleket Meselesi	16 17-18 32-33 26 38-43		Kısmi
EN2	Koç'ta Verimlilik	28-30		Kısmi
EN5	CEO Mesajı Koç'ta Verimlilik	3 28-30		Tam
EN6	Koç'ta Çevre Dostu Ürünler	32-33		Tam
EN8	Koç'ta Verimlilik	29		Tam
EN10	Koç'ta Verimlilik	29		Tam
EN11	Biyoçeşitlilik ve Çevre Geliştirme Çalışmaları	30-31		Tam
EN13	Biyoçeşitlilik ve Çevre Geliştirme Çalışmaları	30-31		Tam
EN14	Biyoçeşitlilik ve Çevre Geliştirme Çalışmaları	30-31		Kısmi
EN18	İklim Değişikliği ve Emisyon Yönetimi	26-27		Tam
EN20	Hava Kalitesinin Korunması	28		Kısmi
EN21	Atık Su Tahliyesi	29		Tam
EN22	Koç'ta Verimlilik Koç Topluluğu Geri Dönüşüm Projesi	29 30	Bertaraf yöntemleri, oluşan atığın tür ve niteliğine göre, atık yönetimine yönelik mevzuat, ilgili resmi kuruluşların direktifleri ve uygulanan çevre yönetim standartlarının gerekliliklerine göre belirlenmektedir.	Kısmi
EN26	Koç'ta Çevre Dostu Ürünler	32-33		Tam
EN30	Çevre Yönetimi	26		Tam
LA1	Koç'ta Çalışma Hayatı	16	Rapor kapsamına, Koç Topluluğu'nun Türkiye'de yürüttüğü faaliyet ve projeler dahil edildiğinden bölgesel kırılım yapılmamaktadır.	Tam
LA4	Koç'ta Sendikal Haklar	14-15		Tam
LA5	Asgari Bildirim Süreleri	17		Tam
LA6	Koç'ta Çalışan Sağlığı ve Güvenliği	13-14		Tam
LA8	Koç'ta Çalışan Sağlığı ve Güvenliği	13-14		Tam
LA9	Koç'ta Çalışan Sağlığı ve Güvenliği	13-14		Kısmi
LA10	Topluluk Şirketlerinde Eğitim KoçAkademi	17-18		Kısmi

Performans Göstergeleri	Bulunduğu Bölüm	Sayfa	Açıklama	Raporlama Düzeyi
LA11	Topluluk Şirketlerinde Eğitim ve KoçAkademi Asgari Bildirim Süreleri Lider Geliştirme Programları Koç Holding Emekli Sandığı Vakfı	17-18 17 19 20		Tam
LA12	Koç Topluluğu Ücret Sistemi	18		Tam
LA14	Koç Topluluğu Ücret Sistemi	18	Koç Topluluğu şirketlerinin hiçbir sürecinde olmayacağı gibi ücretlendirme konusunda da çalışanların hiçbir şahsi niteliği farklı muamele görmelerinin nedeni olamaz. Bu sebeple tüm Topluluk çalışanlarına aynı işi yaptıkları sürece eşit ücret politikası geçerlidir. Kadın ve erkek çalışan ücretlerindeki bu eşitlik sadece kıdem durumu, fazla mesai, performans primi ve benzer ödemelerle değişebilmektedir.	Tam
HR2	Tedarik Zincirinde İş Etiği Uygulamaları	37	Raporlama döneminde tedarik zincirinde insan hakları ihlaline yönelik bir vaka gözlemlenmemiştir.	Tam
HR4	- -		Raporlama döneminde ayrımcılığa yönelik bir vaka gözlemlenmemiştir.	Tam
HR5	Koç'ta Sendikal Haklar	14-15		Tam
HR6	Koç'ta İnsan Hakları	12-13		Tam
HR7	Koç'ta İnsan Hakları	12-13		Tam
SO1	Operasyon Başlangıç ve Çıkış Uygulamaları Meslek Lisesi Memleket Meselesi Koç'ta Toplumsal Gelişim	32 38-43 44		Kısmi
SO2	Koç'ta Etik Değerler	36-37		Kısmi
SO3	Koç'ta Etik Değerler	36-37		Kısmi
SO4	Koç'ta Etik Değerler	36-37		Tam
SO6	Koç'ta Etik Değerler	36-37	Siyasi partilere, politikacı ve ilgili kurumlara sağlanan destek sıfırdır.	Tam
PR3	Koç'ta Etik Değerler	37		Tam
PR5	Paydaşlarımız	9-11		Tam
PR6	Sorumlu Reklam ve Pazarlama	37		Tam

Yasal Uyarı

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu ("Rapor") Koç Holding A.Ş. ("Koç" veya "Koç Holding" veya "Koç Topluluğu") tarafından 30 Mart 2006 tarihinde imzalanmış olan Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi kapsamında hazırlanmıştır.

Bu Rapor'da yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgiler ve görüşler Koç Topluluğu tarafından temin edilmiş ve bu Rapor'un amacı için bağımsız olarak doğrulanmamıştır. Bu Rapor sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturma amacı taşımaz. Bu Rapor'da yer alan bilgiler, Koç Topluluğu hisselerinin satımına ait herhangi bir teklifi veya teklifin bir parçasını veya bu tür bir satış sürecine davet teşkil etmez ve bu Rapor'un yayınlanması ile bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz.

Bu Rapor'un kapsadığı dönem itibariyle, yer alan tüm bilgiler ve ilişkili belgelerin doğru olduğuna inanılmakta olup, bilgiler iyi niyetle açıklanmış ve güvenilir kaynaklara dayanmaktadır. Ancak, Koç Topluluğu bu bilgilere ilişkin olarak herhangi bir beyan, garanti veya taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak, Koç Topluluğu'nun hiçbir şirketi veya onların yönetim kurulu üyeleri, danışmanları veya çalışanları bu Rapor kapsamında iletilen herhangi bir bilgi veya iletişimden veya bu Rapor'da yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde bir kişinin doğrudan veya dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zararından sorumlu değildir.

Global Reporting Initiative™

GRI Uygulama Seviyesi Kontrol Beyanı

GRI, **KOÇ HOLDİNG A.Ş.** tarafından yayınlanan ve GRI Raporlama Hizmetleri'ne sunulan "KOÇ TOPLULUĞU KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK RAPORU 2013" B Uygulama Seviyesi'nin gerekleri-ni karşıladığı sonucuna varmıştır.

GRI Uygulama Seviyeleri, sunulan raporlarda G3 İlkelerinin ne ölçüde kullanıldığı hususunda bilgi verir. Kontrol, Uygulama Seviyesi için talep edilen çeşit ve sayıda açıklamanın raporda yer aldığını ve GRI İçerik Endeksi'nin ilgili açıklamaları GRI G3 İlkeleri'nde tarif edildiği şekilde sunduğunu teyit eder.

Uygulama Seviyeleri raporu hazırlayan kurumun sürdürülebilirlik performansı veya raporda sunulan bilginin kalitesi hakkında bir görüş içermez.

Amsterdam, 25 Haziran 2014

Ásthildur Hjaltadóttir
Yönetmen Hizmetleri
Global Reporting Initiative

B
GRI REPORT
GRI CHECKED

Network bazlı bir organizasyon olan Global Reporting Initiative (GRI), dünyanın en yaygın kullanılan sürdürülebilirlik raporlaması çerçevesinin gelişmesine öncülük etmiş olup raporlama çerçevesinin sürekli gelişimi ve dünya çapında yaygınlaşması adına çalışmaktadır. GRI Raporlama Çerçevesi kurumların ekonomik, çevresel ve sosyal performanslarını ölçmede ve raporlamada kullanabilecekleri ilke ve göstergeleri belirlemektedir. www.globalreporting.org

***Çekince:** İlgili sürdürülebilirlik raporlamasının dış linkler (işitsel-görsel malzemeler de dahil olmak üzere) içerdiği durumlarda, iş bu Beyan, Kontrol'ün gerçekleştirildiği 24 Haziran 2014 tarihinde GRI'a sunulmuş bulunan malzemeyi kapsar. GRI'ın Beyanı, ilgili raporda takiben yapılacak olan herhangi bir değişikliği kapsamaz.*

Künye

Koç Holding İletişim
Oya Ünlü Kızıl
Koç Holding
Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü

Koç Holding A.Ş.
Nakkaştepe Azizbey Sok. No:1
Kuzguncuk 34674 İstanbul
T: +90 (216) 531 02 87
F: +90 (216) 343 15 37
iletisim@koc.com.tr

Raporlama Danışmanı
Kıymet-i Harbiye
info@kiymetiharbiye.com

www.koc.com.tr

%100 geri dönüşümlü kağıttan imal edilmiştir.
Üretim esnasında hiçbir ağaca zarar verilmemiştir.